

**Prevzem
gasilskih
avtomobilov
v Veliki Loki in
na Čušperku**

stran **20, 21**

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXV - julij - 7 / 2009

O kom/čem pišemo?

**Nova maša Aleša
Pečavarja v Grosupljem**

stran **32**

**Željko Moičević
osvojil še Evropo**

stran **63**

Naši najdražji otroci!

stran **3**

V občini Grosuplje se vsake toliko časa pojavijo pritiski različnih uporabnikov na občinski proračun. Če se sprehodimo samo nekaj let nazaj, bomo ugotovili, da so ljudi pred 10 leti motili azbestozni vodovodi (ki so še večinoma enaki kot takrat), vsakih nekaj let se pojavi romska problematika (potem potihne, a se pravzaprav ne spremeni veliko), pa nato godrnjamo čez ceste (in naredijo nekaj 100 m ceste, pa je stvar spet v podobnih kolesnicah kot prej). Veliko se je govorilo o zdravstvenemu domu (pa so ga malo poflikali, pa bo še za nekaj časa...). O šolah govorimo že skoraj 20 let (pa še vedno vsaj 2 manjkata). O premajhni čistilni napravi govorimo skoraj toliko časa, kot je sama stara. Prav toliko časa o kanalizacijah. Pa o poplavih ...

Vse to, pa še kaj bi lahko naštel, da bi se vsi tisti, ki se zavzemajo za katerokoli stvar v tem nizu, vsaj približno zavedali, kako zadeve vidijo tisti, ki na potrebe v občini gledaj(m)o nekoliko bolj kompleksno. Tudi v vlogi urednika (kar opravljam že več kot 10 let) bi si marsikdaj želel, da bi šlo hitreje. Vendar se je treba zavedati kolikor toliko realnih možnosti. Zato so v takih okoliščinah brezkompromisna stališča posameznih sredin, ki želijo rešitve včeraj (in ne jutri), večkrat ovira kot pot k cilju. Se tega zavedajo, pa čeprav se sklicujejo na razne zakone in deklaracije? Prepričan sem namreč, da bi se prav tako lahko druge skupine sklicevale pa na druge (morda še močnejše) veljavne pravne norme. A če smo odkriti: življenje v katerikoli skupnosti je vse prej kot samo sledenje črkam zakona ali pa iskanje lukenj v njih.

O aktualni temi prostorske stiske v vrtcih zato objavljamo prispevek predstavnice staršev odklonjenih otrok Ksenije Štibernik ter pogovora s predsednikom odbora za družbene dejavnosti Janezom Pintarjem in z županom Janezom Lesjakom. Prepričan pa sem tudi v teh okoliščinah, da bo le soočenje realnih pogledov in možnosti prineslo rešitve, kup nepremišljenih besed pa le zamere in slabo voljo.

Narejenega zaradi tega pa ne bo nič več, ampak še manj!

Jože Miklič

SERVIS IN PRODAJA KOLES

YC **HH**

Delovni čas za stranke
od ponedeljka do petka
od 7. do 9. ure in
od 14. do 18. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure.

**ugodni
poletni
popusti**

Sprinter
CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Vaša zvesta znanka

VINSKA KLET TROŠT
na Obrtniški 2 v Grosupljem
(NASPROTI TRŽNICE)
VAS VABI NA
VELIKO PRODAJNO AKCIJO
VINA CHARDONNAY

DNEVI CHARDONNAYA

PLAČAŠ 4 l, DOBIŠ JIH 5 l!

Na zahvalo stari prijatelj!

Tržnica, Adamčeva cesta, Obrtniška cesta, Cesta na Koo

ZAKAJ SO GROSUPELJSKI HLEBCI TAKO SVEŽI IN SOČNI?

ZA VSAK HLEBEC SI V PEKARNI GROSUPLJE VZAMEMO ČAS. PRIZNANE GROSUPELJSKE HLEBCE PRIPRAVLJAMO PO STAREM, DOLGOTRAJNEM POSTOPKU IN Z UPORABO NARAVNEGA KISLEGA TESTA. KRUH ZATO OSTAJA POLNEGA OKUSA, SVEŽ IN SOČEN TUDI VEČ DNI.

Tudi Dolenc, ki vzhaja s pomočjo kislega testa, ima mehko in sočno sredico.

Da so hlebci pripravljeni za peko, je potrebno kar nekaj časa. Kislo testo pripravimo že dan prej. Ko doseže vse zahtevane lastnosti, ga dodamo k osnovnemu testu. Naravno pšenično in rženo kislo testo izdelujemo sami, v posebnih napravah, fermentorjih, ki smo jih kot prvi v Sloveniji nabavili že pred leti. Po zamesu testo počiva, čez nekaj ur pa ga mojstri peki oblikujejo in spečejo v sočne in mehke hlebce.

Kislo testo, eno najstarejših sredstev za vzhajanje, je del slovenskega krušnega izročila. Za vzhajanje so nekdanje uporabljali droži, narejene iz prosene ali koruzne moke, zamešane v mošt ali vino. Še danes izdelkom Mercatorjeve domače pekarnice dajejo pečat prvovrstne sestavine in tradicija.

Z dodajanjem kislega testa ohranjamo svežino kruha po naravni poti, s pomočjo mlečnokislinskih bakterij, ter izboljšamo

njegovo strukturo in aromo. Te prednosti v Pekarni Grosuplje s pridom uporabljamo pri naših številnih izdelkih brez aditivov, hlebcih Krjavelj, Malnar, Dolenc, Sosed ter rženih Korošcu in kruhu M. Pripravljamo pa že novo, svežo in sočno vrsto kruha, izdelano na tradicionalen način.

Da je hlebec pripravljen za peko, potrebujemo kar cel dan

60 let

Mercator

Pekarna
Grosuplje

NAREJENO Z LJUBEZNOSTJO

Številni otroci bodo vrtec gledali le od daleč

Občani občine Grosuplje smo priča hitremu porastu števila prebivalcev v občini v zadnjih nekaj letih. Le-ta je posledica gradnje novih stanovanjskih kompleksov ter naraščanja natalitete njenih prebivalcev. Pri tem Občina Grosuplje, po besedah ge. Alenke Kovšca, državne sekretarke na šolskem ministrstvu, kateremu se mimogrede pridružujemo tudi mi, ni ustrezno načrtovala demografskih in zakonskih sprememb ter razvoja družbenih dejavnosti.

Članek je napisan z namenom, da se širši grosupeljski javnosti predstavi ta pereči problem na področju predšolske vzgoje, kjer se starši zadnja leta srečujemo s premajhnim številom razpoložljivih prostorskih kapacitet VVZ Kekec Grosuplje. Le-ta nima dovolj prostora, da bi medse sprejel otroke, ki bi jih starši radi vpisali v programe vrtca.

Za začetek so prikazani nekateri statistični podatki o naraščanju števila prebivalstva (tabela 1) in števila rojstev (tabela 2) v obdobju 2003-2008 v občini Grosuplje. V tabeli 3 so prikazani podatki o številu vključenih in odklonjenih otrok v zadnjih sedmih letih. Trend naraščanja števila občanov pa se pričakuje tudi v letošnjem in v naslednjih letih, le-ta pa bo posledica tako pričakovanega povečanja števila rojstev, kakor tudi posledica gradnje 86 stanovanjskih enot na območju zazidalnega načrta Pri pošti v Grosupljem, katerega nameravajo omogočiti občinski svetniki (povzeto po članku Delo z dne 1. 7. 2009).

Tabela 1: Skupni prirast prebivalstva v občini Grosuplje med letoma 2003-2007

2003	2004	2005	2006	2007
384	306	422	503	485

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Ministrstvo za notranje zadeve - Centralni register prebivalstva,

Tabela 2: Število rojenih otrok v občini Grosuplje med letom 2003-2008

2003	2004	2005	2006	2007	2008
188	165	168	230	239	274

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, Ministrstvo za notranje zadeve - Centralni register prebivalstva.

Tabela 3: Stanje po letih o številu vključenih in odklonjenih otrok

Šolsko leto	Vključenih	Št. vlog	Sprejetih	Odklonjenih
2002/03	622	263	202	61
2003/04	546	202	142	60
2004/05	553	275	149	126
2005/06	562	235	222	23 (let.06)
2006/07	621	286	183	25 (let.07)
2007/08	637	406	145	261
2008/09	-	537	183	354*

Vir: Občina Grosuplje.

*V letošnjem letu je številka zavrženih otrok narasla že na 354, oziroma 280 otrok, če odmislimo 74 otrok, ki nimajo stalnega prebivališča v občini Grosuplje, oziroma 168 zavrženih otrok, če pri tem odmislimo še 112 otrok 1. 2008 in 31 otrok 1. 2009, ki s 1. septembrom ne izpolnjujejo starostnega pogoja 11 mesecev za vstop v vrtec. Pri tem je potrebno poudariti, da je po veljavni zakonodaji tudi tem otrokom med letom potrebno omogočiti vstop v vrtec, kar pomeni, da te številke ne gre kar tako zanemariti.

Tabela 4: Aktivnosti Občine Grosuplje glede odpiranja novih oddelkov vrtca v letih 2002-2009 Vir: Korespondenca z Jelko Kogovšek preko e-pošte z dne 5. 6. 2009

2002	Priprava potrebne projektne dokumentacije in vseh soglasij za gradnjo POŠ Št. Jurij z vrtcem.
2003	Odkup trgovine Vele za predelavo v vrtec (Pastirček).
2004	Dokončanje izgradnje POŠ Št. Jurij z enim novim oddelkom vrtca za višjo starostno skupino.
2005	Priprava potrebne dokumentacije in vseh soglasij za gradnjo novega vrtca Pastirček.
2006	Dokončanje novega vrtca Pastirček s petimi novimi oddelki za obe starostni skupini.
2007	Dokončanje izgradnje POŠ Žalna z enim novim oddelkom vrtca za višjo starostno skupino.
2008	Priprava potrebne dokumentacije in vseh soglasij za gradnjo novega kontejnerskega vrtca.
2009	Pričetek gradnje kontejnerskega vrtca za pet oddelkov otrok prve starostne Skupine.

Iz tabele je razvidno, da je Občina Grosuplje (ne upoštevajoč leto 2009, ker naj bi šele v tem mesecu pričeli s postavitvijo mobilnega vrtca, ki naj bi na novo sprejel za tri oddelke (48) otrok, preostala dva oddelka pa bosta namenjena selitvi otrok iz enote Mojca) odprla sedem novih oddelkov za prvo (0-3 leta) in drugo (3-6 let) starostno skupino skupaj. To predstavlja v povprečju en oddenek na leto, kar pa nikakor ne zadostuje realnim potrebam, ki so razvidne iz tabele 3.

Glede na skrb vzbujajoče podatke smo se starši odločili, v skladu z 10. členom Zakona o vrtcih (Uradni list RS, 100/05-UPB2, 25/08) »...izraziti interes za vključitev v vrtec tolikšnega števila otrok, da bi se v skladu s standardi in normativi oblikoval en oddenek...«. Zbrali smo 29 podpisov staršev odklonjenih otrok in jih kot priloga k Pobudi za odprtje novih oddelkov v vrtcu Grosuplje dne 25. 5. 2009 naslovili na Občino Grosuplje, natančneje na župana g. Lesjaka. V zglednem času smo dobili odgovor ge. Jelke Kogovšek (vodje Urada za družbene dejavnosti), ki pa žal ni spodbuden in popoln. Omenjeni odgovor nam ni dal nikakršnih konkretnih podatkov o tem, kakšen postopek za zagotovitev dodatnih prostih mest je občina pričela izvajati, še manj pa predvideni rok, v katerem bo zagotovljena vključitev teh otrok v vrtec, kot ji to dolžnost nalaga zakon. Dobili smo samo informacijo, da aktivnosti, ki tečejo v zvezi s to problematiko, predvidevajo 48 otrok nastaniti v kontejnerski vrtec, ter 6 otrok k vzgojno varstveni družini. Skupaj naj bi se torej odprlo dodatnih samo 54 prostih mest - pa še to ni jasno definirano, kdaj. O ostalih aktivnostih, ki naj bi potekale v smeri zagotovitve dodatnih prostih mest, pa do pisanja tega članka še nismo bili uradno obveščeni.

Ker je več kot očitno, da občina do 1. septembra 2009 ne bo poskrbela za dodatna mesta in sprejem naših malčkov, smo se odločili po zgledu nekaterih občin v Sloveniji (npr. Log-Dragomer, Brezovica, Škofja Loka) delno preprečiti diskriminacijo in po vzorcu Občinskega sveta občine Log-Dragomer pripravili osnutek Pravilnika o subvencioniranju varstva otrok, ki niso vključeni v programe vrtca. Pravočasno sva ga z g. Jožetom Šircljem v imenu staršev poslala županu in vodji Urada za družbene dejavnosti in ju prosili, da o tem obvesti in seznani občinske svetnike, nas pa obvesti, na kateri seji bo pravilnik uvrščen na dnevni red. Vendar se nič od tega ni zgodilo.

Župan, g. Lesjak, je možnost uvrstitve pravilnika na dnevni red seje odločno

zavrnili in nas starše, kljub izrecni prošnji, da nas o morebitni uvrstitvi obvestijo, le tega niso storili. Za tako potezo se je župan sam odločil, ker po njegovem mnenju tak pravilnik nima zakonske podlage oz. bi moralo na sprejem takega pravilnika odreagirati računsko sodišče.

Takamnenjagledezakonitostiomenjenega akta pa so podali Ministrstvo za šolstvo in šport, Ministrstvo za finance in Računsko sodišče:

- MŠŠ ugotavlja, da takšna subvencija občine ni v nasprotju z veljavno zakonodajo, saj v skladu z 21. členom Zakona o lokalni samoupravi občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, ki jih določi s splošnim aktom občine ali pa so določene z zakonom. Med naštetimi nalogami, ki jih občina opravlja za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev, je tudi pospeševanje služb socialnega skrbstva, predšolskega varstva in osnovnega varstva otrok in družine; Evropska listina lokalne samouprave pa določa, da občine opravljajo »bistveni del javnih zadev v lastni pristojnosti in v korist lokalnega prebivalstva«; državna sekretarka na šolskem ministrstvu, Alenka Kovšca, dodaja: »Ni pravnih ovir za to, da bi občina, ki ne zagotavlja ustreznega števila prostih mest v vrtcu, z medsebojno solidarnostjo zagotovila

staršem subvencijo za delno plačilo stroškov za varstvo otrok. Tak način poznajo tudi nekatere evropske države in so bile že predmet pobud tudi v našem parlamentu.« (Delo, 1. 7. 2009).

MF oz. Generalni davčni urad pa tovrstno subvencijo uvršča med dohodke, ki so po drugi točki 20. člena Zakona o dohodnini - Zdoh-2 oproščeni plačila dohodnine;

- za časnik Dnevnik z dne 3. 7. 2009 je župan g. Lesjak podal oceno, da so sklepi, ki so bili v občini Log-Dragomer sprejeti v zvezi s pravilnikom, nezakoniti in dodaja, da jih očitno država zaradi slabe vesti ne bo preganjala, čeprav bi računsko sodišče moralo odreagirati. Na podlagi te izjave sem poklicala na računsko sodišče in jih prosila za njihovo mnenje. Mag. Mojca Planinšek, vrhovna državna revizorka je podala ustno osebno izjavo, da se ji sprejem takega pravilnika ne zdi sporen in ga primerja z enkratnim izplačilom pomoči ob rojstvu otroka. Dodala je še, da za presojo ustavnosti oz. zakonitosti pa ni pristojno računsko, temveč ustavno sodišče.

Pojavilo se je tudi mnenje, da naj bi izplačilo subvencije predstavljalo državni in ne občinski transfer. Ga. Kovšca je za časnik Delo tudi to zanikala in opozorila, da ni potrebno, da bi po načelu

solidarnosti to plačevala država, saj so nekatere občine ustrezno načrtovale demografske in zakonske spremembe ter razvoj družbenih dejavnosti in se zato ne srečujejo s podobnimi težavami kot občina Grosuplje. Predstavniki staršev smo zato osebno prisostvovali začetku seje občinskega sveta, ki je bila v sredo, 1. 7. 2009, v upanju, da bomo dobili vsaj besedo, vendar je pričakovano nismo dobili, še manj pa dosegli uvrstitev pravilnika na dnevni red. Sejo smo tako zapustili z obljubo župana, da bo problematiko 8. julija obravnavala občinska komisija za družbene dejavnosti.

V sredo, 1. 7. 2009, smo k pomoči pozvali tudi Ministrstvo za šolstvo in šport, da kot občini nadrejena instanca resno in hitro pristopi k reševanju problema, vzpostavi dialog z Občino Grosuplje ter ji pri zagotavljanju dodatnih mest vrtcupomaga tako organizacijsko kakor tudi finančno. Upamo, da bodo pri tem uspešni in tako v občini Grosuplje ponovno vzpostavili ustavno načelo enakega obravnavanja ter s tem postavili starše otrok, ki bodo vrtec gledali le od daleč, v enakopraven položaj, kot so starši otrok, ki jim občina ponuja varstvo njihovih malčkov ter jim ga tudi delno sofinancira.

Ksenija Štibernik,
predstavnica staršev odklonjenih otrok

Mnenje generalnega direktorja direktorata na ministrstvu za šolstvo in šport

V sredo, 15. 7. 2009, sem dobila odgovor na poziv k pomoči občini Grosuplje z Ministrstva za šolstvo in šport, katerega podpisnik je g. Bojan Černilec, generalni direktor direktorata. Dopis ni v skladu s pričakovanji o jasnih odgovorih na konkretno zastavljena vprašanja, temveč predstavlja samo splošne informacije, povzete po dejstvih, navedenih v pozivu.

V dopisu je poudarjeno, da je zagotavljanje zadostnega števila prostih mest v vrtcu izvirna naloga občine. Navedenih je nekaj ključnih določb iz veljavne zakonodaje, ki občino zavezujejo k spremljanju stanja v svojem okolju, in opis rešitev, kako priti do novih oddelkov, s čimer naj bi bile občine tudi seznanjene. Kljub opozorilu, da si ne

želimo odgovora v smislu, »razvidno je, da v Občini Grosuplje potekajo aktivnosti z namenom zagotovitve dodatnih prostih mest«, smo dobili ravno tak odgovor.

Edina konkretna rešitev, o kateri bodo odločali na MŠŠ konec avgusta, ko bodo znani podatki o številu odklonjenih otrok po posameznih občinah in katera bo, če bo sprejeta, zgolj začasne narave, je, da bi se povečalo število otrok na oddelke (normativ predpisanega števila otrok, ki velja za homogene oddelke, naj bi se po novem uporabljal tudi za heterogene oddelke).

Za konec je podprl naše aktivnosti v relaciji do občine, v kateri jasno zahtevamo in pričakujemo zadostno število prostih mest

v vrtcu. Nasprotno pa občina podpira in pričakuje, da bomo vršili pritiske na državo oz. ministrstvo, kjer naj bi, po njihovih besedah, imeli škarje in platno v svojih rokah. Iz vsega nedvomno izhaja, da si občina in država podajata žogico, katero naj bi po njihovem prepričanju prenašali starši. Mi pa se ob vsem tem sprašujemo, kje je pravna država, ki bi skrbela za pravilno izvajanje oz. izvajanje zakonodaje sploh. To vprašanje bomo naslovili tudi na ministra za šolstvo in šport, prav tako pa sem odprla to vprašanje, v korelaciji s kršitvijo človekovih pravic, v upravnem sporu s tožbo na Upravno sodišče RS.

Ksenija Štibernik,
predstavnica staršev odklonjenih otrok

O problemu prostorske stiske v grosupeljskih vrtcih

Pogovor z Janezom Pintarjem (SDS), predsednikom odbora za družbene dejavnosti

Jože Miklič: Nedavno ste imeli razširjeno sejo družbenega odbora, v katerega spada tudi problematika vrtcev. Seje so se poleg rednih članov in občinske uprave udeležili tudi predstavniki staršev odklonjenih otrok. Lahko na kratko opišete vaš pogled na dogajanje v zvezi s tem, pa tudi način ali strategijo reševanja tega problema v občini oziroma možnosti, da bi vaše predloge potrdil občinski svet?

Janez Pintar: Kar se tiče velikega števila odklonjenih otrok, je odbor za družbene dejavnosti evidentiral naslednje dejavnike: poselitve Dvorov in Sončnih dvorov (tu je šlo za premalo premišljeno oziroma nekontrolirano priseljevanje), naslednji razlog je, da so drugi in vsi ostali otroci po novi veljavni zakonodaji lahko brezplačno v vrtcu, tretji razlog je povečana nataliteta v zadnjih letih zaradi številčne generacije staršev, ki so zdaj dopolnili okoli 30 let, četrta pa je tudi posledična »selitev«
grosupeljskih otrok iz ljubljanskih vrtcev. To so tisti glavni dejavniki v občini Grosuplje, katere ugotavljam kot predsednik odbora za družbene dejavnosti.

Jože Miklič: Kaj je bilo postorjenega v zadnjih letih?

Janez Pintar: V letu 2006 je bil odprt vrtec Pastirček. V tem letu so bili nato v vrtec sprejeti tudi vsi otroci, ki so do 1. septembra dopolnili 11 mesecev. In ne samo to! Otroci,

ki so bili rojeni do novega leta, so bili sprejeti v vrtec, ko so dopolnjevali 11 mesecev. Zato v tem letu problema odklonjenih otrok ni bilo. Potem se je pojavilo z novo zakonodajo dodatno povpraševanje po vrčevskih kapacitetah. Zato smo že v rebalansih proračunov 2008 in 2009 predlagali graditev dodatnega vrtca. Najprej so bili v igri prostori v Sončnih dvorih, vendar se je izkazalo, da bi šlo za predrago gradnjo, predvsem pa bi bili neprimerni. Zato smo se odločili za mobilne enote. Te mobilne enote naj bi sprejele prve otroke letošnje jesen. Kljub temu da je prišlo do pritožbe na javni razpis, se te enote pospešeno gradijo na Mrzlih njivah med starim vrtcem, šolo in stanovanjskimi bloki.

Jože Miklič: Je odbor sprejel še kakšne druge rešitve v zvezi s tem?

Naslednji ukrep, ki ga je odbor za družbene dejavnosti predlagal občinskemu svetu, so bili razpisi koncesij za vzgojno-varstvene družine. Kolikor sem v tem trenutku obveščen, se je javila ena taka družina v Šmarju - Sapu.

Jože Miklič: Varstvo bo najbrž zagotovljeno v individualni stanovanjski hiši.

Janez Pintar: Da. Tukaj pa moram poudariti, da so prostorski, higienski in kadrovski normativi prehudi, da bi se ta možnost bolj razširila.

Nadalje pa so bili v preteklosti zgrajeni tudi dodatni prostori za vrtece v novih šolah v Št. Juriju in v Žalni. V letošnjem letu pa je bila dana pobuda nekaterim zasebnikom za najem prostorov 5 do 6 oddelkov. Vendar pa tega letos še ne bo možno realizirati. Župan misli, da bo najbrž to realizirano že spomladi, vendar osebno mislim, da je bolj realno v jeseni leta 2010.

Naslednji ukrep je odbor sprejel s

sodelovanjem civilne iniciative, da bi vse enote zapolnili z eno starostno skupino, a se vse to tudi s spremembo nove zakonodaje za Grosuplje ne bo spremenilo, saj so vsi vrtci polni.

Naslednja pobuda je bila sprejeta na račun nižjih standardov, se pravi večje število vključenih otrok v posamezne oddelke, pobudo pa je prenesel župan na skupnost občin.

Jože Miklič: So morda v zvezi s slednjo pobudo že kakšni odzivi s strani države?

Janez Pintar: Pri tem naletimo na nov problem, ker se vsi izgovarjajo, da zahteva stroka te standarde. Potem pa mi vprašamo, kdo je ta stroka, pa običajno ne dobimo zadovoljivih oziroma takih odgovorov, s katerimi bi si lahko kaj pomagali.

Jože Miklič: Dotakniva se še predloga subvencioniranja varstva otrok, ki niso vključeni v program vrtca.

Janez Pintar: Odbor za družbene dejavnosti meni, da je racionalno ne trošiti sredstva za transferje posameznikom in gospodinjstvom, torej za subvencije staršem odklonjenih otrok, ampak da čim več sredstev usmerjamo v dodatne prostorske potrebe v institucionalnem varstvu otrok.

Jože Miklič: Po izračunih naj bi te subvencije znesle skoraj 900.000 € na leto, če računamo po njihovem »znižanem«
predlogu v višini 300 € na mesec in upoštevamo samo odklonjene otroke iz naše občine. Ker pa otroško varstvo skupaj s šolstvom že zdaj v proračunu »porabita«
okoli 1/4 vsega proračuna, je taka pobuda najbrž lahko realizirana samo na investicijskem delu proračuna, kar po drugi strani lahko pomeni, da vrtcev v bodoče v

[illegible]

le nekoliko povečuje nestrpnost in s temi številkami ne pridemo nikoli skupaj.

Jože Miklič: Kakšna je politika občine pri urejanju tega problema?

Župan Janez Lesjak: Mi težimo k temu, da bi se ta problem čim prej rešil ali vsaj omilil. Da bomo 100 % rešili problem, ne verjamem, bom pa zelo zadovoljen, če ga bomo rešili do 80 % ali morda še kakšen odstotek več.

Na splošno pa bi o tej problematiki, ki se v tem trenutku dokaj aferaško izpostavlja, rad povedal, da je očitno odvisno od staršev, kako so zainteresirani in kako obravnavajo to problematiko. Gre za to, ali razumejo ta problem kot splošen problem te družbe, ali pa sebe obravnavajo v tem problemu kot katastrofičen problem.

V Sloveniji je 210 občin. Od tega so samo 3 ali 4 sprejele sklep o subvencioniranju otrok, ki niso bili sprejeti v vrtec.

Do zdaj tudi nisem prejel od teh staršev kakšne široke peticije, kjer bi se podpisalo recimo kakšnih 100 staršev. Vedno se srečujem samo z nekimi posamezniki, ki se predstavljajo za predstavnike teh staršev. Kakorkoli že, jemljemo jih resno in jim tudi odgovarjamo, vendar pa takrat, ko občina nima kratkoročne rešitve, starši niso zadovoljni.

Nato začnejo starši krožiti še po raznih drugih institucijah, ministrstvih in tako dajejo razno razno ljudje razna mnenja, ki pa jih novinarji povzamejo. Očitno pa je tudi interes staršev, da se zadeve pred javnostjo še napihujejo.

Jože Miklič: Ali lahko poveste, če so kakšne možnosti, da bi bil pravilnik o subvencioniranju sprejet?

Župan Janez Lesjak: Prepričan sem, da njihova pobuda ne bo sprejeta. Ponujeni pravilnik, gledano dolgoročno, zavira zakonsko obveznost občine pri reševanju te problematike. To pa je izvirna naloga občine, zato bomo vložili vse napore, da se sredstva

usmerijo v rešitev tega problema in ne v transferje posameznikom in družinam. Pri tem naj poudarim še to, tudi če bi občinski svet sprejel pravilnik o subvencioniranju varstva odklonjenih otrok, sem dolžan kot župan ta odlok zadržati in ga dati na presojo. Takrat bi bila šele čista situacija.

Jože Miklič: Trdite, da bi postopek morebitnega sprejemanja takega odloka moral biti nakazan že pred razpisom sprejemanja otrok v vrtec?

Župan Janez Lesjak: Še več. Tako bi moralo biti napisano v zakonu. Ker pa država tega ni naredila, zadeve ne morejo biti celovito niti pravično rešene. Osnovno pri tem pa je, da bi s tem občina trošila sredstva, ki jih nujno potrebuje za gradnjo vrtcev. V bistvu bi na ta način samo še poslabšali sliko na področju otroškega varstva, ne pa izboljšali.

Tukaj bi samo še dodal, če tudi vsi sogovorniki na ministrstvih trdijo, da je to zakonito in da občina lahko to reši, potem predlagam, da na ministrstvih to tudi uzakonijo. To obliko smo že občine zahtevale, preko SOS-a in ZOS-a smo že dali pobude, naj se občinam da možnost bolj prilagodljivega načina reševanja te problematike, pa ni nobenih pravih odgovorov.

Kar 50 % sredstev gre v otroškem varstvu za kadre. Ta država si je izmislila tako bogate kriterije, ki jih ni nihče prej preveril. Zato občine tega ne zmoremo. Ni ta problem prisoten samo pri nas. Še cela vrsta občin je, ki se ukvarjajo s to problematiko, le starši v glavnem ne delajo takega vika in krika. Osebnostno pa trdim, da so nekateri starši samo nekoliko bolj razvajeni in bolj agresivni v takih razmerah.

Jože Miklič: Kako naprej?

Župan Janez Lesjak: V občini Grosuplje smo se osredotočili, da vsa razpoložljiva sredstva vložimo v zagotavljanje prostorskih možnosti. Upam, da bo naša začeta gradnja stekla,

kljub temu da imamo eno grožnjo s pritožbo na razpis za opremo. Nadalje pa želim, da bomo na seji občinskega sveta v septembru, ko bomo razpravljali o rebalansu proračuna, namenili še dodatna sredstva za preureditev in adaptacijo nekaterih zgradb, ki jih trenutno strokovno preverjamo, če bi lahko služile za potrebe varstva otrok. Gre za relativno majhen finančni vložek, s katerim pa bi lahko dokaj hitro izpolnili trenutne manjkajoče potrebe vrtcev. Na ta način lahko zagotovimo še 5 enot, večji problem pa bodo kadri, saj bi potrebovali okoli 12 zaposlenih.

Jože Miklič: In kako naj bi se prostori vrtca gradili dolgoročno?

Župan Janez Lesjak: V novi vrtec naj bi se otroci vselili, če se ne bo preveč zatikalo med gradnjo, že letošnjega oktobra. Dva oddelka bosta nadomestila vrtec Mojca, trije pa bodo na novo na razpolago. Eden je bil odprt v Žalni. Če k temu dodam še 5 enot v privatnih zgradbah, ki naj bi bile pripravljene morda še letos ali v začetku naslednjega leta, bo ostalo še kar nekaj oddelkov, ki bi jih bo treba zgraditi.

Naj pa k temu dodam še to, da je tudi šolski prostor premajhen, čeprav imamo teoretično vse oddelke zasedene v povprečju z 20 učenci, največ pa jih je lahko 28. A pri tem gre za drugačno prerazporejanje, tudi na račun šolskih okolišev. Vemo tudi, kakšne so razmere na Polici.

V sklopu gradnje nove šoli ob šoli Louisa Adamiča bi se lahko gradili tudi prostori za vrtec. Druga možnost pa je med Domom starejših občanov in Jerovo vasjo, lokacijo pa bo treba zarisati v novem prostorskem planu oziroma po novem v OPN. Pri tem pa bi se morali odločati o gradnji okoli 18 enot, kar bi sprostito tudi prostore v šoli. To pa že spada v načrt razvojnih programov v letu 2010, ki ga bo moral, predno začnemo resno misliti o gradnjah, potrditi občinski svet.

Število otrok in oddelkov

Število oddelkov

Število otrok

Enota	I. st. stopnja - homogen	II. st. stopnja - homogen	I. st. stopnja - heterogen	II. st. stopnja - heterogen	Skupaj	I. st. stopnja - homogen	II. st. stopnja - homogen	I. st. stopnja - heterogen	II. st. stopnja - heterogen	Skupaj otrok	Število prostih mest	Čakalna doba (več kot ? mesecev)
Kekec	6	6	/	/	12	84	131	/	/	215	0	6
Tinkara	/	6	/	1	7	/	138	/	21	159	0	6
Pastirček	4	1	/	/	5	56	19	/	/	75	0	6
Rožle	2	2	/	/	4	28	40	/	/	68	0	6
Mojca	2	/	/	/	2	26	/	/	/	26	0	6
Pika	/	3	/	/	3	/	67	/	/	67	0	6
Kosobrin	/	/	/	1	1	/	/	/	24	24	0	6
Zvonček	/	1	/	/	1	/	19	/	/	19	0	6
Skupaj	14	19	0	2	35	194	397	/	45	653	0	6

Problemi dnevnega reda 27. seje Občinskega sveta Občine Grosuplje

Glasovalna naprava, plakatiranje in civilna iniciativa - 27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje / 1. julija 2009

Jože Miklič

Glasovalna naprava

27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje se je že na samem začetku začela z zamudo zaradi tehničnega problema priključitve mikrofонов v povezavi z novo računalniško glasovalno napravo.

Plakatiranje

Pri sprejemanju dnevnega reda je mag. **Božo Predalič** (SDS) predlagal, da se umakne točke (z vsemi tremi podtočkami) o oglaševanju v občini Grosuplje. Ker so o tej točki odločali že na prejšnji seji, in predloga niso sprejeli, je nedopustno, da bi o tem gradivu, ki ni bilo v ničemer spremenjeno, spet razpravljali in odločali. Župan **Janez Lesjak** je navajal, da rešitve s tem, ko je Občinski svet odlok zavrnil, še niso bile sprejete. Zato bi bilo treba iskati nove rešitve. S sedanjo rešitvijo imajo na Občini kar nekaj težav. Mag. Predalič je nato repliciral županu, če bi bila zadeva tako pomembna, bi bilo treba pripraviti novo gradivo. Župan pa je v nadaljevanju dejal, da s to pobudo ščiti javni interes. Zato je še enkrat pozval, naj se razpravlja o tej točki. Ker se v prostoru občine že pojavljajo razna plakatna mesta na

privatnih zemljiščih, od katerih pa občina ne more pobrati niti takse, trdi, da je tako oglaševanje v občini nepotrebno.

Odškodnine za Telekom Slovenije in Elektro Ljubljana čez ozemlje KS Št. Jurij

Janez Kozlevčar (N.Si) je dal pobudo v imenu stranke Nova Slovenija Občinski odbor Grosuplje, da se investitorju Telekom Slovenija za izgradnjo širokopasovnega telekomunikacijskega omrežja (optični kabel) na relaciji Grosuplje - Št. Jurij odškodnina za prekop in položitev kabla na zemljiščih v lasti Občine Grosuplje ne zaračuna. V obrazložitvi je navedel, da je Krajevna skupnost Št. Jurij (predsednik Janez Kozlevčar) s fizičnimi osebami že pripravila 470 pogodb o ustanovitvi služnosti v ta namen. Nadalje še navaja, da je omrežje v KS Št. Jurij dokaj razpotegnjeno in komercialno za investitorja nezanimivo. Hkrati je v imenu Nove Slovenije dal pobudo, da je prav tako investitorju Elektro

Ljubljana ne zaračuna odškodnine za izgradnjo visokonapetostnega kablovoda od razdelilne transformatorske postaje v Ponovi vasi, ki nato poteka čez Ponovo vas, mimo zadrževalnika Bičje in nato mimo vasi Vino na Škofljico do tamkajšnje nove obrtno-gospodarske cone. Ker pa naj bi se v kratkem gradila tudi kanalizacija, meni, da bi bila smiselna celotna rekonstrukcija ceste, zato naj bi Elektro podjetje pokrpalo cesto od Grosupljega do Ponove vasi, vendar pa natančen izračun, v kakšni širini oziroma višini stroškov, ni naveden. V pobudi navaja, da gre za enkratno priložnost, kjer bi se sočasno odvijala dva dopolnjujoča se projekta, ki bi bila za kraje velika pridobitev.

Civilna iniciativa

Pred glasovanjem o dnevnem redu se je v razpravovključil **Jože Šircelj** kot predstavnik civilne iniciative staršev zavrnjenih otrok v vrtec in večkrat ponovil, zakaj ni župan dal med gradivo za sejo osnutka pravilnika, ki ga je civilna iniciativa sama pripravila. Župan je pojasnil, da je presodil pobudo civilne iniciative o sprejemu pravilnika za izplačilo subvencij staršem odklonjenih otrok za nesprejemljivo in škodljivo za občino. Potem je sledilo še nekaj trdih, cinčnih besed (lahko bi jih opisal tudi še kako drugače, pa si jemljem to pravico, da ne vzbujam po nepotrebnem čustev!) med županom in ostalimi predstavniki civilne iniciative, a župan je bil odločen in jim ni pustil do besede ter trdil, da je potrebno slediti pravilom, ki so tudi v takih situacijah določeni. Med drugim mora tako gradivo, kot je osnutek odloka, temeljito pred sejo občinskega sveta pretehtati tudi občinski odbor za družbene dejavnosti. V tem trenutku pa po županovem ni možna nikakršna razprava.

Dnevni red popravljen

Svetniki so nato točko o odloku za plakatiranje umaknili z dnevnega reda z 8 glasovi, 5 jih je bilo proti.

Za predloga Nove Slovenije pa je glasovalo 13 svetnikov, 1 je bil proti.

Nato so potrdili popravljeni dnevni red, na katerem ni bilo uvrščenega predloga civilne iniciative.

Informacije, pobude in vprašanja svetnikov - ter odgovori

26. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje – 3. junija 2009

Jože Miklič

Parkirni prostori za invalide pred Zdravstvenim domom Grosuplje

Janez Mervič (SDS) je opozoril na tri parkirna mesta, ki so rezervirana za invalide pri Zdravstvenem domu Grosuplje. Le-ti pa so vedno zaparkirani z vozili, s katerimi se ne pripeljejo invalidi. Kot posebno zanimivost je pri tem navedel, da so lastniki večjih in boljših znamk precej bolj agresivni pri parkiranju.

Župan: Ker občina še nima svoje redarske službe, je to v pristojnosti policije. Pa tudi sicer je mirujoči promet, še posebej ob konicah uradnih ur in ob sobotah dopolne, kar velik problem tudi na drugih krajih po mestu Grosuplje. Žal pa sam župan ugotavlja, da s kvaliteto avtomobilov ne raste kvaliteta lastnikov glede etike, ampak največkrat celo pada.

Predsednik odbora in župan sta informirala svetnike o odklonjenih otrocih v vrtce

Janez Pintar (SDS) je kot predsednik odbora za družbene dejavnosti navedel statistične podatke glede zavrženih otrok v vrtcih in prosil župana, da poda dodatna pojasnila glede omenjene problematike. Nekateri (ne vsi!) starši zavrženih otrok so poslali dopis v zvezi s tem in vprašanje, kdaj in kako se bo problematika v občini rešila. Dodal je še, da ne odbor, ne župan in ne občinska uprava ob tej problematiki ne stojijo križem rok. Pojasnil je, da med letniki otrok 2003, 2004 in 2005 ni bilo zavrženih otrok iz občine Grosuplje. Letnik 2006 je bilo zavrženih 27 otrok, 2007 68, 2008 pa 60 takih, ki bodo 1. 9. izpolnjevali pogoje (11 mesecev starosti). Do konca leta 2009 bo takih otrok, ki bodo izpolnili starost 11 mesecev še 87. Poleg tega je povedal, da so nekateri starši vložili zahtevo za vpis v vrtec že za otroke, ki so rojeni šele leta 2009. Skupaj je bilo (bo!) na dan 1. 9. 2009 odklonjenih 168 otrok.

Župan **Janez Lesjak**: Po županovih navedbah naj bi bilo ob vstopu v vrtec letos jeseni po izkušnjah sodeč odklonjenih od 120 do 140 otrok. Nadalje je dejal, da občina Grosuplje zagotavlja v vrtcih zelo visoke standarde in da je situacijo obvladovala do spremembe zakonodaje. Zdaj pa je otrok, ki čakajo na vstop v vrtec, bistveno več, odkar so vrtci za drugega otroka brezplačni. Podobna je situacija tudi v drugih občinah po Sloveniji. Poleg tega je navedel, da je v Mestni občini Ljubljana pred spremembo zakonodaje primanjkovalo otrok v vrtcih in so nameravali nekatere celo zapreti. Po spremembi zakonodaje pa je bilo ljubljanskih otrok toliko, da so otroci iz grosupeljske občine izpadli iz ljubljanskih vrtcev. Občina Grosuplje vsako leto povečuje kapacitete grosupeljskih vrtcev, kar ogromno stane. Poleg tega samo subvencioniranje otrok, ki so v vrtcih, občino veliko stane. Zdaj se začanja

gradnja kontejnerskega vrtca, ki ga je možno zgraditi relativno v precej krajšem času kot s klasično gradnjo. Poleg tega v proračunu občine ni dovolj sredstev.

Ob tem je »med vrsticami« dodal, da se na odbor in nanj obračajo mnogi starši in drugi zainteresirani in v svojih pritožbah navajajo poleg velikih pretiravanj vrsto žalitev in obrekovanj (da so na Občini nepismeni, ne znajo brati ...). Vsem tem sporoča, da na Občini delajo strogo po zakonu, kako hitro in uspešno bodo ta problem rešili, pa je že drugo vprašanje, ki se dotika tudi drugih področij od financ, občinskih prostorskih načrtov pa do tega, da postopek iskanja novih lokacij in pridobivanja dokumentacije traja tudi 3 do 4 leta. Na razpis za privatni vrtec se je javil samo eden, ki bi prevzel približno 6 otrok.

Cesta skozi Malo vas – kot njiva

Miha Kadunc (N.Si) je tudi zaradi velikega pritiska krajanov prosil za pisni odgovor glede poteka aktivnosti občine na cesti skozi Malo vas. Cesta je v nemogočem stanju.

Obvestilo uredništva:

Na internetnih straneh ste občani v rubriki Gradiva za seje verjetno zasledili pod točko Informacije, pobude in vprašanja svetnikov prispevek Nadzornega odbora Občine Grosuplje o nadzoru nad oddajo in izvedbo del za investicijo Kanalizacija Spodnja Slivnica – Podlom za leto 2007. Ker nameravamo v naslednji številki Grosupeljskih odmevov avgust-september pisati prav o temah kanalizacije in čistilne naprave v občini Grosuplje, bomo poiskali tudi vse sogovornike tako na Občini Grosuplje, v nadzornem odboru, kot tudi na Javnem komunalnem podjetju Grosuplje in izvajalcu Komunalne gradnje Grosuplje d.o.o., da nam povejo kaj več oziroma najbolj aktualne informacije glede tega področja, ki bo ena od glavnih prioritet tudi zaradi evropske obveze, ki jih je dala Slovenija pred vstopom v Unijo.

Iz pogovora na »višjih obratih«

»Zakaj niste dali informacije svetnikom in svetnicam, za kar smo vas prosili,« je vpraša Šircelj.

Župan: »Poslušajte. Mi smo vam...«

Šircelj: »Zakaj ni bilo danes gradivo na mizi?«

Župan: »Zato, ker je tako odločeno.«

Šircelj: »Kdo je to odločil?«

Župan: »Jaz.«

Šircelj: »Hvala lepa za tako demokracijo.«

Župan: »Nasvidenje!«

Šircelj: »Nasvidenje!«

Župan: »Se opravičujem staršem, ker ste pač prišli z otroci...«

Zaključni račun za leto 2008

27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje – 1. julij 2009

Jože Miklič

Predstavitev:

Iz gradiva, ki ga je za občinski svet na seji predstavila Jelka Kogovšek, vodja urada, povzemamo nekatera poglavja:

Splošno

Občinski svet Občine Grosuplje je sprejel Odlok o proračunu Občine Grosuplje za leto 2008 na svoji 7. redni seji, dne 21. 3. 2007. Objavljen je bil v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 28/07. Proračun je bil spremenjen, in sicer je Občinski svet Občine Grosuplje sprejel Odlok o spremembi odloka o proračunu občine Grosuplje za leto 2008 na svoji 11. redni seji, dne 26. 9. 2007. Sprememba odloka je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 94/07. Proračun je bil še dvakrat rebalansiran, in sicer je Občinski svet Občine Grosuplje sprejel Odlok o spremembi odloka o proračunu občine Grosuplje za leto 2008 na svoji 15. redni seji, dne 27. 2. 2008, sprememba je bila objavljena v Uradnem listu RS št. 25/08 in na svoji 19. redni seji, dne 24. 9. 2008, sprememba je bila objavljena v Uradnem listu RS št. 94/2008.

V proračunu Občine Grosuplje za leto 2008 se je zagotavljalo financiranje vseh nalog javne porabe na ravni občine, tako na področju splošne porabe kot tudi na področjih družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture, ter gospodarskega razvoja, ki jih določa Zakon o financiranju občin.

Uprava Občine Grosuplje organizacijsko deluje v okviru štirih uradov: Urad za splošne zadeve, Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance Urad za komunalno infrastrukturo, Urad za prostor in treh organov - občinski svet, nadzorni odbor in župan. Vsak urad in organ predstavlja neposrednega uporabnika občinskega proračuna.

Prihodki

Struktura prihodkov občinskega proračuna za leto 2008 v primerjavi z veljavnim proračunom tega leta je bila naslednja:

	Realizacija v €	strukt. %	veljavni proračun v €	strukt. %	IND
	2008		2008		real./velj. pror.
davčni prihodki	10.408.389	81	10.340.250	70	101
nedavčni prihodki	1.919.495	15	2.725.005	18	70
kapitalski prihodki	184.114	1	1.380.340	9	13
prejete donacije	0	0	0	0	0
transforni prihodki	381.032	3	426.376	3	89
SKUPAJ	12.893.030	100	14.871.971	100	87

Kot je razvidno iz tabele, so bili **skupni prihodki** v letu 2008 realizirani glede na veljavni proračun 87 %.

Večina prihodkov je bila ustvarjena z **davčnimi prihodki**, in sicer 81 %. Delež je višji, kot smo planirali. Doseženi znesek je nominalno

na približno enaki višini kot v planu. Dohodnina, kot največji davčni prihodek, je bila enaka planirani. Znesek nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, kot drugi največji davčni prihodek, je bil nižji od planiranega za 6 indeksnih točk. Iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča je bilo v preteklem letu pobrano tako pri pravnih kot pri fizičnih osebah 819.585 €, nekaj več kot v letu 2007, in sicer za 33.758 €, kar pomeni 5 %. Ugotavljamo, da je bilo neizterjanega nadomestila v letu 2008 na dan 31. 12. 2008 še za 97.173 €, od tega nam pravne osebe dolgujejo 25.048 €, fizične pa 72.125 €. Kar nekaj davčnih prihodkov je bilo ustvarjenih tudi iz naslova domačih davkov na uporabo blaga ali opravljanja storitev v višini 1.023.103 €. Sem spadajo predvsem okoljske dajatve, komunalne, turistične, ekološke in priključne takse.

Nedavčni prihodki so nižji od planiranih za 30 indeksnih točk. Znašali so 15 % vseh prihodkov, to pa je 3 odstotne točke manj, kot so planirali. Ti prihodki so bili ustvarjeni zlasti s prispevki investitorjev za urejanje stavbnih zemljišč (komunalni prispevek), prihodki iz premoženja, zlasti prihodkov iz naslova koncesijskih dajatev posebnih iger na srečo (Hotel Kongo), ter prihodki od prodaje blaga in storitev. Prispevki investitorjev za urejanje stavbnih zemljišč so bili nižji od pričakovanih za 37 indeksnih točk. Znašali so 951.952 € in so bili malenkost višji od teh prispevkov kot v letu 2007. Prihodki od dajatev posebnih iger na srečo so znašali 553.931 € in so bili manjši od planiranih za 19 indeksnih točk. Od leta 2007 pa višji za 7 %.

Delež **kapitalskih prihodkov** v vseh prihodkih je znašal komaj 1 %. Vrednost teh prihodkov še zdaleč ni dosegla planirane vrednosti. Vzrok je v nerealiziranem prihodku od prodaje zemljišč. Prihodki od prodaje stavbnih so znašali 168.439 €, od kmetijskih pa le 174 €. Tudi prodaja prostorov in stavbe (Kolodvorska 2) ni bila realizirana.

Prejetih donacij v letu 2008 ni bilo, tako kot so tudi planirali.

S transfornimi prihodki je Občina zbrala 3 % vseh prihodkov. Realizacija teh prihodkov je bila nižja od planirane za 11 indeksnih točk. V tem deležu so bili zbrani prihodki iz naslova prejetih državnih sredstev za investicije in za tekočo porabo v višini 344.391 €. Država je dokončno poplačala sofinanciranje izgradnje POŠ Žalna v višini 4.536 €. Za izgradnjo gozdnih cest smo dobili 4.345 €. Od države smo dobili tudi povračilo stroškov za šolske prevoze otrok na relacijah, ogroženih z medvedom, v višini 41.409 € in sredstva za požarno takso v višini 31.474 €. Za financiranje družinskih pomočnikov nam je država prispevala 10.397 €, za preplastitev športnega igrišča pri OŠ Brinje pa smo od Fundacije za šport dobili le del obljubljenih sredstev, in sicer v višini 21.294 €.

Odhodki

občinskega proračuna in njihova struktura za leto 2008 v primerjavi z veljavnim proračunom istega leta je bila naslednja:

	realizacija 2008 v €	strukt. %	veljavni proračun 2009 v €	strukt. %	IND real./ velj.pror.
tekoči odhodki	2.888.325	20	3.334.299	20	87
tekoči transferi	5.134.639	35	5.413.322	32	95
invest. odhodki	4.806.894	33	6.486.183	38	74
investicijski transferi	1.637.243	11	1.836.336	11	89
SKUPAJ	14.467.101	100	17.070.140	100	85

Odhodki so presegli prihodke za 1.574.071 €, to je za 12 %. To je proračunski primanjkljaj, ki je bil pokrit s prejetimi vračili danih posojil v višini 116.338 €, s prejetim kreditom, ki ga je občina dobila konec lanskega leta v višini 1.100.000 €. Ta je bil seveda znižan za odplačila kreditov, najetih v preteklih letih, tako da se je Občina v lanskem letu neto zadolžila v višini 777.548 €. Poleg tega pa smo primanjkljaj pokrili tudi s prenosom neporabljenih sredstev iz leta 2007. V leto 2009 pa smo prenesli 642.323 € neporabljenih sredstev.

Med proračunske prejemke tako spadajo poleg prihodkov tudi prenosi sredstev iz preteklega leta, prejeta minus dana posojila, če je razlika pozitivna in neto zadolževanje, če je seveda tudi to pozitivno. Med izdatke pa poleg odhodkov uvrščamo še prejeta minus dana posojila, če je razlika negativna in neto zadolževanje, če je le to negativno.

Kot je razvidno iz zgornje tabele, so bili odhodki realizirani 85 % gledena plan. Najslabše dosegajo planirane vrednosti investicijski odhodki, predvsem zaradi zamika gradnje novega vrtca v leto 2009, zamika rekonstrukcije državne ceste Cikava - Grosuplje v leto 2009, manjšega nakupa zemljišč od načrtovanega in še nekaterih drugih manjših nedokončanih investicij v lanskem letu. Seveda so bile nekatere investicije zavestno ustavljene oziroma nezačete zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Občina se je preko celega leta srečevala z manjšimi likvidnostnimi težavami, ki smo jih premostili s kratkoročnim kreditom, najetim v mesecu oktobru, v višini 800.000 €. Ta kredit smo konec leta poplačali z že omenjenim dolgoročnim kreditom v višini 1.100.000 €.

Realizirani **strukturni deleži** odhodkov so nekoliko drugačni od planiranih strukturnih deležev. Glede na plan je manjši delež investicijskih odhodkov. Višji delež od planiranega dosegajo tekoči transferi. Plan pa so v strukturi dosegli tekoči odhodki in investicijski transferi. Kot je iz tabele razvidno, je bilo 44 % vseh proračunskih sredstev namenjenih investicijam. Delež le teh je za 2 odstotni točki višji kot v letu 2007.

Glede na plan je delež sredstev za investicije manjši za 5 odstotnih točk. Sredstva za investicije pa so bila manjša od planiranih za 23 indeksnih točk.

Če primerjamo deleže proračunskih sredstev, namenjenih investicijam, so bili ti v zadnjih letih sledeči:

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
54%	50%	34%	45%	40%	43%	51%	42%	44%

Začrtane investicije po posameznih funkcionalnih področjih so v letu 2008 dosegle sledečo realizacijo:

	doseženo 2008 v €	planirano 2008 v €	IND
Investicije na področju splošnih zadev	969.903	1.292.882	75
Investicije na področju gospodarstva	1.373.694	2.260.249	61
Investicije na področju varstva okolja	772.040	931.670	83
Investicije na področju stanovanjske dejavnosti in prostorskega razvoja	959.283	1.210.879	79
Investicije na področju družbenih dejavnosti	2.369.219	2.626.839	90
Skupaj	6.444.139	8.322.519	77

Vrednostno je bilo realizirano 77 % vseh planiranih investicij. Sem štejemo poleg novogradenj tudi investicijsko vzdrževanje in obnove ter nakupe za potrebe investiranja. Gre za investicije, ki jih je izvajala občina direktno, in tudi za transferna sredstva, namenjena investicijam in investicijskemu vzdrževanju, ki jih je občina za te namene nakazovala posrednim uporabnikom (javnim zavodom, društvom itd.).

V letu 2008 naj omenimo le nekatere pomembnejše investicije, investicijska vzdrževanja in nakupe z namenom investiranja.

Na področju investicij v *splošne zadeve*:

- nakup gasilske opreme za Območno gasilsko zvezo v višini 157.700 EUR.

Na področju *pridobivanja in distribucije energetske surovine*:

- dokončanje prestativne VN daljnovoda na območju UN zadrževalnika Bičje v višini 46.217 €,
- izgradnja toplovoda - Partizanska cesta v višini 39.560 €.

Na področju investicij v *cestni promet in infrastrukturo*:

- investicijsko vzdrževanje in gradnja občinskih cest v višini 684.225 €,
- investicijsko vzdrževanje in gradnja državnih cest v višini 156.563 €,
- investicijsko vzdrževanje in gradnja javne razsvetljave v višini 51.368 €,
- nakup zemljišč za potrebe investicij v višini 636.579 €.

Na področju *varovanja okolja*:

- gradnja kanalizacij in investicije, povezane z ravnanjem z odpadno vodo v višini 684.021 €,
- ravnanje z odpadki (komunalna deponija in uvedba ločenega zbiranja odpadkov) v višini 79.940 €,
- zadrževalnik Bičje v višini 500.278 €.

Na področju *prostorskega planiranja in stanovanjske komunalne dejavnosti*:

- gradnja vodovodov in postavitve hidrantov v višini 106.504 €,
- nakup in investicijsko vzdrževanje stanovanj v višini 43.773 €,
- izdelava občinskega prostorskega načrta in podrobnega prostorskega načrta v višini 128.824 €.

Na področju *družbenih dejavnosti*:

- nakup prostorov Kulturnega doma Št. Jurij v višini 155.498 €,
- preplastitev športnih igrišč pri OŠ Brinje s sintetično maso v višini 70.980 €,
- sofinanciranje ureditve prostorov dnevnega varstva v DSO v višini 58.900 €,
- gradnja POŠ Žalna v višini 1.607.107 €,
- investicijsko vzdrževanje šol v višini 168.339 €,
- nakup opreme v šolah v višini 29.076 €,
- investicijsko in tekoče vzdrževanje kulturnih domov v višini 33.922 €,
- investicije in investicijsko vzdrževanje vrtcev v višini 73.570 €.

Po **področjih programske klasifikacije proračunskih odhodkov**, je bila poraba sledeča:

01	Politični sistem	268.334
02	Ekonomska in fiskalna administracija	51.177
03	Skupne administrativne službe in splošne javne storitve	314.517
04	Lokalna samouprava	990.053
05	Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih	268.092
06	Notranje zadeve in varnost	7.759
07	Trg dela in delovni pogoji	2.297
08	Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo	133.814
09	Pridobivanje in distribucija energetskih surovin	90.116
10	Promet, prometna infrastruktura in komunikacije	1.418.483
11	Gospodarstvo	137.975
12	Varovanje okolja in naravne dediščine	481.746
13	Prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalna dejavnost	1.831.895
14	Zdravstveno varstvo	163.124
15	Kultura, šport in nevladne organizacije	1.931.122
16	Izobraževanje	4.322.469
17	Socialna varnost	337.032
18	Servisiranje javnega dolga	303.124
19	Investicijski programi in obveznosti	26.951

V primerjavi s planiranimi odhodki so realizirani odhodki po področjih v letu 2008 različni.

Področje **političnega sistema** je bilo realizirano glede na plan 90 %. Nekaj manj sredstev, kot smo planirali, se je porabilo predvsem za financiranje dejavnosti župana in podžupanov, PA TUDI občinskega sveta.

Področje **ekonomske in fiskalne administracije** je bilo realizirano 61 %, ker je bilo v planu predvideno višje plačilo storitev DURS-a in ekoloških taks kot je bil dejanski strošek, ter vračilo komunalnega prispevka, ki ni bilo realizirano, ker ni bilo vlog za vračilo le tega s strani investorjev.

Nekoliko manj, kot smo planirali, smo porabili tudi za **lokalno samoupravo**, in sicer 90 %, predvsem za materialne stroške delovanja občinske uprave in investicije in investicijsko vzdrževanje upravnih prostorov in opreme.

Za obrambo in ukrepe ob izrednih dogodkih smo porabili 98 % planiranih sredstev. Manj kot smo planirali smo porabili za redno dejavnost zaščite in reševanja in za sofinanciranje društev s področja CZ.

Za notranje zadeve in varnost je občina porabila finančna sredstva

predvsem za prometno varnost in preventivo v cestnem prometu. Sredstva so bila realizirana 96 %.

Trg dela in delovni pogoji, gre za plačilo delavcev preko javnih del, smo realizirali 90 %.

Področje **kmetijstva, gozdarstva in ribištva** je doseglo porabo planiranih sredstev v višini 82 %. Nizko so bila izkoriščena sredstva za sofinanciranje ureditve kmetijskih zemljišč, samo 35 %.

Pridobivanje in distribucija energetskih surovin je področje, ki je doseglo 82 % realizacijo. Projekti, ki smo si jih zastavili v planu, so bili realizirani. Zanje pa smo porabili nekoliko manj sredstev, kot smo planirali.

Za promet, prometno infrastrukturo in komunikacije namenjamo v proračunu relativno veliko sredstev. Realizirana so bila 67 %.

Manjša poraba, kot smo planirali, je bila na vzdrževanju ulic, pločnikov in javnih površin v Grosupljem in v Šmarju. Postavki sta bili realizirani v manjšem obsegu, ker so bile zaradi milejše zime potrebe po izvajanju zimske službe majhne.

Ker še vedno niso pridobljena potrebna zemljišča za predvideno modernizacijo javne poti proti Hudi Polici, se ni pridobila projektna dokumentacija za to investicijo. Projektna dokumentacija pa ni bila pridobljena tudi za ureditev priključka na R3 647 v Čušperku, zato rekonstrukcija ni bila realizirana.

Samo 48 % realizacija je bila na javnih poteh v KS Grosuplje. Kar nekaj računov, zlasti za adaptacijo Partizanske ceste, je bila zaradi pomanjkanja finančnih sredstev konec lanskega leta prenesena v izplačilo v leto 2009.

Sredstva planirana za rekonstrukcijo križišča Kovinastroj, so bila porabljena le v polovični vrednosti, saj Občini ni bilo potrebno plačati načrtov in projektne dokumentacije, ki jih je plačala država.

Sredstva niso bila porabljena tudi za dokončanje rekonstrukcije odseka ceste R3 646 Cikava - Grosuplje. To investicijo izvaja država skupaj z našo občino. Dinamika izvajanja je odvisna od države, ki pa je le delno izpeljala dela, planirana za lansko leto. Iz tega vzroka je realizacija manjša tudi na postavki javne razsvetljave tega odseka ceste.

Na področju **gospodarstva** je zanašala realizacija plana 82 %. Sem spada program za spodbujanje razvoja malega gospodarstva in spodbujanje turizma v občini. Prvi program je bil 95 % realiziran. V turizmu pa smo vlagali nekaj, manj kot smo planirali, to je 79 %, zlasti v promocijske naloge občine.

Na področju **varovanja okolja in naravne dediščine** so se sredstva vlagala predvsem v zmanjševanje onesnaževanja okolja in ravnanja z odpadno vodo. Realizacija tega področja je bila le 83 %. Med investicijami so dosegle nizko realizacijo naslednje:

- Vlaganje v komunalno deponijo. Investicije je izvajalo Javno komunalno podjetje Grosuplje. Realizirana je bila le izgradnja garaže za kompaktor s priročno delavnico in nadgradnja plinjakov na deponiji.
- Gradnja kanalizacije Ponova vas. Investicija ni bila realizirana, zaradi problemov pri pridobivanju služnosti.
- Gradnja kanalizacije Paradišče in Podgorica. Investicija je bila uvrščena v proračun šele z rebalansom proračuna, v jeseni lanskega leta. Dela so v teku.

Javno komunalno podjetje Grosuplje d.o.o. je do konca leta 2008

uspelo na deponiji realizirati le del predvidenega programa, zlasti zaradi nejasnosti in spremembe predpisov o porabi sredstev okoljske dajatve za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov.

Na zadrževalniku Biče so bili pogoji za pridobitev gradbenega dovoljenja izpolnjeni v juniju 2007. Javni razpis je bil uspešno zaključen v decembru 2007. Gradnja pa se je začela in končala v letu 2008. Realizacija je bila na tej proračunski postavki 99 %.

Prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalna dejavnost sta dosegli plan 70 %. Oskrba z vodo, ki spada v to področje, je dosegla 57 % realizacijo. Realizacijo tega področja je zmanjševala investicija v vodovod Huda Polica, ki jo je izvajalo Javno komunalno podjetje Grosuplje. Investicija je bila dokončana. Plačana pa je bila šele v letošnjem letu zaradi že omenjene slabe likvidnostne situacije na Občini konec lanskega leta.

Pridobivanje zemljišč je bilo realizirano 74 %. Z lastniki zemljišč, ki jih občina potrebuje za gradnjo komunalne infrastrukture, ni bilo doseženo soglasje o odkupu, zato je realizacija manjša od predvidene.

Kar nekaj manj, kot smo planirali, smo porabili tudi za občinske podrobne prostorske načrte, le 55 %.

Zdravstveno varstvo je bilo realizirano 85 %. Nekaj manj, kot smo planirali, smo porabili za zdravstveno zavarovanje občanov po Zakonu o zdravstvenem zavarovanju.

Kultura, šport in nevladne organizacije so sredstva, planirana za to dejavnost, porabila 96 %. Vse proračunske postavke iz tega področja so bile zadovoljivo realizirane.

Področje **izobraževanja** je eno izmed največjih porabnikov proračunskih sredstev. Realizacija področja je bila 93 %. Varstvo in vzgoja predšolskih otrok je bila realizirana 93 %, osnovno šolstvo pa ravno tako 93 %.

Sredstva, ki so bila planirana za nakup prostorov za novi vrtec v stanovanjskem naselju Sončni dvori v Grosupljem, niso bila realizirana, ker smo našli ugodnejšo varianto za pridobitev novih prostorov. Odločili smo se za kontejnerski vrtec s petimi oddelki. Postavitev vrtca bo realizirana v letu 2009.

V letu 2008 je bila dokončana POŠ Žalna. Planirana sredstva za gradnjo so bila porabljena 95 %.

Nekaj neporabljenih sredstev je ostalo na investicijskemu vzdrževanju OŠ Brinje. Realizirana ni bila nabava klima naprav. Reševanje slabega prezračevanja ne tej šoli je še vedno v proučevanju in iskanju najugodnejše in prave rešitve.

Socialnovarstvo je doseglo 93 % realizacijo. Nekoliko manj sredstev, kot smo planirali, smo porabili za varstveno delovne centre.

Servisiranje javnega dolga je bilo doseženo 97 %. Sredstva so bila porabljena predvsem za plačilo obresti od najetih kreditov in stroškov v zvezi z zadolževanjem.

Intervencijski programi in obveznosti so manjši od planiranih. Dosegli so le 25 % planirane vrednosti. Gre za sredstva posebne in splošne proračunske rezervacije. Sredstva splošne proračunske rezervacije niso bila med letom v celoti razdeljena na tiste postavke, ki so sredstva med letom potrebovala.

Kako je proračunska poraba razdeljena po posameznih uradih in kako je uradom uspelo realizirati s planom proračuna dodeljena finančna sredstva glede na načrtane naloge in cilje, pa nam kaže sledeča tabela:

	doseženo 2008 v €	planirano 2008 v €	IND
Občinski svet	306.235	331.555	92
Nadzorni odbor	5.581	7.600	73
Župan	116.616	127.106	92
Urad za splošne zadeve	1.290.334	1.326.399	97
Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance	7.769.953	8.406.348	92
Urad za komunalno infrastrukturo	3.948.356	5.234.002	75
Urad za prostor	173.931	270.800	64

Poročilo nadzornega odbora:

Predsednica nadzornega odbora mag. Karmen Škufca je povedala, da je odbor gradivo obravnaval na več svojih sejah, opravili so nadzor nad občinskim premoženjem večjih vrednosti ter še na nekaterih drugih področjih in pri zadolževanju občine. Zaključni račun vsebuje vse predpisane dela, je pa na določenih delih nekoliko pomanjkljiv. Kljub temu pa je nadzorni odbor menil, da te pomanjkljivosti niso bistvene in je zato dal pozitivno mnenje na zaključni proračun.

Razprava in sprejem:

V razpravi svetniki niso bistveno posegali v vsebino realizacije zaključnega računa, temveč so bolj posegli po priporočilih, kako in kaj naj bi se v prihodnje pojavilo v proračunih oziroma rebalansih., saj je sprejem zaključnega računa možen le tak, kakršnega predstavijo strokovne službe, ali pa se ga lahko zavrne. Ker pa je bilo mnenje nadzornega odbora, ki je s svojim delom že opravil bistvene naloge, tudi svetniki niso imeli posebnih razlogov, da ga ne bi podprli.

13 svetnikov je nato ob glasovanju podprlo zaključni račun za leto 2008.

Spremembe odloka o oddajanju poslovnih in upravnih prostorov v najem

Osnutek sprememb in dopolnitev Pravilnika o oddajanju poslovnih in upravnih prostorov v najem – 27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje / 1. julij 2009

Jože Miklič

Predstavitev:

Gradivo je svetnikom predstavila **Jelka Kogovšek** in povedala, da je ta pravilnik že kar precej zastarel, saj je bil sprejet 3. 10. 2001. Zato je bilo v njem treba upoštevati poleg zamenjave denarne enote tudi področne zakone, ki se dotikajo te tematike, dodali pa so mu tudi nekaj dosedanjih izkušenj, ki so jih imeli v zvezi s tem na tem področju.

V odloku so tako po novem navedene naslednje kategorije:

- Višina najemnine je odvisna od vrste dejavnosti (A, B) in lokacije poslovnega prostora (območja I., II., III.) in se določi po naslednji tabeli: Cene v EUR/m² na dan 01.05.2009

	I.	II.	III.
A. Dejavnost profitnega značaja			
1. Prostori za dejavnost			
- trgovine, lokali, biroji	10,59	8,10	6,85
- proizvodna dejavnost	8,10	6,23	4,98
2. Pomožni prostori, garaže, skladišča	4,98	3,74	2,49
B. Dejavnost neprofitnega značaja			
1. Prostori upravnih organov, politične stranke	7,48	6,23	4,98
2. Pomožni prostori, garaže, skladišča	4,36	3,12	1,87
3. Družbene dejavnosti, društva, ki delujejo v naši občini in ostale neprofitne organizacije	1,50	1,00	0,50

- Upravne prostore v novem Družbenem domu na Taborski cesti 1 v Grosupljem in malo sejno sobo v pritličju upravne zgradbe na Taborski cesti 2 v Grosupljem se lahko oddaja za potrebe zunanjih prosilcev. Ura najema je sledeča:

Družbeni dom

- celotna dvorana 7,50 € / uro,
- polovica dvorane 3,75 € / uro,
- avla dvorane 2,50 € / uro.

Mala sejna soba upravne zgradbe 3,75 € / uro.

- Občinski poslovni prostori se za potrebe Krajevnih skupnosti, Rdečega križa in Karitasa dodelijo brez plačila najemnine.

- Višina mesečne najemnine se v najemni pogodbi določi v EUR po ceniku tega pravilnika in se spreminja mesečno sorazmerno z rastjo inflacije.

- Vse že sklenjene najemne pogodbe se uskladijo s spremembami pravilnika s 1. 1. 2010.

- Vsa ostala določila pravilnika ostajajo nespremenjena.

- Seznam prostih poslovnih prostorov v lasti Občine Grosuplje se mora objavljati na spletni strani Občine Grosuplje, do sedaj se seznam ni javno objavljala.

- Dodano je določilo, da lahko najemno razmerje preneha brez

odpovednega roka tudi, če najemnik spremeni dejavnost v prostorih, katerih najemodajalec je Občina.

- Med neprofitne organizacije ne štejejo lekarne, ki so bile v dosedanjem pravilniku navedene med neprofitnimi organizacijami.

- Zneski najemnin se revalorizirajo z inflacijo in ne več z rastjo življenjskih stroškov.

- Med dejavnosti neprofitnega značaja so sedaj vključene še politične stranke. Pri društvi pa samo društva, ki opravljajo dejavnost v naši občini. Glede na to, da društva plačujejo relativno visoko najemnino in da jim to najemnino praviloma vračajo preko razpisov za njihovo dejavnost, so jim najemnine znižane za 20%.

- Društva, ki so najemniki občinskih prostorov so:

	Društvo	Sedež	Mesečna najemnina* v €
1	Društvo Romi gredo naprej	Taborska c. 6, Grosuplje	27,30
2	Ženski košarkaški klub	Kolodvorska c. 2, Grosuplje	32,37
3	Društvo invalidov Grosuplje	Kolodvorska c. 5, Grosuplje	116,56
4	Kolesarsko društvo Grosuplje	Kolodvorska c. 2, Grosuplje	112,26
5	Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo	Gasilska c. 6, Grosuplje	12,74
6	Turistično društvo Šmarje - Sap	Lahova c. 1, Šmarje Sap	24,70
7	Društvo sožitje	Adamičeva c. 2, Grosuplje	97,70
8	Društvo multiple skleroze	Taborska c. 6, Grosuplje	23,12
9	Turistično društvo Županova jama	Taborska c. 6, Grosuplje	22,28
10	Društvo upokojencev Grosuplje	Stranska pot 1/b, Grosuplje	76,81
11	Društvo upokojencev Šmarje - Sap	Ljubljanska c. 39, Šmarje Sap	23,73
12	Društvo tabornikov rod Louisa Adamiča Grosuplje	Adamičeva c. 29, Grosuplje	105,26

*Znesek se mesečno revalorizira.

Razprava in sprejem:

Janez Dolinšek (SLS) je menil, da je cena za novo dvorano prenizka.

Franc Štibernik (LDS) je k temu dodal, da bi pri dvorani morali razlikovati med profitnimi in neprofitnimi dejavnostmi. Tako so se potem odločili, da bodo profitno dejavnost za novo dvorano in avlo povečali s približnim faktorjem 3 tako, da se cene zaokrožijo.

Svetniki so nato osnutek sprememb odloka o oddajanju poslovnih in upravnih prostorov v najem podprli in prav tako tudi pravilnik v celoti. Zato je župan dal predlog o preategorizaciji, ki so jo prav tako svetniki tudi podprli in odlok v končnem predlogu.

O najemu občinskih zemljišč

Predlog odloka o najemu zemljišč v lasti Občine Grosuplje – 27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje / 1. julij 2009

Jože Miklič

Povzetek iz obrazložitve gradiva

V Občini Grosuplje se sedaj najemnine za zemljišča v lasti Občine zaračunavajo na podlagi Pravilnika o oddajanju zemljišč v najem, ki ga je Občinski svet sprejel na 10. seji 25.10.1995 in nato še spremembe pravilnika v naslednjem letu.

Predlog odloka o najemu zemljišč v lasti Občine Grosuplje ima podlago v Zakonu o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin in na njegovi podlagi izdano novo Uredbo o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin. Predlagani odlok ne vsebuje specifičnih rešitev, saj zakonodaja občini ne daje te možnosti. V pristojnosti občine je zgolj določitev višine najemnine, ki jo je mogoče tudi spremeniti.

Predlagana višina najemnin v predlogu odloka je izračunana glede na prejšnjo višino najemnin, ki je bila določena s pravilnikom in njeno revalorizacijo.

Na novo je v odloku urejena možnost uporabe zemljišč brez najemnine, kar je v Zakonu o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin ter istoimenski uredbi zelo restriktivno urejeno. Tako predlagani odlok možnosti

brezplačnega najema ne more širiti izven okvirov zakona. Najem zemljišča brez plačila najemnine je možen le v primeru, če se zemljišče odda:

- osebam javnega prava za izvrševanje javnih nalog, razen javnim podjetjem ali
- nevladnim organizacijam, ki delujejo v javnem interesu za izvajanje dejavnosti, za katero so ustanovljeni.

Uporaba zemljišč v lasti občine, kot je npr. za prirejanje zabavnih prireditev, razstav, prodajnih akcij, promocijskih predstavitev, postavitve začasnih stojnic, kioskov, potujočih prodajaln, namenjenih začasnemu prodaji ali opravljanju storitev, oglaševanje - postavitve objektov za oglaševanje, namestitve neprometnih znakov itd., bo urejeno posebej v odloku o občinskih taksah na območju občine Grosuplje.

K osnutku odloka je bila podana pripomba glede ureditve najema oz. zakupa kmetijskih zemljišč. Zato je predlogu odloka dodano v 1. členu novo besedilo, ki za najem oz. zakup kmetijskih zemljišč določa, da se za najem oz. zakup uporabljajo določila zakona o kmetijskih zemljiščih.

V lanskem letu je Občina Grosuplje imela sklenjene štiri letne najemne pogodbe za nezazidana oz. zazidana stavbna zemljišča

(vrednost najemnine cca 650 €) in eno pogodbo za določen čas (vrednost najemnine cca 6.168 €).

Razprava in sprejem predloga odloka

V razpravi je mag. **Božo Predalič** (SDS) ugotavljal, da v odloku manjka spoštovanje konkurence, ki bi jo pri oddajah zemljišč dosledno dosegli z javnimi dražbami in ne samo nad najemi za posameznike, ki presegajo 10.000 €.

Marko Podvršnik: Če bo gornji limit zmanjšan, bo šlo tudi za negospodarnost, saj bo potem realizacija najemnim še precej manjša, kot bi bila sicer.

Nato je ob razpravi, ki je odpirala različne poglede za in proti spreminjanju višine limita, **Janez Dolinšek** (SLS) vztrajal pri svojem predlogu, ki limitira prehod med neposredno pogodbo in javno dražbo pri 5.000 €. Župan je dal ta predlog na glasovanje, proti predlogu je glasovalo 8 svetnikov, zanj pa so se opredelili 4 svetniki.

Za sprejem odloka je nato glasovalo 8 svetnikov, 5 pa jih je bilo proti in tako je bil predlagani odlok sprejet.

Pridobitve in ukinitve statusa javnega dobra v k.o. Grosuplje

Svetniki so obravnavali tudi tri predloge sklepov o odtujitvi in pridobitvi javnega dobra. Prvo je bilo namenjeno dokončnemu pridobitvi še manjkajočih zemljišč za traso novozgrajene Gasilske ceste v površini okoli 7000 m², druga je bila ukinitve statusa javnega dobra in odtujitvi za dve manjši parceli na funkcionalnem zemljišču elektro transformatorja pri križišču Logo, tretje pa prav tako za ukinitve statusa javnega dobra in odtujitev za funkcionalno zemljišče obrtniku pri novem krožišču Kovinastroj.

Prvi dve pobudi sta bili sprejeti brez razprave, o tretji pa je Janez Dolinšek (SLS) menil, da bi morala biti upravičenec do nakupa tega zemljišča kmetijska zadruha, ki naj bi po njegovem močno

potrebovala to zemljišče za svojo dejavnost. Če pa ni to mogoče, naj se zemljišče proda najboljšemu ponudniku.

Župan je pojasnil, da gre za mrtev rokav stare ceste ob servisu Jerovšek in ga zadruga čez cesto sploh ne more funkcionalno uporabljati. Zato je edino smiselno, da zemljišče odkupi kot sosed servis, saj bi mu tudi prodaja komurkoli drugemu onemogočala normalen dostop do svojega dvorišča in zgradb, ki tukaj opravljajo svojo dejavnost veliko dlje kot pa zadruga. Dolinškov predlog je župan sicer označil za legitimen, je pa nerealen in neživljenjski.

Dolinšek je v nadaljevanju zagovarjal svoje stališče s tem, da ob izgradnji ceste ni bilo zadrugi omogočeno pridobitev nadomestnih

zemljišč, župan pa trdi, da ji je bilo plačano po najvišji ceni, kar jih je bilo kdajkoli doseženih v Grosupljem za izdelavo cest. Poleg tega pa je župan navedel še to, da spodbujanje medsosedskega konflikta ne more biti dobro za njen nadaljnji razvoj. Je pa tudi res da ima »uzurpirana« zemljišča ob potoku in bo tudi tam prišlo ob predvidenih protipoplavnih reševanjih nedvomno do slike, ko se bo mogla zadruga odreči tem zemljiščem.

Župan je na Dolinškovo vztrajanje dal njegov predlog, da se zemljišče ponudi zadrugi, na glasovanje, svetniki pa so se od 15 prisotnih za sprejem tega predloga odločili le 3 svetniki in predlog ni bil sprejet, potrdili pa so takega, kakršen je bil pripravljen.

Jože Miklič

Občinski program varnosti

27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje – 1. julij 2009

Jože Miklič

Predstavitev:

Marko Podvršnik je uvodoma povedal, da nova zakonodaja, še posebej Zakon o občinskem redarstvu, predvideva umik policije iz določenih dejavnosti na lokalni ravni.

Občinski program varnosti Občine Grosuplje je temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine. Namen programa varnosti Občine Grosuplje je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v Občini Grosuplje in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine.

Gradivo je bilo izredno obsežno, saj ga je bilo kar za 74 A4 tipkanih strani z nekaj grafičnimi

prilogami. Gradivo je pripravil prof. na Višji varnostni šoli Ljubljana **Stanislav Marolt**, ki je povedal, da je tudi usklajeno s policijsko postajo. Ga pa bo treba stalno izpopolnjevati, saj se bodo razmere na tem področju vseskozi spreminjale in bo treba stalno sodelovanje redarske službe in policije.

Bistvo tega programa je uvedba redarske službe v občini. Ker pa bodo naloge redarske službe precej obsežne in zahtevne, bodo morali redarji predhodno opraviti tudi ustrezno štirimesečno izobraževanje ter nato še šestmesečno pripravništvo.

Po vsebini je gradivo obsegalo poleg uvodnih splošnih podatkov o občini Grosuplje ter upoštevanih pravnih podlag, oceno ogroženosti in varnostnih tveganj kot strokovno podlago [ocena stanja varnosti, ogroženost zaradi naravnih nesreč, ogroženost cestnega prometa, kriminalnih pojavov in kršitev javnega reda in miru, javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, okolja, preprečevanja kriminalnih dejanj, zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter

naravne in kulturne dediščine ter varnostna tveganja na področju varstva okolja].

Nadalje program izpostavlja namen vzpostavitve redarstva po zakonu o občinskem redarstvu ter določa strateške in operative cilje, varnostne potrebe, organiziranost in kadrovske potrebe, vodenje in pristojnosti občinske redarske službe.

Med poglavji v programu so tudi taka, ki govorijo o uporabi prisilnih sredstev, razporejanju redarjev, sodelovanju občinskega redarstva s policijskimi postajami, povezanost redarske službe z redarstvi sosednjih občin, z OKC in Regijskim centrom za obveščanje, pa nato s sistemom za zaščito in reševanje, z zasebnimi varnostniki, internim nadzorom občinskega redarstva, s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter o morebitni uvedbi dežurne službe občinskega redarstva, ki jo odloči župan.

Cilji programa varstva:

Osnovni cilj programa varnosti Občine Grosuplje je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru.

STRATEŠKI CILJ

Dvig kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v občini Grosuplje.

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z občinsko redarsko službo. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v Občini Grosuplje.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine,
- upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja,
- izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev,
- preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj,
- obvladovanje varnostnih tveganj,
- zmanjševanje posledic (škod in izgub), nastalih zaradi izrednih dogodkov, kot

so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,

- uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine,

- vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

OPERATIVNI CILJI

Varnost cestnega prometa:

Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko občinskih redarjev Občine Grosuplje in Policijske postaje Grosuplje.

Varnost v cestnem prometu še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet ter z dvigom profesionalnosti redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol). Zastavljen je ambiciozen cilj, da se do leta 2010 v Sloveniji število mrtvih zmanjša za 50 %. Ta cilj je potrebno zasledovati tudi v Občini Grosuplje. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni policija, občinski redarji, inšpekcijske službe in drugi. Nujno je zagotoviti še večje sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Grosuplje. Zakon o varnosti cestnega prometa kot obveznost občine določa tudi sprejem programov s področja varnosti cestnega prometa, ki jih predlaga Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Grosuplje.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Uporaba ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta dela občinskega redarstva za področje varnosti v cestnem prometu,

- sklenitev pisnega protokola o sodelovanju med redarsko službo, policijsko postajo in občinskim Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu,
- občinski redarji si morajo pridobiti pravno in strokovno znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa,
- občinske redarje je treba opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor in urejanje prometa na mestnih ulicah, na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju občine,
- v letnem načrtu dela občinskega redarstva se med drugim opredeli tudi naloge v zvezi z nadzorom prometne signalizacije in opredeli naloge za večjo varnost otrok. Občina Grosuplje poskrbi za pregled prometne signalizacije in poda predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja),
- občinski redarji morajo dosledno izvajati nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili in ovirami v naselju ter v primeru zaznanih kršitev ustrezno ukrepati.

Varstvo javnega reda in miru:

Obvladovanje javnega prostora s fizično prisotnostjo redarjev na način, ki je v skladu s pravnimi predpisi, oceno varnostnih razmer in varnostno stroko.

Zakon o varstvu javnega reda in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir sta dobrini, ki izključujeta vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma optimalna varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi lokalne skupnosti), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih

organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku.

Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih.

Občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Uporaba ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru,
- redarska služba mora ustrezno ukrepati v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja ; beračenja na javnem kraju uporabe nevarnih predmetov ; zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb ; zaznave pisanj po objektih ,zaznav vandalizma ;zaznav nedovoljenega kampiranja ; v primeru nedovoljene uporabe živali ; ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb ,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za uporabo prisilnih sredstev,
- zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah,
- zagotoviti ustrezno opremo občinskih redarjev za obvladovanje kršiteljev,
- skleniti pisni protokol o sodelovanju med občinskimi redarji in Policijsko postajo Grosuplje,- strokovna pomoč Policijske postaje Grosuplje.

Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin:

Varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin s prisotnostjo občinskih redarjev (ob strokovni pomoči policistov).

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in oddaljenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Tveganja so običajno kriminalne narave. Zaradi tega je priporočljivo, da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice

v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Izdelava seznama varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občine (iz ocene ogroženosti in varnostnih tveganj);
- pisni protokol o sodelovanju občinskih redarjev s policijsko postajo;
- načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk;
- občinski redarji morajo imeti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje s svojo dežurno službo in z dežurnim policistom Policijske postaje Grosuplje,;
- zagotovitev ustreznega vozila za varnostne obvoze ogroženih in drugih poti.

Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine:

Preprečevanje ogroženosti kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov

nanjo na območju občine.

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine . Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar . Zato so občinski redarji kot pooblaščenice uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- Sodelovanje občinske redarske službe z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki deluje na območju občine,
- redarska služba si priskrbi ali izdela seznam (evidenco) zgradb, spomenikov, muzejev in drugih objektov, ki imajo status naravne in/ali kulturne dediščine,
- redarska služba si izdela načrt obhodov nepremičnih objektov naravne in kulturne dediščine,
- redarska služba si priskrbi podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine.

Varstvo okolja:

Izboljšanje pregleda nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečanje obsega in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je ena od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega

Nekdaj komunalne, zdaj občinske takse

Osnutek odloka o občinskih (komunalnih) taksah v občini Grosuplje – 27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje / 1. julij 2009

Jože Miklič

Predstavitev:

Tudi ta odlok je uvodoma na občinskem svetu predstavil vodja urada **Jože Miklavčič**. Obveznost plačevanja občinskih taks je bila do zdaj urejena z Odlokom o komunalnih taksah, ki je imel pravno podlago v Zakonu o komunalnih taksah. Ta zakon je prenehal veljati 1. 1. 2007, ko je v veljavo stopil Zakon o financiranju občin. Ostale pravne podlage pa so še Zakon o financiranju občin, Zakon o lokalni samoupravi in Zakon o prekrških. Pri pripravi osnutka odloka so smiselno upoštevali določila do zdaj veljavnega Odloka o komunalnih taksah ter dodalo določbe, ki jih predpisuje nova zakonodaja. Z osnutkom odloka o občinskih taksah je izvedena tudi korekcija valute iz tolarjev v evre.

Občinske takse se tako kot do zdaj plačujejo po taksni tarifi, ki je sestavni del odloka. Vrednost točke se vsako leto valorizira s sklepom župana na podlagi gibanja rasti

cen na drobno v Republiki Sloveniji. Ker gre za sprejem novega odloka, je vrednost točke za preostanek leta 2009 določena v odloku samem in znaša pa 0,061 €. Višina glob se je glede na Odlok o komunalnih taksah spremenila in je nekoliko višja, vendar je še vedno v sorazmerju s povprečno obračunanimi zneski komunalnih taks, prav tako pa je skladno z Zakonom o prekrških, ki določa zgornjo mejno vrednost zneskov.

Razprava in sprejem:

V razpravi je mag. **Božo Predalič** (SDS) pohvalil preegledno pripravljen odlok, pa tudi sicer je dejal, da predlagane spremembe podpira. Za osnutek odloka je nato glasovalo 15 svetnikov, nobeden ni bil proti. Zaradi tega je župan predlagal prekatégorizacijo, ki jo je podprlo prav tako 15 svetnikov in nato je tudi odlok v predlogu podprlo enako število svetnikov.

Prekatégorizacija Gasilske ceste in še dveh drugih

Odlok o spremembi Odloka o kategorizaciji občinskih cest v občini Grosuplje – 27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje / 1. julij 2009

Jože Miklič

Vodja urada za komunalno **Jože Miklavčič** je obrazložil predlagano gradivo za spremembo odloka o prekatégorizaciji Gasilske ceste ter dveh povezovalnih cest do v območju za Kovinastrojem, saj je bila v letošnjem letu bila dokončana izvedba gradnje Gasilske ceste z mostom. Skladno s sofinancersko pogodbo je občina dolžna predložiti ustrezno dokumentacijo o uvrstitvi zgrajenega objekta v banko cestnih podatkov. Pred tem je potrebno zgrajeno cesto uvrstiti oziroma uskladiti s kategoriziranimi cestami. Glede na to je potrebno veljavni Odlok o kategorizaciji občinskih cest spremeniti, kar pomeni uskladitev glede na novozgrajeno cesto skupaj z mostom. K predlagani kategorizaciji je bilo 9. 6. 2009 pridobljeno pozitivno mnenje Direkcije RS za ceste. Svetniki so brez razprave osnutek in nato s prekatégorizacijo podprli tudi predlog.

prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinska redarska služba aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike. Aktivnosti in ukrepi za dosegajo cilja:

- Občinski redarji se v okviru izobraževanja/usposabljanja/izpopolnjevanja spoznajo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v svoji občini, redarska služba se poveže z okoljsko inšpekcijo s ciljem izmenjave informacij za učinkovit nadzor na tem področju,
- občinski redarji posebno skrb namenijo spoštovanju predpisov, ki se nanašajo na ohranjanje narave in razvrednotenja okolja. V primeru ugotovitve teh kršitev podajo ustrezne informacije in predloge pristojnim prekrškovnim organom in organom občinske uprave Občine Grosuplje.
- redarska služba si priskrbi karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

Razprava in sprejem:

Janez Pintar (SDS) je vprašal, kakšne pristojnosti bo imela ta redarska služba v primerih vandalizma v okolici šol, vrtcev, v parkih in na drugih površinah, kjer prihaja tudi do pijančevanja, drogiranja in drugih negativnih pojavov.

Marolt: Ker se policija umika z lokalne ravni, bo morala občina urejati te razmere na lokalni ravni, saj policija ni dolžna zagotavljati nadzora nad upoštevanjem oziroma spoštovanjem občanov glede občinskih odlokov. Redar pa naj bi deloval tudi preventivno.

Janez Kozlevčar (N.Si) je pogrešal omembo ceste Grosuplje – Št. Jurij v gradivu, saj so bile po drugi strani skoraj vse ceste vključene v področje varnosti prometa.

Marolt: Vse ceste, kjer je večji promet, bodo morale biti vključene v ta program.

Jože Intihar (LDS): V čem je prednost redarjev pred policisti?

Župan: Redar bo moral tudi kaznovati, če bo želel obdržati svojo službo. Boji pa se, da po zakonu niso dovolj natančno razdelane pristojnosti med policijo in redarstvom. Svetniki so program sprejeli v osnutku in nato tudi v končnem predlogu.

Imenovanja v občinske odbore

Svetniki so po predhodni obravnavi na komisiji za volitve in imenovanja, ki jo vodi mag. **Božo Predalič** (SDS), izbrali in nato predlagali občinskemu svetu za potrditev naslednje člane:

- nova članica občinskega nadzornega odbora naj bo **Violeta Trontelj**,
- novi član odbora za družbene dejavnosti naj bo **Božidar Gabrijel**,
- novi član odbora za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo pa naj bo **Sašo Jalševc**.

Mag. **Božo Predalič** (SDS) je iz načelnih razlogov povedal, da se bo vzdržal glasovanja pri (nadomestnih) dveh članih, ki jih je za zamenjavo predlagala LDS. Nato so svetniki za vsak predlog glasovali posebej in vse predloge tudi z večino glasov potrdili.

Jože Miklič

Telekom Slovenije in Elektro Ljubljana čez ozemlje KS Št. Jurij - za kakšen denar?

27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje / 1. julij 2009

Jože Miklič

Kot dodatni točki dnevnega reda so svetniki obravnavali tudi predloga Nove Slovenije Občinskega odbora Grosuplje, da bi od Grosupljega čez ozemlje KS Št. Jurij brezplačno omogočili polaganje optičnega kabla za Telekom Slovenije in elektro kabla za Elektro Ljubljana na zemljiščih v lasti Občine Grosuplje.

Janez Kozlevčar (N.Si) je v imenu predlagatelja Nove Slovenije povedal, da je bilo gradivo poslano zares pozneje, vendar naj bi ga vse svetniške skupine prejele, le svetniška skupina Zares ne. Zaradi trditve, da je za Telekom pokrivanje območja z optičnim kablom nezanimivo, pa sovpada gradnja elektro kablovoda do nove obrtno-gospodarske cone na Škofljici in nato naprej proti Igu, kar bi lahko gradili sočasno. Nadalje je opisal (ponjegovem) katastrofalne razmere glede interneta in da se zaradi tega že odseljujejo nekateri podjetniško usmerjeni. Občina ima v ta namen sprejet pravilnik o obremenjevanju nepremičnega premoženja v lasti ali upravljanju Občine Grosuplje (služnostne pravice). Kozlevčar pa trdi, da ta pravilnik zavira razvoj.

Župan **Janez Lesjak** je dejal, da se na občinah po Sloveniji odvijajo mnoge bitke s podjetji, ki so bila nekoč državna, zdaj pa so sprivatizirana. Ker so močna, pa še vedno

lobirajo in to pri lokalnem prebivalstvu. Skozi te žice, nekoč javne lastnine, ki zdaj poplačuje nekdanje investitorje z bagatelnimi odškodninami, sama podjetja pa kujejo ogromne dobičke. Po drugi strani pa se prav ta podjetja ne ozirajo, kadar je za občino treba napraviti kakšne nove priključke in izsiljujejo z raznimi mnogo preobširnimi rekonstrukcijami obstoječih omrežij in si tako postopno na račun drugih gradijo na novo svojo lastnino. Pri tem je navedel, da je bilo na podlagi cenitve za Elektro že ocenjeno, da bi morale Občini plačati okoli 90.000 € in zaradi tega pobuda izničuje prizadevanja vodstva občine. Elektro pa je menda pripravljeno plačati največ 25.000 €. Ker pa ne Elektro vedo, da ne bodo na Občini dosegli ničesar, igrajo na čustva neposrednih uporabnikov, pa tudi sosednjim županom razlagajo, kako je grosupeljski župan nepopustljiv. V sozvočju s Telekomom pa to stanje samo še potencirajo.

Glede ponudbe, da bi »poflikali« cesto od Grosupljega do Ponove vasi, pa je navedel, da gre pri tem za nemogoč pristop. Takega dela sploh ne da niti normalno in zakonito oceniti niti nadzirati in bi na koncu prišlo do situacije, ko bo morala biti Občina in Krajevna skupnost popolnoma tiho, ker

ne bo mogla zahtevati nobenih garancij nad izvedbo. Za take gradnje morajo biti narejeni projekti, zagotovljena sredstva, oddaja prek javnih naročil in nato tudi določitev nadzora.

Miha Kadunc (N.Si) je v podporo Kozlevčarju utemeljeval, da so bili pogovori s predstavniki podjetij, ko je bil zraven, resni. Slabo stanje internetnega omrežja je izpostavil tudi **Jože Intihar** (LDS).

Župan je nato predlagal, da se lahko pogovarjajo o brezplačnih služnostih (ali za minimalno odškodnino) po občinskih zemljiščih za Telekom, nikakor pa za Elektro.

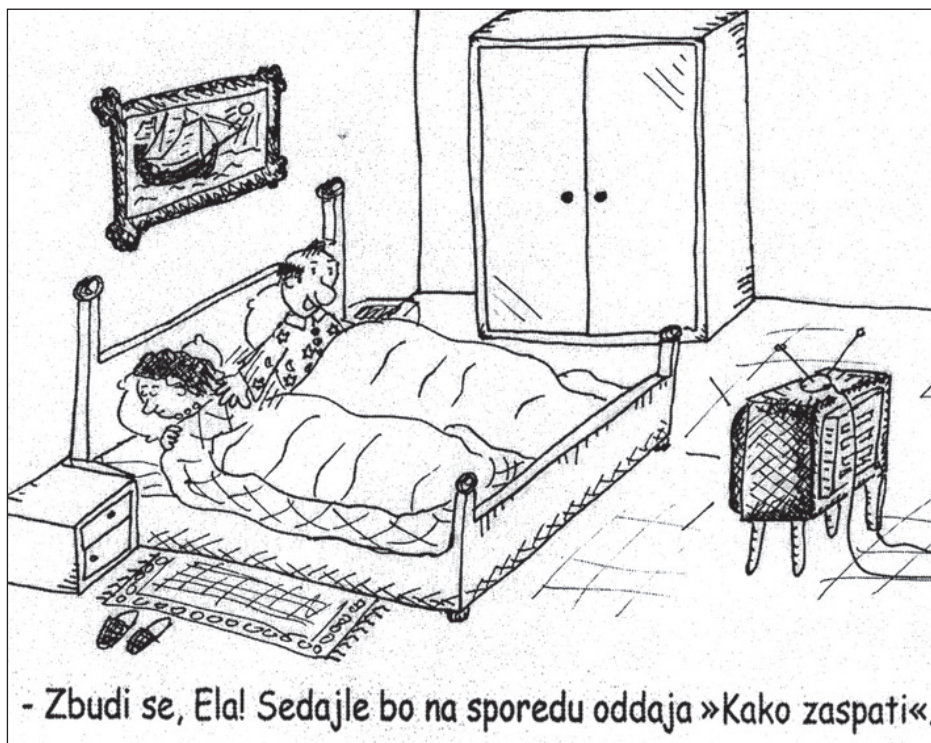
Svetniki so najprej glasovali o minimalni odškodnini. Sklepa niso podprli. Nato so poskušali glasovati še o brezplačni služnosti. V tem trenutku pa niso bili več sklepčni.

Roža Kek tudi naslednji mandat direktorica knjižnice

Soglasje k imenovanju direktorice javnega zavoda Mestna knjižnica Grosuplje - 27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje - 1. julija 2009

Jože Miklič

Direktorici Mestne knjižnice Grosuplje poteče mandat 31. 10. 2009. Direktorja na osnovi javnega razpisa imenuje svet zavoda na podlagi predhodnega soglasja ustanoviteljic, zato mora občinski svet sprejeti soglasje k imenovanju. Na razpisano delavno mesto je prispela ena prošnja, in sicer vloga dosedanje direktorice Rože Kek. Svet je ugotovil, da prijavljena kandidatka izpolnjuje pogoje razpisa. Seznanili pa so se tudi s pozitivnim mnenjem vseh zaposlenih. Mag. Božo Predalič (SDS) je kot predsednik komisije za volitve in imenovanja povedal, da je komisija obravnavala predlog in predlaga, da občinski svet sprejme soglasje k imenovanju. Svetniki so nato brez razprave predlog podprli.

Tudi loški gasilci z novim gasilskim avtomobilom

Čeprav je tistega sobotnega večera, 27. junija, začelo močno deževati, so loški gasilci prireditve prevzema novega gasilskega avtomobila GV-1 znamke Mercedes vseeno spravili dobesedno pod streho, saj so prostor za samo veselico pripravili že v naprej pod velikim novim ostrejšem družine Staneta Kogovška, čeprav so samo proslavo nameravali opraviti pri samem gasilskem domu. Poleg številnih gasilcev z zveze, Kriške vasi in Šentlovrenca so se prireditve udeležili župan Janez Lesjak, žalski župnik Andrej Šink in poveljnik Gasilske zveze Grosuplje Janez Pezdirc.

Jože Miklič

V Prostovoljnem gasilskem društvu Velika Loka so tega dne prevzeli že tretje vozilo v svoji zgodovini. Predsednik društva Peter Brlan je v svojem nagovoru povedal, da je njihov stari avtomobil služil 18 let, poleg tega pa je poudaril prizadevanja članstva tako na operativnem kot tudi na kulturnem področju. Njihova gledališka skupina je po vrsti uspešnih let delovanja prav letos prejela občinsko priznanje za uspešno delo, njihov vodja Stane

Zabukovec pa tudi Zlati ključ mesta Grosuplje. V zadnjih letih so poskrbeli za polepšanje gasilskega doma in njegove okolice.

Župan Janez Lesjak je ob čestitkah povedal, da je letos v občini na programu prevzemov kar sedem gasilskih avtomobilov. Glede na to, da je gasilec že večkrat na podobnih prireditvah razlagal svoj pogled na gasilstvo, je bil v tem nagovoru precej kratek z nekaj simpatičnimi humornimi vložki.

Poveljnik Gasilske zveze Grosuplje Janez Pezdirc je v svojem nagovoru pojasnil, zakaj je letos predvidenih toliko prevzemov novih avtomobilov. To ni dogodek, za katerega se izključno odloči samo gasilsko društvo, ampak je povezano tudi z načrtovanjem in rezervacijo sredstev na ravni gasilske zveze in potreb v zvezi. Glavni del pa je povezan s predhodnimi načrtovanji in pridobivanjem denarja v samem društvu, kar običajno traja več let. Povedal je, da je gasilski vozni park bil že precej zastarel in ga je treba postopno obnavljati, kar zahtevajo razni normativi in nenazadnje varnost gasilcev, ki se s temi vozili vozijo. Upa pa, da kriza ne bo najprej posegla po gasilskih humanitarnih dejavnostih in da bosta župan in občinski svet tudi v bodoče podpirala gasilsko dejavnost.

V kulturnem programu so poleg Godbe Dobropolje, mlade vokalne instrumentalne skupine, v kateri nastopa njihova mlada članica Katja, Moškega pevskega zbora Samorastnik pod vodstvom Draga Zakrajška, nastopili še člani gledališke skupine, ki so odigrali nekaj veselih skečev na »večne teme o pažarni abrambi« in tako že v uradnem delu nasmejali prisotne gasilce in goste. Program je v narodni noši povezovala Klara Brlan.

Sledil je blagoslov vozila, ki ga je opravil župnik Andrej Šink. Gasilci in ostali gostje so prisluhnili evangeliju (veselem sporočilu) o semenih, ki so padla kraj pota in so ga ptice pozobale, spet drugo je padlo med trnje in ga je trnje zadušilo. Semena, ki so padla na plodna tla, pa so obrodila obilen sad. Prilika je gasilec dobro znana, saj se jih večina v gasilski organizaciji trudi, da bi njihovo delo bogato obrodilo pri pomoči bližnjemu. Gasilec je župnik Andrej zaželel, da bi vedno z novim avtomobilom prišli na zeleni cilj, kot tudi sicer, da bi v življenju potovali k Bogu.

PGD Čušperk z novim gasilskim vozilom GVV-1

V soboto, 4. julija, so čušperski gasilci pripravili proslavo prevzema novega gasilskega vozila GVV-1, znamke IVECO, ki ima poleg sedežev za gasilce še prostor za 400 l vode za gašenje začetnih požarov, visokotlačno črpalko, elektroagregat in črpalko Rosenbauer ter ostalo pripadajočo opremo za intervencije. Prireditve so se poleg predstavnikov gasilskih društev z zveze, Trnovega in Zdenske vasi udeležili tudi župan Janez Lesjak, grosupeljski župnik Janez Šket, predstavnik Gasilske zveze Slovenije in tajnik Gasilske zveze Grosuplje Božo Knez ter predsednik Gasilske zveze Grosuplje, sicer domačin in tudi član društva, Andrej Bahovec.

Jože Miklič

Čušperski gasilci že leta v Gasilski zvezi Grosuplje pomenijo pojem v izurjenosti tekmovalnih ekip mladine, ki so posegli lani celo po državnem odličju. Za vse to pa ima največ zaslug Božo Perko, ki je bil vrsto let tudi predsednik komisije za delo z mladimi v Gasilski zvezi Grosuplje.

Med bolj prizadevnimi gasilci pa je nedvomno sedanjí predsednik društva Slavko Dobravec, ki pa je, na žalost, imel pred nekaj meseci hudo prometno nesrečo pri svojem zahtevnem delu na avtocesti. Zato so mu ob tej priložnosti njegovo vlogo v društvo pomagali izpeljati nekateri drugi člani in članice. Tudi z Odmevov pa smo mu zaželeli čim hitrejšega okrevanja, saj ga čaka še kar nekaj zdravstvenih posegov.

Da pa samo nekaj ljudi pri takem delu ne predstavlja izključne in odločujoče formule za uspeh, je jasno vsem tistim, ki se s takim delom srečujemo. Večkratni in več let ponavljajoči se uspehi so običajno plod znanja ter vztrajnega, smelega in pogumnega delovanja (včasih tudi nekoliko manj opaznega) tudi tistih članov, ki skrbijo za red v gasilskem domu, za administracijo, za finance in še cela vrsta drugih. Pri akcijah, kot je nabava novega avtomobila, ki v celoti z opremo vred stane čez 60.000 €, pa mora sodelovati kar vsa vas v takem podeželskem društvu, kot je Čušperk, ki se je v zadnjih letih na srečo precej povečal, saj je tu zraslo kar precej novih hiš.

Slovesnost te sobote so začeli s parado in mimohodom gasilk in gasilcev do slavnostne tribune, ki so jo postavili ob igrišču, zgrajenem pred nekaj leti na nekdanji nakladalni rampi železniške postaje, kjer je nato potekala tudi veselica do ranih jutranjih ur.

Andrej Bahovec v svojem nagovoru ni mogel skriti svojega veselja nad delom in uspehi društva, še posebej pa nad novo pridobitvijo, ki jo je izpostavil kot nekakšen primer zmogljivega gasilskega avtomobila, kakor naj bi se opremljala ostala podeželska društva v zvezi.

Župan Janez Lesjak je med drugim dejal, čeprav vsi jamrajo na vseh koncih, kako velika kriza je, gasilci veselo delajo in se opremljajo z dokaj drago tehniko (za katero bi tako ali

tako morala v glavnem poskrbeti družba - o.p.). Prav to je tisto, kar pomaga človeku, da lažje prebrodi in se izvleče iz krize. Za to pa je treba imeti srce in pripravljenost. Zato je ponosen na gasilce na splošno v občini.

Sledila je predaja ključev in nato podelitev priznanj, na koncu pa je grosupeljski župnik Janez Šket opravil tudi blagoslov vozila.

V kulturnem programu so nastopili ljudski pevci Zarja in Mlada Zarja, oboji z ubranim prepevanjem.

Zazidalni načrt Pri pošti: NE zazidati?

Predlog stališč in pripomb iz javne razgrnitve sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta "Pri pošti" - 27. seja Občinskega sveta Občine Grosuplje / 1. julija 2009

Jože Miklič

Obrazložitev:

V gradivu, ki so ga prejeli svetniki v obravnavo in sprejem, je navedeno, da je v postopku priprave SDZN Pri pošti od 1. 4. 2009 do 30. 4. 2009 v prostorih Občine Grosuplje in na sedežu KS Grosuplje potekala javna razgrnitev dopolnjenega osnutka SDZN Pri pošti, v sklopu katere je bila dne 15. 4. 2009 izvedena tudi javna razprava. V času javne razgrnitve je zainteresirana javnost lahko podala pripombe in predloge na dopolnjen osnutek SDZN Pri pošti, prav tako pa so svoje pripombe podali tudi člani Odbora za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo Občine Grosuplje ter Občinski svet.

Spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta Pri pošti s enašnjem na uredeitev nepozidanega dela centra naselja pri železniški postaji na območju za pošto in policijsko postajo v velikosti cca. 8.000 m² z izgradnjo poslovno-stanovanjskega objekta in ureditvijo novega trga. Razlogi: V osnovnem zazidalnem načrtu je bila predvidena gradnja trgovskega centra, ki s svojimi predimenzioniranimi gabariti in prostorskimi zahtevami ne sodi v center naselja, zato se je Občina Grosuplje odločila za spremembo zazidalnega načrta in v letu 2006 sprejela Odlok o začasnih ukrepih za zavarovanje urejenega prostora na podlagi programa priprave za spremembe in dopolnitve zazidalnega načrta Pri pošti ter ta prostor opredelila za osrednji mestni prostor, namenjen srečevanju ljudi, prireditvam, kulturi, razstavam in ostalim spremljajočim dejavnostim, kot so trgovina, gostinstvo, storitve in stanovanja. Izhodišča: Obravnavani prostor je potrebno smiselno vključiti v mestno pozidavo z dvigom kvalitete bivanja in oblikovanja objektov v tem prostoru, predvideti predvsem mestotvorne dejavnosti, oblikovati mestni trg, predvideti gradnjo poslovnih in stanovanjsko-poslovnih objektov, v pritličju planirati poslovne prostore, v višjih etažah pa stanovanja, objekte prilagoditi obstoječi pozidavi predvsem glede gabaritov, na območju predvideti ustrezno ureditev zunanjih površin, namenjenih pešcem, ter območje ustrezno komunalno opremiti in navezati na obstoječo prometno mrežo ter zagotoviti zadostno število parkirnih mest. V prilogi gradiva je Predlog stališč do pripomb iz javne razgrnitve sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Pri pošti, v katerem so povzete vse pripombe, pridobljene v času javne razgrnitve, ki so jih dali ULA d.o.o. (Matjaž Špolar), Grad POK

d.o.o. (Klemen Potočnik), Perica Radonjič, lastniki stanovanjskega bloka Taborska 7, Marija Novak, Franc Novak in Marta Potokar ter Občina Grosuplje. Na javni razpravi pa so pripombe dali še P. Potokar, Zvonka Milojevič, Zdenka Cerar in Alojz Potočnik. Na te pripombe so podana tudi ustrezna stališča ter zazidalna situacija, izvedena v skladu s stališči do pripomb.

Nova zazidalna situacija, izvedena v skladu s stališči do pripomb v enoti UE3, zmanjša gostoto poselitve, pri čemer objekt GE(A) ostaja nespremenjen, preostale štiri objekte pa nadomestita dva poslovno stanovanjska stolpča višine K+P+2 in K+P+3. Med objekti se uredijo zelene površine (otroško igrišče, vozlišče pešpoti in zelenica), prav tako pa se pridobi nove tlakovane površine pred objekti. Dostavna cesta na vzhodnem delu območja se nekoliko razširi in omogoča dostop tudi do stanovanjskih objektov na Kolodvorski cesti 9. in 11., v primeru, da bi se Kolodvorska cesta zaprla za motorni promet.

Na podlagi pridobljenih rešitev se bo v nadaljevanju postopka priprave prostorskega dokumenta pripravil Predlog SDZN Pri pošti.

Na sami seji občinskega sveta pa sta dodatno obrazložitev podali ga. **Moja Lovšin**, vodja občinskega urada za prostor, in ga. **Ivanka Kraljič** kot načrtovalka. Povedali sta, da so v popravljeni različici vnesli več zelenja in odprtega prostora ter manj pozidave.

V odsotnosti predsednika odbora za prostor je stališče odbora pojasnil **Franc Štibernik** (LDS). Med drugimi pripombami je odbor razmišljal tudi o možnostih gradnje vrtca na tem območju, mag. **Božo Predalič** (SDS) pa je na odboru predlagal, da naj bi se tu gradil nov zdravstveni dom.

Razprava:

Mag. Božo Predalič (SDS) je zagovarjal stališče, da je ta prostor škoda pozidati, temveč ga je treba ohraniti. Osebnost misli, da bi bilo treba prostor preurediti v park. Podobno je menil tudi **Janez Dolinšek** (SLS), da se s takimi »zazidalci« samo povečuje probleme družbeno-socialne oskrbe v občini. Za take pozidave bi morali imeti predhodno narejene demografske študije in se na podlagi teh strateško odločati tudi v zvezi z gradnjami vrtcev, šol, igrišč in drugih objektov, ki jih je vzporedno treba zgraditi.

Alojz Verbajns (SDS) je iz načrta izračunal, da gre za skoncentrirano poselitvev okoli 1000

ljudi, kar je odločno preveč.

Zvonka Milojevič (SD) je prav tako menila, da je v Grosupljem pozidav s poslovno – stanovanjskimi vsebinami že dovolj in bi bilo treba razmišljati o družbeno – socialnih vsebinah.

Župan Janez Lesjak je pojasnil, da je še veljaven zazidalni načrt z velikim trgovskim centrom, ki je bil sprejet, še predno sta se gradila Mercator in Tuš (Vele). Zato se boji, da bi lahko prišlo do drugih takih pobud, saj je nekdanji pobudnik Tabor že kar nekaj let »pokojno podjetje«. Poleg tega pa z nesprejetjem novega načrta ne omogočimo nobenih posegov v prostor, saj bi bilo treba sprejeti tudi za parkovno ureditev občinski podrobni načrt. Ni pa se strinjal z Dolinškovo ugotovitvijo, da občina nima strategije. Vsi načrti razvojnih možnosti so že dovolj jasna strategija, kaj mora občina početi v naslednjih letih. Katere so nujne zgradbe in objekti javnega pomena, pa so prav tako dovolj jasni in jih bo treba realizirati v bližnji prihodnosti.

V nadaljevanju razprave so svetniki z različnih strani z različnimi argumenti zagovarjali bolj NE pozidati to območje, kot pa ga nameniti za gradnjo kakršnih koli dejavnosti, čeprav so nekateri svetniki poudarili, da zatečeno stanje tega območja ni prav nič mestno in bo, če bo tako ostalo zaradi zdajšnjih odločitev občinskega sveta (mag. **Breda Škrjanec** – LDS), ostalo še nadaljnjih 20 let, dokaj žalostna podoba tega dela mesta.

Ivanka Kraljičeva je na pobudo o izključno parkovnem urejanju jasno povedala, da jo višji prostorski dokument ne omogoča. Vse druge dejavnosti v predvideni mešani dejavnosti pa so možne. Vprašala pa se je tudi, ali ima park v teh razmerah kakšen smisel, saj bi ga le-ta imel, če bi se navezoval na dokaj močno komunikacijo, kjer bi si ljudje zaželeli oddihov in srečevanj v takem parku. Sicer je lahko tudi park mrtev in postane zgolj samo strošek mesta oziroma občine. Zato predlaga, da se predvidena pozidava še lahko zmanjša, vendar pa se je popolnoma odstraniti ne more.

Sprejem sklepa

Ob tej razpravi je prišlo do predloga, da bodo o tem zazidalnem načrtu razpravljali še na eni seji v bližnji prihodnosti, kjer bodo najbrž še nekoliko zmanjšali količino pozidave ali jo morda po možnosti popolnoma odpravili.

LEGENDA:	
	MEJA OBMOČJA SODN PRI POŠTI
	OBSTOJEČA PARČELNA MEJA
	PREDVIDENA PARČELNA MEJA
	MEJA UREDITVENE ENOTE
	OBSTOJEČI OBJEKTI
	PREDVIDENI OBJEKTI
	POSLOVNI OBJEKT
	PEŠ POVRŠINE
	DREVORED
	VHOD V OBJEKT
	PARKIRIŠČE
	OTROKOVO IGRALIŠČE
	GRADBENA LINIJA
	GRADBENA MEJA
	OZNAKA UREDITVENE ENOTE
	RUŠITEV
	OPORNI ZID
	STANOVANJSKO POSLOVNI OBJEKT
	TRAVNATE POVRŠINE
	GARAŽNA HIŠA
	KLET, PRITULJE, NADSTROPJA
	Ekološki OTOK

Projektant	PROPLAN, IZVANKA KRALJIC & S.P. KOVČARSKA 16, 52701 VIŠNJO tel.: 07465 055 13, gsm: 031 27 27 82, e-mail: izvanka.kraljic@garni.si				
	Investitor				
	OBČINA GROŠUPLE, Taborska 2, 1200 Grozuplje				
Objekt	SPREMENJENJE IN DOPOLNITEV ZAJEDNIŠKEGA NAČRTA "PRI POŠT" V GROŠUPLJU				
Vrsta projekta	SGZN	Obj. vodja	IZVANKA KRALJIC, spec. univ. dipl. inž. arh. ZAPIS 0916 A		
Način/fin.	DOPOLNILEN OBŠUTEN	Obj. projektant	IZVANKA KRALJIC, spec. univ. dipl. inž. arh. ZAPIS 0916 A		
Dr. projekta	SGZN-09/06	Datum	JUNI 2000		
			Dr. List		5

ZAZIDALNA SITUACIJA - VARIANTA 5a

Turjaški dnevi

V nedeljo, 5. 7., je bilo ves dan na Turjaškem gradu kaj videti in slišati.

Ob 10. uri so v cerkvi sv. Ahaca na Gori nad Malim Ločnikom darovali slavnostno mašo v spomin na zmago Andreja Turjaškega nad Turki v bitki pri Sisku leta 1593 in po maši odprli razstavo Po sledovih Andreja Turjaškega v stolpu pri cerkvi avtorice Barbare Žnidaršič iz zavoda Parnas.

Dogajanje se je nato ob 11. uri preselilo na grad, kjer so lahko obiskovalci preko sodobne Velikolaške tržnice stopili v preteklost, v čas grajske gospode, srednjeveških obrtnikov in kmetov, se sprehodili po gradu, morda zaplesali ali se poskusili v viteških veščinah. Preko celega dneva so nato potekale lokostrelske in plesne delavnice ter prikaz različnih obrti: knjigoveštva in pergamentarstva, srednjeveškega kovanja

denarja, prikaz kovaških, lončarskih in pletarskih del. Prikazali so tudi starodobno zeliščarstvo, šiviljstvo, žganjekuho ... Kulturni program je povezoval Jože Starič. V njem so sodelovali nonet Vitra s koncertom Trubarjevih in Gallusovih pesmi v Dalmatinovi kapeli, glasbena skupina iz Zagorja ob Savi Gallenberg Vaganti, Društvo Viteško - dvorni red Andreja Turjaškega, Viteški red Seinsenberensis Tumultus - TD Suha krajina s predstavitvijo srednjeveških in renesančnih plesov v Viteški dvorani.

Na gradu so na ogled še naslednje razstave: razstava risb akademske slikarke Marjance Prelog »Rastlinje v cvetju«, Slovenskega šolskega muzeja »Protestantsko šolstvo na Slovenskem« in »Trubar in Turjaški« prof. zgod. Barbare Žnidaršič.

Ob 17. uri je vitez Janez Kamniški priredil viteški turnir. Prireditve je poteka v sodelovanju s številnimi slovenskimi, lokalnimi društvi in drugimi organizacijami ter ob finančni pomoči Občine Velike Lašče. V njej so kot nastopajoči nastopili tudi naši občani predvsem v lokostrelski dejavnosti z Edom Goršičem na čelu, dogajanje turjaškega dne pa si je ogledalo tudi precej naših občanov.

Različna druga dogajanja pa imajo predvidena tudi za ves avgust in del septembra.

Jože Miklič

Priznanje Turističnemu društvu Magdalenska gora »Pri nas je neformalno pomembno«

V Kavarni Evropa so v sredo, 27. 5. 2009, podelili nagrade za neformalno učenje. Častni pokrovitelj, minister za šolstvo in šport dr. Igor Lukšič, minister za delo, družino in socialne zadeve dr. Ivan Svetlik in direktor Urada RS za mladino mag. Peter Debeljak so prepoznali pomembnost priznavanja neformalnega učenja ter na prireditvi nagrajencem podelili nagrade.

Tako so mladi za neformalno pridobljena znanja in organizacijo projektov, ki smo mladim v letu 2008 prinašali kompetence in

ki spodbujajo k neformalnemu učenju, iz rok uglednih vladnih gostov prejeli priznanja za svoja prizadevanja.

Priznanje za delo z mladimi »Pri nas je neformalno pomembno« je prejelo tudi Turistično društvo Magdalenska gora, saj se že od same ustanovitve dalje, poleg svojih

zdaj že tradicionalnih vsem znanih prireditev, vseskozi ukvarja tudi z mladino. Vsaka svoje zlato priznanje sta prejeli tudi naši najmlajši članici društva, med drugim tudi za delo v Turističnem društvu Magdalenska gora.

**Predsednik TD Magdalenska gora
Marko Janežič**

Košček Afrike

»Veni od majhnih afriških vasic je živel deček z imenom Saga«. Tako se je začela zgodba, ki nam jo je nekega toplega junijskega dne pred vrtcem Tinkara v Grosupljem pripovedoval glasbenik Amadov Diarra iz Burkine Faso.

Pravzaprav je zgodbo uglasbil s svojim

ritmičnim glasom, spremljajočim glasbilom ngoni (brenkalo narejeno iz buče) ter nam novim zvenom svojega jezika Diulla. Vsebinsko zgodbe nam je v slovenščino prevajala ga. Miša Shaker, ki je Amadov Diarra v naše veliko navdušenje tudi pripeljala med nas.

Tako smo izvedeli, da je imela pošast, ki je edina prestrašila zelo samosvojega in neubogljivega Saga, eno uho večje od

Slovenije in drugo večje od Burkine.

Zgodbi je sledil koncert afriške glasbe. Poleg brenkala iz buče smo spoznali zven balafona (velik ksilofon iz kuhanih lesenih deščic) ter neulovljive ritme bobna djembe. Hitrost glasbenikovih rok so lovili otroci, kolena katerih so postala bobni, druge je zajel ples.

Taja in Katja iz vrtca Tinkara

Kakšno zdravstvo potrebujemo?

Grosupeljsko društvo Upokojencev je v začetku julija pripravilo okroglo mizo na temo »Kakšno zdravstvo potrebujemo«. Udeleženci, v dvorani novega družbenega doma se jih je zbralo okoli 50, so uvodoma prisluhnili predstavitvi Anke Tominšek iz Zveze društev upokojencev Slovenije, ki je na kratko predstavila zdravstveni sistem in spremembe, ki se obetajo. Po mnenju Anke Tominšek se spremembe najbolj dotikajo prav upokojencev, ki so najbolj ranljivi. Zbranim je zato predstavila bistvo novega javno zasebnega modela financiranja in izvajanja zdravstvene dejavnosti in njegove posledice. Sledila je razprava zbranih. V.d. predsednika grosupeljskih upokojencev Lojze Gabršček je pojasnil, da so okrogle mize namenjene ozaveščanju in poučevanju njihovih članov, saj se mu zdi, da upokojenci premalo vedo o spremembah, ki se obetajo.

In za kaj se v Zvezi društev upokojencev Slovenije pravzaprav zavzemajo? Za javni in nepridobitni zdravstveni sistem, ki mora

biti solidaren in pravičen, univerzalen in dostopen za vse ljudi; ločitev javnega od zasebnega financiranja in izvajanje zdravstvene dejavnosti; solidarnost in pravičnost pri porazdelitvi bremen za finančno vzdržnost zdravstvenega sistema tako, da revnejši ne bodo plačevali v zdravstveno blagajno več kot bogatejši; zbrana sredstva za zdravstvene storitve ohraniti v zdravstvenem sistemu in jih porabiti izključno za delovanje in razvoj sistema; dostopnost do zdravstvenih storitev mora biti enakomerna, kakovostna in učinkovita; zdravstveni sistem mora biti po meri ljudi, upoštevati mora njihove potrebe in želje; civilna družba mora soodločati pri oblikovanju in razvoju zdravstvenega sistema; pristop pri varčevalnih ukrepih mora biti analitičen in selektiven ter ne sme zmanjševati zdravstvenih pravic.

Na okrogli mizi sta sodelovali tudi grosupeljska svetnica Zvonka Milojevič in medicinska sestra Marija Jesih.

Helena Miklič

Člani grosupeljskega Združenja borcev za vrednote NOB na 24. spominskem pohodu na Triglav

Tudi letos smo se člani Združenja borcev za vrednote NOB Grosuplje udeležili tradicionalnega pohoda na Triglav. Letošnjega, že 24. spominskega pohoda, se je udeležilo več kot 600 pohodnikov, članov Združenj borcev za vrednote NOB, Zveze veteranov vojne za Slovenijo, združenja SEVER in Slovenskih častnikov.

To je pohod tovarštva slovenskih rodoljubov, ki znajo ceniti borbo za slovenstvo.

Pohod se je pričel v petek zjutraj, letos ob spremljavi dežja do Kredarice. Triglav pa se je okoval s snegom in ledom, tako da so se nanj povzpeli le najpogumnejši. Praporščaki so s sabo ponesli prapore. Med njimi sta bila tudi prapora Združenja borcev za vrednote NOB Grosuplje in prapor KO Stična.

Na veličastni prireditvi ob zaključku pohoda je vse pohodnike in ostale udeležence nagovoril predsednik države, ki je posebej poudaril veliko simbolno vrednost tega pohoda, na katerem sodelujejo predstavniki različnih generacij, ki jim je skupna ljubezen do slovenstva in ponos na borbo za samostojno Slovenijo.

Osem članov grosupeljskega združenja je ponosnih, da so bili udeleženci te prireditve slovenskega narodnega ponosa.

Franc Štibernik

Grosupeljski upokojenci na Kočevskem in Beli krajini.

Društvo upokojencev Grosuplje oziroma komisija za izlete pri društvu, ki jo vodi gospa Martina Peteros, je 23. junija 2009 organizirala izlet na Kočevsko, Kostel in v Belo krajino.

Z udobnim avtobusom podjetja DTURS smo se odpravili iz Grosupljega proti Kočevski Reki. To je nekdanje zaprto področje, ki še vedno buri radovednost, kaj se je tu dogajalo v času, ko na to območje navadni zemljani niso imeli dostopa.

V Kočevski Reki smo si privoščili jutranjo kavico in si ogledati cerkvico, ki je bila pred nekaj leti zgrajena prav na kraju, kjer je stala po vojni porušena cerkev, in slišali nekaj podatkov o zgodovini teh krajev.

Naslednja postaja na naši poti je bil grad Kostel, utrdba na visoki vzpetini, ki obvladuje svet ob

Kolpi. Gospa Andreja Likar, ki sta skupaj z možem Albinom nekakšna grajska skrbnika, nam je predstavila burno preteklost gradu in prebivalcev teh krajev. Baje so Turki trinajstkrat brez uspeha poskušali zavzeti grad, šele z zvijačo so uspeli, preoblekli so se v begunce, ki da bežijo pred Turki in prosili za zavetišče. Ko so prišli v grad, pa so pobili stražarje in grad zavzeli.

Slišali smo še marsikaj zanimivega, seveda tudi o najnovejši pridobitvi, to je mineralna voda COSTELLA, ki je prinesla v te pasivne kraje kar nekaj delovnih mest.

Poslovili smo se od gospe Likarjeve in Kostela in nadaljevali pot po slikoviti dolini ob Kolpi v Belo krajino.

Članica našega društva gospa Tončka Barič,

Belokranjka, nas je odpeljala v svojo rojstno vas Krasinec. V Krasincu živi njena sestra, ki je želela, da se oglasimo pri njej. Pri njej smo doživeli, kaj je belokranjska gostoljubnost. Gospa nas je pogostila, kot bi bili najožji sorodniki.

Koliko belokranjske pogače in sadnega zavitka je gospa spekla, si lahko mislite, za cel avtobus naših članov in tudi z vinom so nam postregli. Ob tej priliki se ji lepo zahvaljujemo za nepozabno srečanje pri njih doma in seveda naši Tončki, ki ima tudi nekaj zaslug za tako lepo srečanje.

Zaključek našega potepanja pa je bil v gostišču Kapušin, kjer smo po kosilu še poklepetali in se nato odpravili preko Semiča in Črmošnjic v Grosuplje.

DU Grosuplje

Ohraniti človeku pravico do dela!

Dr. Marija Molan predana svojemu delu

Naselje stanovanjskih blokov Ob Grosupeljščici. Ob pogledu nanj mi spomin čisto pobegne v preteklost in v idilo izpred 30 let, ko se je tu živahno vila Grosupeljščica, ob kateri je stal mlin, čigar velika mlinska kolesa so izvajala čarobne zvoke.

Otroci smo se zatopili v igro, in kaj lepšega bi še potrebovali, kot so bili spremljajoči zvoki mlinskih koles, ki so se mešali z melodijo padajoče vode. V takšnem idiličnem vzdušju je minevala njena mladost. „Pri nas je bilo vedno veliko ljudi. Z vso otroško in pozneje mladostno radovednostjo sem prisluhnila njihovim pogovorom in razpravam – o krizah, o vojni v Vietnamu, o problemih, ljudeh,“ se časov svoje mladosti spominja doc. dr. MARIJA MOLAN, univ. dipl. psihologinja, višja zdravstvena svetnica. Z nostalgijo, pravi, se rada spominja povezanosti ljudi v soseski, toplih človeških medsebojnih odnosov, ko so bili drug drugemu vedno pripravljeni iskreno pomagati, ko so si drug za drugega vzeli čas. „Ljudje smo bili veliko bolj povezani med seboj,“ pravi, in ni ji bilo treba dodati drugega dela stavka, kot smo danes. In potem nadaljuje z zgodbo, ki ji še danes lepša spomine na tista leta in pomaga tudi tedaj, ko pomoč potrebuje: „Bilo mi je kakšnih 11 let, in spominjam se Bečevih, ko so v Grosupljem iskali stanovanje. Mojemu očetu se je gospa zasmilila, ko je božda razmišljal, kako je človeku iskati streho nad glavo, pri nas pa je bilo nekaj prostora. Tudi za Bečeve. To nas je povežalo za vedno. In ko sem jaz ostala v stiski za varstvo našega Martina, so mi širokogrudno odprli vrata. Teta Mici in stric Janez sta še vedno naša, k njima rad zahaja naš Martin, saj je družinska povezanost ostala. Enkrat narediš nekaj dobrega, pa se ti povrne čez 30 let,“ iskreno zaključuje svojo zgodbo. Morda bi si veljalo to zapomniti tudi za današnji čas!

- Je bilo prijetno domače okolje izziv za odločitev za tvoj študij psihologije? - vprašam, ko sedeva k pogovoru v veliki prijetni dnevni sobi, od koder mi pogled skozi okna bega v naravo.

Pomenljivo se nasmehne, kar mi da vedeti, da bo to odgovor, ki ga ne pričakujem:

„Sem primer človeka, ki so mu poklicno svetovali.“ In potem premolk, da imam čas za razmislek, kaj naj bi to pomenilo. Moje veliko presenečenje. Potem nadaljuje: „V osnovni šoli sem bila trdno odločena, da bom študirala zgodovino in zemljepis. Pa je moja mama, ki mi je vedno hotela le najboljše, stopila do mojega učitelja g. Bariča in mu zaupala moje želje. Ko je dobila njegov odgovor, da to ni poklic za življenje, ampak poklic za hobi, mi je na pravi način to tudi predstavila. Odločila sem se za klasično gimnazijo in bila v času študija spet odločena, da bom pač študirala politologijo. To pa je bila edina stvar, ki mi jo je mama v posvetu s svojo družino, odločno prepovedala! Ne vem, ali bi to pripisala svoji najstniški poslušnosti, ali pa instinktu, da pravzaprav tudi sama dobro ne vem, kaj bi. Moja nova odločitev glede na to, da sem bila kljub klasičnemu oddelku na gimnaziji izredno uspešna v fiziki, je bila, da se vpišem na elektro fakulteto. Potem ko so s Centra za razvoj univerze z dijaki opravili teste poklicnega usmerjanja, sem šla na Center še na individualno obravnavo. Tedaj mi je psiholog dejal nekako tako, da ne vidi problema, da ne bi končala uspešno želene fakultete, vendar je vprašanje, kako bi s svojo osebnostjo v poklicu med moškimi uspela, kot si želim. Svetoval mi je psihologijo, ker je to študij med družboslovjem in naravoslovjem, saj sem namreč kolebala med enim in drugim. Po njegovih napovedih naj bi bila na tem področju najbolj uspešna.

In sem se vpisala na Filozofsko fakulteto na oddelku psihologije. V prvem letniku sem bila neskončno razočarana, saj je bil študij povsem nekaj drugega, kot sem pričakovala. Razočarana tako, da sem razmišljala o zamenjavi študija. To bi z gotovostjo naredila, če se ne bi bala mame, ki je vztrajala, da kar človek začne, mora tudi končati. Zagrizla sem v študij, da ga čim prej končam in potem res poiščem še kaj drugega zase. Prej kot v 4 letih, ko še nisem imela 23 let, sem uspešno diplomirala.

Na fakulteti so me povabili, naj se vpišem na magistrski študij in na vprašanje profesorja, kaj bi rada delala, izbrala po svojih željah: malo prakse, malo teorije, delo z ljudmi ... Kljub temu da sem bila

štipendistka Izobraževalnega sklada občine Grosuplje in nekako predvidena, da se zaposlim v šoli, prostega delovnega mesta zame ni bilo, zato sem se zaposlila v Kliničnem centru Ljubljana. Vzporedno sem vpisala magisterij na ljubljanski Filozofski fakulteti in ga končala na Fakulteti za psihologijo v Zagrebu pri akademiku prof. Petzu. Izobraževanja so me vodila po vsej Jugoslaviji in po Evropi: od Danske, Švedske, Finske, Francije, Nemčije, Anglije do ZDA. V tistem času, ko sem prišla na inštitut, se je že začela graditi jedrska elektrarna v Krškem. Nekako takole so mi naložili predpostavljene: „Psihološke teste boste delali pa vi, Marija!“ „Kaj naj pa delam?“ sem začetnica kar malo prestrašeno vprašala. Nič konkretnega mi niso vedeli svetovati, zato je bila na meni velika odgovornost, marsikdaj tudi breme. Pa sem se prav tako kot v študij zagrizla v delo. 12 let je bila pot v Krško moja stalnica,“ zaključí pripoved iz dela svojih ustvarjalnih let, ko je l. 1990 tudi doktorirala s področja jedrske varnosti in vpliva človeka na varnost na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru.

Da bi bili delavci čim manj utrujeni

Že 30 let je zaposlena v Univerzitetnem kliničnem centru, Inštitutu za medicino dela, prometa in športa, najprej kot psiholog, sedaj pa kot nacionalni ekspert s področja javnega zdravja in vodja centra za psihologijo.

Njeno strokovno delo s področja psihologije je bilo predvsem študija vplivov delovnega okolja na človeka. Medsebojni odnos delavcev in delovnega okolja je povežala v »Model razpoložljivost-humanizacija«. Vsi ukrepi, predlogi in intervencije so usmerjeni k cilju – ohraniti človekovo razpoložljivost na delovnem mestu, da bi bili delavci čim manj utrujeni in bi zmogli delati celo delovno dobo brez škode za zdravje. Bila je nosilec različnih raziskav v delovnem okolju, razvijalec novih diagnostičnih postopkov in recenzent za EU projekte. Njena znanstveno strokovna literatura obsega več kot 300 del. Poleg tega, da opravlja vrsto strokovnega dela za potrebe države, kot je na primer sodelovanje v pripravi nacionalnega programa duševnega zdravja in pri postavitvi slovenskega sistema varnosti in zdravja pri delu, pa je neposredno delo z ljudmi tisto, ki ji daje notranje zadovoljstvo. „Zelo dober je občutek, če lahko nekomu pomagaš, postaviš pravo usmeritev. To, da pomagaš človeku ohraniti pravico do dela, ki je žal

pogosto zlorabljena, je najlepši občutek, s tem je poplačan ves trud, ki ga vložiš v delo," podkrepi svoje zadovoljstvo pri delu s pomoči potrebnimi pacienti. „To rada delam," še enkrat poudari. In ko doda, da je tudi mentor specializantom zdravnikom in psihologom s področja medicine dela, sem prepričana, da jim s svojo človeško toplino in veliko strokovnostjo nudi največ, kar mladi strokovnjaki potrebujejo kot popotnico za delo.

Za otroke vse, največ in najboljše

Še kot študentka in prva leta zaposlitve je kot prostovoljka pomagala tudi učencem z učnimi težavami v Grosupljem. „Včasih me je kdo od otrok čakal, še preden sem prišla domov. Otroci že zvonijo, so me opozarjali sosedje na poti. To je bil posebno prijeten napor. Toda vesela sem bila vsakega njihovega napredka. Sploh pa, ko sem ugotavljala, da so tudi z mojo pomočjo uspeli," se z neprikritim veseljem spominja tistih let, ko je prej kot zase, ko je prišla domov, poskrbela za otroke in njihovo učno pomoč." Malo grenkejši so spomini na tiste psihološke teste, na podlagi katerih je ugotavljala tudi odvisnost. Droge. To so bila težka spoznanja. Še posebno takrat, ko se starši, namesto da bi pomagali otroku, s tem niso mogli sprijazniti. „To so težke usode današnjega časa," pravi prizadeto. Leta 2004 se je v okviru svojega dela lotila tudi projekta poklicnega svetovanja otrokom z zdravstvenimi težavami. Ko so gimnazije in srednje šole začele z omejitvami vpisov, se je izkazalo, da so otrokom z zdravstvenimi težavami povečini na želene šole zaprta vrata, zato so morali izbrati izobraževanja, kjer so še ostala prosta mesta, daleč od njihovih želja in zmožnosti. Pogosto so to šole, ki izobražujejo za dela, ki zahtevajo posebne zdravstvene zmožljivosti. Zato je bilo tudi veliko osipnikov, ki niso končali izobraževanja. „Pri svojem delu namreč ugotavljam, da je 80 % tistih ljudi, ki so s svojim delom preobremenjeni, nezadovoljnih s svojo poklicno izbijo. To pa je alarm, ki mnogo pove. Predvsem to, da bi bil potreben procesen pristop pri poklicni usmeritvi otrokom z zdravstvenimi težavami že v 6. razredu in naprej, pri vseh ostalih učencih pa vso zadnjo triado. Povsem prekratek je čas za tako pomembno odločitev samo v 9. razredu!" poudarja moja sogovornica. „Otrok je kot fižol, ob sebi mora imeti preklo! Ne smemo pozabiti, da smo ta prekla starši. Vedno. Na vseh področjih nas otrok potrebuje!" zaključuje v upanju, da bodo njene besede starši razumeli.

- Te pri vsakdanjem delu, kjer se srečuješ s tako različnimi usodami ljudi, ki trkajo na

tvoja vrata v pričakovanju pomoči, psihično utrujajo usode teh ljudi, - sprašujem dalje v pričakovanju, da bo odgrnila zastor svojega vsakdana na inštitutu.

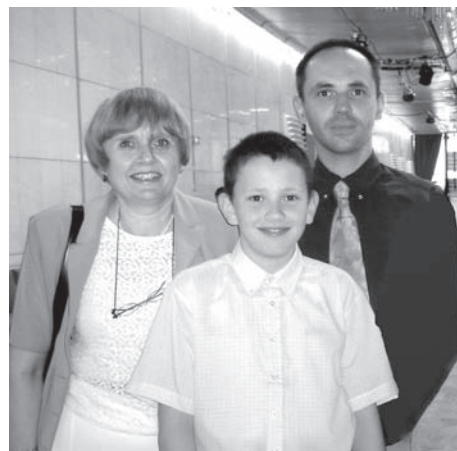
„Če hočem delati, moram imeti pri svojem delu določeno mero empatije. Me pa stvari gotovo prizadenejo, doživljam stiske, ko ljudje pogosto „potegnejo" krajši konec. Kako bi mogla biti ravnodušna npr. pri usodi delavca, ki je 39 let trdo, dobro delal, poleg službe opravljal še vrsto prostovoljnih del, pa mu delodajalec po tolikih letih navrže, da je postal nekako prepočasen. Leta so naredila svoje, družbene razmere tudi. In ko človek, zavedajoč se, da res ne more biti tako ustvarjalen kot pri 30 letih, predlaga delodajalcu, da bi rešil problem preko Zavoda za zaposlovanje in tako počakal na upokojeve, ga le ta zavrne, češ da to ne pride v poštev, ker bi mu potem moral izplačati odpravnino. Naj si „izbori" invalidsko upokojeve. Žal je takšnih in podobnih primerov vse preveč," zaključuje z neprikrito prizadetostjo. Po krajšem razmišljanju nadaljuje: „Pravzato, ker vem, kako različne usode privedejo ljudi v mojo ambulanto, si za ljudi vedno poskušam vzeti čas, ki ga potrebujemo jaz in moji pacienti. Tudi če dalj časa čakajo, se ne pritožujejo, ker vedo, zakaj.

Vedno pa poskušam ljudem razložiti, jim svetovati, naj čustveno obremenilne situacije rešujejo z ljudmi, ki so jim blizu, v družini. Kajti v nasprotnem primeru se stvari obrnejo v napačno smer in je lahko zaupanje tudi izigrano, kar je še bolj boleče."

Družini prvo mesto

Razbremenitev po takšnih in podobnih situacijah, pravi, ji pomenita njena dva fanta – mož Gregor in trinajstletni sin Martin. Vsa družina, pove, deluje nekako v sozvočju z njenim delom. „Velika sreča zame in za moje delo je, da sem spoznala svojega moža, strokovnjaka na področju uporabne matematike, magistra računalništva," pravi z nekim posebnim prizvokom v glasu in podkrepi: „V moji stroki je tako, da je potrebno večino stvari tudi matematično dokazati. Jaz naredim psihološke študije, drugi del pa moj Gregor. Zato na veliko projektih delava skupaj.

In potem je tu še naš Martin, ki je zaključil 7. razred v OŠ Toneta Čufarja v Ljubljani. Tudi on je njega dni zatrjeval, da bo psiholog, saj prav zavzeto sledi najinemu delu. Raziskovalne naloge mu pomenijo otroško radoživost. Njegova zadnja nagrajena raziskovalna naloga nosi naslov „Vpliv medijev na poklicne želje mladih". Poklicne želje svoje generacije bo v obliki longitudinalne raziskave spremljal 4 leta. Torej, Martin potrjuje rek, da jabolko ne pade daleč od drevesa!

Pisanje najrazličnejših člankov, priprave na konference, in še bi lahko naštevala, je pri Molanovih tipičen vsakdan. Potem so tu še različna raziskovalna področja, strokovno izpopolnjevanje, pedagoško delo na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo, kjer predava študentom na Oddelku za tehniško varnost. Ob hiši pa imajo velik vrt, kjer pridelajo zdravo hrano. Kako jim vse to uspeva? „Samo tako, da dobro planiramo in si razdelimo delo. S tem tudi Martin pridobiva delovne navade in že pridno pomaga pri delu na vrtu. V družini se namreč oblikujejo prvi vzorci. Starši moramo biti tisti, ki lahko sami pri otroku največ naredimo!" prepričljivo podkrepi njihov delovni utrip. Seveda pa je vedno tudi čas, posvečen Martinu, ki kljub svoji veliki samostojnosti in najrazličnejšim dejavnostim, tudi tako zahtevnim, da bi jih ne pripisal trinajstletniku, šteje še le 13 let, potrebuje podporo in je vesel, da imata mami in ati čas zanj. Nekaj, kar sodi v njegovo otroštvo, je tudi zaključena glasbena šola klavirja v Grosupljem, prepevanje v otroškem cerkvenem zboru Zvezdica, teta Mici in stric Janez, kamor še vedno tako rad zahaja.

Pozna večerna ura je že bila, ko sem za seboj zaprla vrata prijaznega doma Molanovih. In ko sem premišljevala o vsem povedanem, se mi je ob premišljevanju tega večera porodila želja, da si še enkrat preberem njen intervju v Jani: Služba nikomur ne postavi nagrobnika in v Financah: Dopust naj ne bo muka, ampak užitek za sprostitev telesa in duha. (Lahko ju poiščete na spletnem naslovu: www.molan.net)

Čas dopustov je namreč, jaz pa vsega povedanega nikakor nisem mogla strniti v en sam članek.

In ko boste še razmišljali, se boste morda spomnili polnočnih klubov, kjer je bila gost naša sokrajanka, dr. Marija Molanova.

Alenka Adamič

Krst sedmega otroka v Petakovi družini

Šmarje-Sap - V nedeljo, 5. julija 2009, je bila v cerkvi Marijinega rojstva v župniji Šmarje-Sap prav posebna slovesnost. Ljubljanski nadškof in metropolit msgr. mag. Alojz Uran je ob somaševanju domačega župnika dr. Bojana Korošaka krstil sedmega otroka iz družine Petak.

Starša Urška in Tomaž Petak sta v spremstvu botrice Mete Zoran h krstu prinesla svojega sedmega otroka. Štirimesečnega Lovrenca, bratca Mance (11 let), Nejca (9 let), Jakoba (6 let), Ajde (5 let), Julije (3 leta) in Jurija (2 leti), je med slovesno deseto mašo v župnijsko

občestvo sprejel nadškof Alojz Uran. V pridigi je poudaril, da Cerkev parov, ki imajo le enega ali dva otroke ali so celo brez otrok, nikakor ne obsoja (saj niti ne pozna ozadja), zelo pa se veseli številčnih družin. Na podlagi lastnih izkušenj iz otroštva je nadškof z besedami nazorno slikal, da se ljubezen v velikih družinah ne deli, ampak množi. To je pred kratkim skusila tudi Petakova družina, ko je poleg staršev za življenje bratca Jakoba trepetal in molil cel šopek drobnih srčec. Največ, kar starši lahko dajo svojim otrokom, je dober zgled ter popotnica, naj se v lepih

in težkih trenutkih z veliko vero opirajo na Boga. Ob tem se je msgr. mag. Uran spomnil svojega osebnostno močnega očeta in svoje ljubeče matere, ki sta mu svetel zgled tudi v težkih trenutkih vodenja ljubljanske nadškofije.

Ob sklepu maše je nadškof ponovno poudaril, da je za kristjane življenje Božji dar. Ta dar pa župnija Šmarje-Sap očitno črpa v izobilju. Otroci, ki se ob takih slovesnostih še posebej radi razgovorijo, vedo namreč povedati, da bo še v letošnjem letu v eni izmed šmarskih družin prijel na svet nov »razlog« za obisk nadškofa Urana v šmarski župniji.

Petakovi - iskrene čestitke, neimenovana družina - srečno, g. nadškof - ponovno dobrodošli v Šmarju!

Janez Pintar

»Sončki« iz vrtca Rožle imamo radi polžke

Smo najmlajši iz vrtca »Rožle«. Stari smo 1-2letni. Radi plešemo, pojemo, rajamo, telovadimo, opazujemo in tudi spoznavamo naravo.

Še boljše kot v knjigi je opazovati prave polžke čisto od blizu. Če ne gre drugače, tudi v igralnici. Nekateri smo si upali dati polžka na roko. Po končanem opazovanju in petju pesmice o polžku smo jih odnesli nazaj v naravo na bližnjo zelenico. Za konec smo jim še pomahali: »SREČNO, POLŽKI«.

Živeti v pristnem stiku z naravo, je nekaj kar želimo privzgojiti našim malčkom in to bo najboljša popotnica za njihovo življenje.

Vzgojiteljica: Dragica Šircelj

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE

TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65

GSM: 041-405 258

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

»Nate računam!« v Šmarju-Sapu

Interesne dejavnosti mladih, ki so namenjene aktivnemu preživljanju prostega časa ob začetku ali ob koncu šolskih počitnic, zagotovo pripomorejo k preprečevanju različnih oblik zasvojenosti – od kajenja do uživanja alkohola in drugih drog. Prav s tega zornega kota so pohvalne dejavnosti, ki jih organizirajo društva (taborniki, skavti, športniki...), dobrodelne organizacije in župnije. Letošnji oratorij v župniji Šmarje-Sap, ki se ga je udeležilo 45 otrok in več kot 20 animatorjev, je, letos prvič, potekal kar 5 dni – od 29. junija do 3. julija.

Janez Pintar

Seveda pa je za organizacijo vsake dejavnosti najprej potrebna gonilna sila. V Šmarju-Sapu sta tudi letos to silo poosebljali Meta Zoran in Tina Šljapah. Na takole zabaven način sta v imenu animatorjev opisali letošnji oratorij.

Dva paketa toaletnega papirja, več sto plastičnih krožnikov, cela škatla jedilnega pribora, dvanajst vreč jabolk, kladiva, barvice, cev za zalivanje... Blagajničarka v veleblagovnici je z zanimanjem opazovala, kaj vse smo nalagali na tekoči trak. Prav gotovo se je spraševala, za kakšno priložnost je potrebno nakupiti toliko različnih pripomočkov. Animatorji pa smo se le nasmihali.

Priprave in nakupi, ki jih je potrebno opraviti za potrebe oratorija, so se začele že pred nekaj meseci. Iskanje sponzorjev, sestavljanje iger, izbira himne... Za vsakega se je našlo delo in mladi so morali izkoristiti prav vse svoje talente, da je bilo vse pripravljeno pravočasno.

V ponedeljek zjutraj pa prihod prvih otrok. Ker je bil letošnji oratorij že četrti, postaja njegova izvedba po eni strani rutina, hkrati pa je vedno nova pustolovščina, saj nas otroci vsako leto presenetijo s svojo navihanostjo in domišljijo.

Tako kot v večini slovenskih župnij smo šmarski oratorijanci v našem skupnem tednu spoznavali življenje sv. Frančiška Asiškega. Vsako jutro smo animatorji po himni in dvigu zastave (oratorij je namreč slovesna prireditve) preko dramske igrice uprizorili del njegovega življenja. Vrednote, za katere si je prizadeval sv. Frančišek, smo poglobili v pogovoru – t. i. katehezah.

Pred kosilom smo imeli ustvarjalne delavnice. Izdelovali smo darilne vrečke, nakit, glinene figure, izdelke iz lesa ter modele letal. Po skupni molitvi je sledilo kosilo, nato pa velika igra. Skupine, ki

so si nadele imena »Muhe in mušice«, »Zmagovite štenge«, »Ognjeni orli«, »Raznobarvni samolepilni papirji« ter »Hitri polži«, so tekmovali v vodnih igrah in ostalih preizkušnjah, kjer smehu in vzpodbujanju ni bilo konca.

V sredo smo se odpravili na izlet – na Štajersko. V Celju smo obiskali otroški muzej – Hermanov brlog, nato pa še sestre klarise v Nazarjah. Naš oratorij smo zaključili s kratko prireditvijo za starše, kjer smo predstavili vsa naša oratorijanska doživetja.

Izleta, toplih kosil, ki so nam jih vse dni pripravljali na OŠ Šmarje-Sap, in oratorijanskih majic pa ne bi bilo brez denarne pomoči Občine Grosuplje in podjetij: Zobec d.o.o., Klimatizacija Štrubelj d.o.o., MPGE d.o.o., Dododent d.o.o., Sašek d.o.o., Plastika Virant d.o.o. in Verice Mehle s.p. Darila za otroke pa je prispevala založba Mandarin. V imenu zadovoljnih otrok: »Hvala!«

Sedaj, ko smo se animatorji že odpočili in dobro naspali, lahko z gotovostjo potrdimo, da je oratorijski teden čas, ko moramo iz sebe iztisniti vso energijo, ki jo premoremo, uporabiti vse spretnosti in znanja, da umirimo petinštirideset živahnih glav, hkrati pa je to teden, ko se učimo sodelovanja, organizacije in pedagoških pristopov.

Otroci, upamo, da ste se tudi vi imeli tako lepo kot mi. Se vidimo prihodnje leto, kajne?

Polna dvorana Družbenega doma v Šmarju-Sapu na predstavitvi aktivnosti, ki so bile izvajane na oratoriju ter bučen aplavz pa sta bila zahvala za čas in trud, ki so ga animatorke in animatorji namenili pripravi in izvedbi oratorija, hkrati pa naj pomenita tudi spodbudo za nadaljnje delo. Animatorke in animatorji, posebej Meta in Tina! Hvala, ker delate za župnijo! Hvala, da živite s krajem in za kraj! Upam, da v slogu gesla letošnjega oratorija »Nate računam!« tudi v bodoče lahko računamo na vas.

O novomašniku Alešu Pečavarju

Aleš je čisto preprost fant, ki je star toliko, kot moj starejši sin. Odraščal je v Grosupljem, saj so se starši priselili na Jakhlovo ulico že kmalu po rojstvu v Ljubljani, 9. maja 1981, okrog petih zjutraj. Nadalje pravi, da je tukaj nadvse zadovoljno preživel otroška leta v štiričlanski družini. »Po osnovni šoli sem se odločil za poklic ekonomsko-komercialnega tehnika. Takoj po srednji šoli sem sklenil, da ta šola ni zame in si začel ustvarjati kariero pisarniškega delavca. To življenje bi bilo lahko precej dolgočasno, če ne bi imel Bog svojih načrtov. Tako mi je okrog 15. leta poslal na mojo življenjsko pot razne težave in krize, ki so me primorale, da sem se po pomoč obrnil Nanj. Počasi sem preko Svetega pisma in prebiranja raznih knjig, še posebno svetega Avgušтина, spoznaval Jezusa in leta 1998 prejel sveti krst, nato pa še zakramenta svetega obhajila in svete birme. Približno štiri leta sem spoznaval Jezusa in Cerkev in se dokončno odločil, da je čas, da uporabim dar krščanstva in poklica, ki mi ga je podaril Gospod, ter ga kot duhovnik delim tudi z drugimi. Že od otroštva dalje se namreč spomnim, da smo si doma vedno vse delili, še posebno, če so to bile sladkarije. Podobno je z vsakim darom, tudi darom krščanstva: potrebno ga je deliti z drugimi, Jezusa je potrebno oznanjati. V tem vidim največje duhovnikovo poslanstvo, da svetu oznanja in prinaša Jezusa Kristusa, predvsem preko zakramentov, posebno preko svete evharistije. Iz tega razloga sem si tudi izbral novomašno geslo: Bog je ljubezen. Evharistija je največji spomenik Ljubezni, to je ljubezni med Bogom in človekom. Obenem

Bog je ljubezen

Nova maša Aleša Pečavarja v Grosupljem

Grosuplje, 12. 7. 2009 – V času, ko se zdi, da vse stremi samo še za materialnim svetom, se je v Grosupljem »zgodila« nova maša – nova maša domačina, ali bolje rečeno sina staršev, priseljenih v naše mesto, Aleša Pečavarja. Njegova enkratna življenjska pot in čas kar sama narekuje, da posvetimo nekaj časopisnega prostora tudi temu dogodku.

Jože Miklič

pa je tudi opomnik, ki nas opominja, da nas Bog nikoli ne neha ljubiti in da tudi mi nikoli ne smemo nehati ljubiti Boga.«

Njegovo novomašniško geslo izhaja iz berila 1. Pisma apostola Janeza (1 JN 4,16), ki ga je bralec prvega berila pri maši tudi prebral. Apostol Janez je v svojem razumevanju Boga dal s tem stavkom največ, kar je zmogel. Zato se imenuje apostol ljubezni. Prav tako pa je bila beseda o krščanski zapovedi ljubezni tudi v evangeliju.

Nova maša, 12. 7. 2009, v cerkvi sv. Mihaela

Že zunanja znamenja, ki so jih reprezentirali visoki mlaji ter okrašeni stara in nova cerkev, kjer je bila dopoldne daritev nove maše, in prostor gasilskega centra, kjer so nato pripravili kosilo in popoldansko druženje, so že nekaj dni pred tem dogodkom kazali, da se bliža velik dan za grosupeljsko župnijo oziroma tudi za širše krščansko občestvo. Tistega sončnega nedeljskega dopoldneva pa je množica ljudi hitela od blizu in daleč, da bi bila priča temu dogodku, saj ga v samem Grosupljem že precej let ni bilo.

Za križem in ministranti je v sprevodu šlo v cerkev več duhovnikov, v glavnem tistih, ki so službovali v Grosupljem. Na koru je poleg Mešanega cerkvenega pevskega zbora sv. Mihaela in solistke Nine Kompare ter mlade organistke na cerkvenih orglah igralo tudi več godal priznanih filharmonikov, kar je cerkveno glasbo med mašo še bolj slavnostno poudarilo. Na začetku je novomašnika pred oltarjem v imenu župljanov pozdravil g. Dare Starc, pri branju beril in prošenj ter petju psalmov pa je sodelovalo tudi več župljanov. Slavnostni pridigar je bil kanonik prof. ddr. Borut Košir, ki je v pridigi novomašniku, staršem, bratu s soprogo in drugim sorodnikom ter vsem ostalim svatom dejal, da so bile v našem narodu slovesnosti novih maš med ljudmi na poseben način cenjene. Ljudje so bili svojih novomašnikov veseli. Tako je tudi zdaj ne glede na to, kaj lahko prebiramo v različnih sredstvih obveščanja v današnjih časih. Ljudje kljub vsem stranpotem še vedno postavljajo na svoja mesta vrednote, ki izpričujejo dediščino svetih in iskalcev

svetlobe pri Bogu. Veliko odgovorov ob morebitnih nihanjih in krizah pa lahko najdemo prav v novomašniškem geslu Bog je ljubezen. Današnji čas je pojem ljubezen okitil z mnogimi balasti in zato je njeno bistvo velikokrat močno zakrito in popačeno. Če je na primer nesrečna ljubezen rodila kakšnega pesnika več, potem bi njeno vrednost lahko priznali. Vendar v tej besedi je skrito bistvo Boga samega. Bog ne more biti odgovoren za to, da je večino stvari človek, ki so mu bile zaupane, zaradi svoje trmoglavosti in samopašnosti zapravljal in ji zakril njeno pravo bistvo. To lahko opazimo v relativiziranju zakonskega življenja. Prav družina bi morala biti kraj, kjer bi se ljubezen vsakega posameznika preverjala in uresničevala.

Mnogi pa so ljubezen zamenjali s sebičnostjo. Zato je tako pomembno v takih odnosih, da se ljubezen izkazuje. Tako je tudi v drugih skupnostih. Mnogi iščejo in uveljavljajo le svoje pravice in svoj prav, svoje poglede in prepričanja. Na takih temeljih se vse skupaj dokaj hitro poruši in ostane slej ali prej ena sama podrtija, o kateri v evangeliju govori Gospod. Današnji čas pa še kako potrebuje veselih novic, a nas vse preveč zastrašujejo z vseh strani.

Niso materialne dobrine tisto, s čemer lahko kažemo ljubezen. Te smo prejeli na kredit in jih bo treba ob zadnji uri vrniti. Nam pa bo ostalo samo tisto, kar je zares naše, kot so na primer dobra dela in dobre misli, pa tudi odpovedovanje in trd boj s silami zla bosta potrebna pri iskanju pravega cilja. Šele ko to spoznamo in udejanjimo, smo zares na pravi poti. Edino povezani med seboj in s Kristusom smo lahko uresničevalci božje ljubezni.

Ob koncu maše se je novomašnik Aleš Pečavar rokoval z vsemi prisotnimi v cerkvi in izven nje, saj so verniki tudi zunaj lahko po zvočniku in na ekranu prisluhnili obredu nove maše.

Pozno popoldne pa so bile v stari cerkvi tudi pete litanije, po litanijah pa piknik za vse pripravljavce, ki so se potrudili na vseh področjih, da je bil duhovno notranje napolnjen dan lepo izveden tudi na zunaj, od pevcev, krasilcev cerkve, pa do skavtov, postavljavcev mlajev, gospodinj, ki so pekle pecivo in še vrste drugih, za kar se jim novomašnik Aleš najlepše in iz srca zahvaljuje.

Pogovor 16. 7. 2009 z novomašnikom

Jože Miklič: Prvo vprašanje najinega pogovora bi namenila nedeljskemu dogodku – vaši novi maši. Zdaj je preteklo še skoraj teden dni. Veličasten dogodek na zunaj! Dotakniva se ga z notranje strani! Kako Cerkev pojmuje tak dogodek in kako ga sami doživljate?

Novomašnik Aleš Pečavar: S cerkvenega stališča je nova maša prva maša, ki jo ima novomašnik v svoji domači župniji. Sem pa sicer že prej maševal po različnih samostanih.

Nova maša je na nek način milosten dogodek za župnijo in za novomašnika. Osebnost pa sem bil zelo pozitivno presenečen, kaj vse je župnija vložila (koliko truda in dela) za pripravo tega dogodka. Sam sem se na ta dogodek skušal čim bolj pripraviti. Zato sem bil en teden v Stični. Vsaka maša, posebno pa nova maša je doživetje, ko srečamo Boga tako pri altarju kot v župnijski skupnosti. Če to ponazorim, gre za podobne okoliščine, kot so se dogajale prvim kristjanom, ko so se zbirali, poslušali Božjo besedo in doživljali evharistijo. Tako smo bili tudi mi skupaj ena velika krščanska družina.

Jože Miklič: Naslednje vprašanje bi namenila vašemu življenjepisu. Kdaj ste se odločili za duhovniški poklic? Kako ste doživljali to srečanje z Bogom? Kako ste se odločili za to pot?

Novomašnik Aleš Pečavar: Večina ljudi ve, da izhajam iz neverne družine. Moji starši niso hodili k maši. Po očetovi strani so sorodniki, lahko rečem, globoko verni. Po materini strani je prisotna neka verska izkušnja Boga, ki izhaja iz protestantskega območja. Doma smo imeli bogato ilustrirano Biblijo Gustava Doreja. Kadar je k nam prišla moja stara mama, v glavnem med počitnicami, je večkrat brala zgodbe iz Svetega pisma. Prav tako smo vedno tudi za veliko noč pripravljali pirhe in druge velikonočne jedi. Skoraj obvezno pa smo gledali film Ben Hur, to je verski film, ki mi je dal nekaj razmišljanja o

tem. Božiča pri nas nismo praznovali.

Med počitnicami sem dokaj redno hodil tudi k teti, sestri moje mame, ki pa je živela dejavno versko življenje na protestantski način. Tako sem s teto hodil na njihova srečanja. Tam je bil obred čisto preprost – branje Božje besede, potem je vsak tudi kaj povedal, prepevali so pesmi, družili so se med seboj. Tu sem se srečal dokaj podrobno s Svetim pismom.

Ko sem odšel nazaj v Grosuplje, mi je teta podarila Sveto pismo, ker je opazila, da me zanima.

Potem sem ga doma pri 15 letih pogosto bral, premišljeval..., a pogrešal sem občestvo. Pogrešal sem občestveno razširjenost Cerkve. Iskal sem odgovore.

Jože Miklič: Kdaj ste se prvič bolj v živo srečali s katoliškim krščanskim občestvom?

Novomašnik Aleš Pečavar: To se je zgodilo nekako okoli mojega 17. leta. Takrat človek pride v puberteto. Pojavljajo se razne težave, vprašanja ... Nato začneš iskati nove odgovore. Hvala Bogu! Jaz sem jih našel

v Svetem pismu. Nato sem začel iskati občestvo. Hodil sem po različnih cerkvah in proučeval njihovo poreklo, kako delujejo. Ko sem nato spoznal drevo Katoliške cerkve, sem ugotovil, da ima najdaljše korenine. Vse to dokazuje tudi zgodovina različnih cerkva. Tako pridemo do Jezusa vključno s Staro zavezo. In čeprav se je v tej zgodovini nabralo v raznih sporih med cerkvami precej zgodovinske navlake, ki jo je povzročil človeški faktor, ko odstranimo to navlako in mah, pridemo do zdravega jedra. Le-ta pa izhaja iz goreče privrženega apostolskega nasledstva.

Jože Miklič: Kdaj ste potem prestopili iz ekonomsko-komercialne smeri na študij bogoslovja?

Novomašnik Aleš Pečavar: Že med srednjo šolo. Stična je bila blizu. Najprej sem jo obiskoval kot kulturno-zgodovinsko zanimivost, da sem nekako opravičil svojo prisotnost tam. Ob enem pa sem skoraj na skrivaj oziroma nehote odkril tradicijo tamkajšnjih menihov.

Jože Miklič: Ste s katerim od menihov prišli v osebni stik?

Novomašnik Aleš Pečavar: Da, s sedanjim opatom p. Janezom Novakom. Malo pred 18. letom sem tja začel hoditi na priprave za krst. Po dopolnjenem 18. letu sem se zares odločil, da bom prejel krst in nato še zakrament sv. birme. Že takrat so me vsi ti dogodki tako nagovorili, da sem hotel vstopiti v samostan. Potem pa mi je opat Janez dal moder nasvet in dejal, naj počakam še 4 leta. V teh 4 letih sem iskal in zamenjal službo, živel krščanstvo, hodil k maši, večkrat tudi med tednom, molil, meditiral ...

Po 4 letih želja ni propadla. Še več! Okrepila se je. Takrat sem se pogovarjal tudi z različnimi duhovniki. Precej z g. Koširjem, ki je bil na novi maši pridigar in nekaj časa tudi moj duhovni voditelj. Predlagal mi je vstop v semenišče in dejal, če mi ne bo všeč, lahko še vedno izstopim. Semenišče je kraj zorenja, iskanja, bojevanja notranjih bojev, kriz ...

Če pride do izstopa, je precej osebnega razočaranja, pa tudi s strani župnije, domačih ...

Potem sem stopil v semenišče. Bili so lepi trenutki, bili pa so tudi težki. Bile so krize. Vendar: kriza je priložnost, ki jo je treba izkoristiti za napredovanje. To je priložnost, da očistimo navlako in da se tako pokaže res tisto pravo. To priložnost nam pošilja Bog, od nas pa je odvisno, kako se je lotimo. Bomo obupali? Ali pa jo bomo odstranili in šli naprej.

Jože Miklič: V Cerkvi se nato po dokončanem študiju teologije opravi diakonsko posvečenje.

Novomašnik Aleš Pečavar: To službo sem opravljal v župniji Komenda.

Jože Miklič: Tako sva prišla v najinem pogovoru do mašniškega posvečenja in do nove maše. Drugi del pogovora pa bi posvetila tistemu »mahu« (tukaj bi lahko govorila kar o visoki neprehodni travi, pa še o kakšnem trdovratnem plevelu zraven), ki se je nabral v naši civilizaciji in kulturi! Pogovarjava se sredi poletja, ko večina razmišlja o dopustih in uživanju in je naš čas usmerjen globoko v potrošništvo. Kako naj bi človek pravilno razumel odnos med delom in počitkom?

Novomašnik Aleš Pečavar: V nedeljo bo zanimiv evangelij, ko Jezus naroča apostolom, naj gredo na samotni kraj in se odpočijejo. Počitnice so del človekovega življenja in so nujno potrebne. Tako kot je tudi sv. Benedikt učil po načelu Ora et labora (moli in delaj) – čez dan delaj, potem se umakni, moli in počivaj. Po tem principu delujejo vsi benediktinski samostani in se je izkazalo, da to deluje. Tudi Jezus, ko je oznanjal evangelij, se je utrujen umaknil na samotni kraj, da se je tam umiril, molil, se pogovarjal z Bogom Očetom.

Jože Miklič: Kaj bi priporočili tistim, ki jih obrazci klasičnim molitvam ne nagovorijo dovolj globoko? Kako naj molijo? Ali če vprašam drugače: Kako naj bi današnji človek stalno uresničeval Benediktovo načelo moli in delaj?

Novomašnik Aleš Pečavar: Vsi ti rožni venc, očenaši in druge molitve so včasih morda res nekoliko dolgočasni, če ne vemo, zakaj jih izgovarjamo. Tu pa moram, predno poskušam odgovoriti na to vprašanje, povedati, da mora biti osnova vsakega človekovega delovanja zvestoba. Zvestoba tistemu, kar ga veseli. To izkazujemo svojim staršem, starši otrokom, zakonca med seboj, prav tako na delavnem mestu, v skupnosti, kjerkoli.

Podobno je tudi z zvestobo do Boga. Zvestoba se tukaj kaže kot izraz ljubezni. Človek je lahko zvest samo tistemu, ki ga ima rad, lahko si zvest tistemu, ki ga spoštuješ, lahko se poistovetiš z idealom, vrednoto, če si jim zvest ali ti nekaj pomenijo. Zato: če imaš rad Boga, mu boš zvest. Potem tudi »drdranje« nekaterih obrazcev molitev ni čisto

samo »drdranje«, ampak se vendarle kaže tudi zvestoba Bogu. Kljub napornemu dnevu, težavam, je človek našel še toliko moči v sebi, da je zmolil Oče naš, Sveti angel ali pa podobno molitev.

Po drugi strani pa so počitnice tudi priložnost za poglobljeno molitev Očenaša, ki zajema odnos med človekom in Bogom, človeka do sebe in do bližnjih. Tako se lahko ustavimo pri vsaki besedi in jo skušamo razumeti, kaj na primer pomeni Oče, kaj nebesa, Tvoje kraljestvo in tako dalje. Ko tako prodremo v globino molitve, potem to ne bo več samo drdranje obrazcev.

Tudi naše vsakdanje delo lahko postane molitev. Predpostavimo, da imaš nekoga rad, a ti na primer pomivanje posode ni preveč priljubljeno delo. Delo pa boš opravil zaradi drugega, ker ga imaš rad. Ta Nekdo pa je lahko tudi Jezus. Tako postane vsako delo tudi daritev Bogu. Če pogledamo še z drugega vidika, lahko rečemo, da nam je vse bilo podarjeno: naše življenje, narava okoli nas, zato tega ne podarjamo. Podarjamo zvestobo, dobroto, ponižnost, se pravi – človeške kreposti in vrline. Lahko podarim človeško svobodo s tem, ko se trudim, se žrtvujem in se odpovedujem svojim ugodjem za nekaj oziroma za nekoga.

Jože Miklič: Današnji čas zelo poudarja materializem in tekmovalnost, na drugi strani pa imamo kar precej ljudi, ki živijo na robu, pa ne zaradi svoje krivde. Če je zares ogrožena najbolj osnovna materialna raven ali pa so ogrožene družine, partnerstva, nastopijo situacije, ko so ljudje v današnjem času kljub raznim komunikacijskim sredstvom bolj osamljeni kot zgloda od zunaj. Lahko rečemo tem ljudem kaj ohrabrujočega za nadaljnje življenje?

Novomašnik Aleš Pečavar: Že od nekdaj je bilo tako, da so ljudje, ki imajo več imetja, in so ljudje, ki ga imajo manj. Moja mama mi je govorila o moji prababici, ki je nisem poznal, ker je prej umrla. Na stara leta je živela na Jesenicah. Imela je eno samo sobico in ta sobica je bila kuhinja in jedilnica in kopalnica in spalnica. Vse ji je bilo ena sama sobica. Imela je čisto majhno pokojnino. Kadarkoli pa jo je obiskala, je bila vedno vesela in zadovoljna. Imela pa je tudi Sveto pismo. In to je bilo vse.

Nekaj podobnega vidim na raznih obiskih. Socialno ogroženi mi ne morejo ponuditi na mizo najboljšega porcelana, ponudijo pa mi topel sprejem. Pri premožnejših je včasih ravno obratno.

Ponudiš lahko človeku tudi veselje, ko prideš na obisk. Že iz oči se da razbrati čisto drugačen žar. So pa tudi taki, ki imajo veliko denarja ali drugega bogastva, pa imajo prav tako žar v očeh, kar pomeni, da niso bolešno navezani na to svoje bogastvo. Zavedajo se, da so ga dobili, a se prav tako zavedajo, da ga lahko izgubijo.

Zato naj se ne žalostijo nad materialnim bogastvom, ki ga nimajo, ampak naj se veselijo z notranjim bogastvom, ki je človečnost. Naj se povezujejo z enakimi in delijo, kajti takrat, ko daš iz srca, se darovi ne delijo, pa če so še tako majhni, ampak se množijo.

Jože Miklič: Z naslednjim vprašanjem bi se dotaknil tistega »mahu« znotraj Cerkve. Cerkev je v zadnjih letih po osamosvojitvi Slovenije stalna tarča napadov posameznikov, medijev pa tudi političnih strank. Velikokrat so ti napadi plod starih delitev in odrivanja Cerkve iz družbenega življenja, po drugi strani pa to počnejo celo ljudje, ki so po polstoletnem totalitarnem ateistično komunističnem sistemu ostali z na pol opranimi možgani, kar se razumevanja odnosov med družbo in Cerkvijo tiče, saj sem prepričan, da bi že s samokritiko lahko bilo veliko manj teh napadov. Po drugi strani pa je res, da so tudi župniki samo ljudje in se njihove morebitne napake veliko bolj potencirajo kot od drugih javnih osebnosti.

Novomašnik Aleš Pečavar: Običajno je tako, gledano s človeškimi očmi, da napake zelo hitro opazimo. Neke stvari, ki pa delujejo dobro, pa jih niti ne opazimo vse dotlej, dokler nekaj ne zaškriplje. Res je, da so ljudje premalo ozaveščeni. Prav ateizem se za Boga in Cerkev ne zmeni. Če pa se nekdo stalno spotika ob neko stvar (v našem primeru Cerkev), pomeni, da ga Cerkev na nek način zanima, da od Cerkve nekaj pričakuje, zahteva odgovore. Problem vseh teh konfliktov pa je v glavnem v njihovem nerazumevanju in neznanju. Dolga leta prisilnega usmerjanja v nek sistem je pustila ljudi brez kritičnega pogleda. Poleg tega je tudi »preveč svobode« naenkrat lahko problematično. Če se spomnimo: ko so ljudje prihajali iz taborišč, so umirali zato, ker so se preveč najedli. Tako približno je tudi na tem področju z našo versko svobodo.

Jože Miklič: Precej kritično se govori o negativnih straneh križarskih vojn, nihče pa ne pove, da so muslimani začeli preganjati kristjane pred temi vojnami in da je bilo uničenje Božjega groba povod za začetek teh vojn.

Novomašnik Aleš Pečavar: To je pravzaprav podobna zgodba. Neko vsiljujoče okolje je vse drugo razumelo kot napako v okolju. Tako to deluje še danes. Ker so ti dogodki pomaknjeni nazaj več kot 1000 let, prva taka dogajanja pa skoraj 1400 let, jih večina ljudi ne pozna dobro. Zato gre pri tem tudi za različne manipulacije z zgodovinskimi dejstvi, saj na zgodovino ne moremo gledati iz našega zornega kota, temveč moramo na njo gledati tako, kot so na tiste zgodovinske trenutke gledale in razumele zgodovinske osebe in dogodki.

Jože Miklič: V zadnjem letu se pri nas veliko govori o gospodarski in finančni krizi. Po drugi strani se sam v nekih okoljih srečujem z ljudmi, ki so še vedno (ali pa celo še bolj) pripravljeni organizirano pomagati na raznih prostovoljnih in humanitarnih področjih. Med njimi je zelo veliko mladih, pa naj bo to pri gasilcih, skavtih, tabornikih, Rdečem križu, Karitas, za ljudi s posebnimi potrebami, pa tudi v kulturnih in podobnih okoljih. Veliko delujejo za izboljšanje nekega okolja – kulturnega in socialnega. Če poenostavim: jamranje o krizi povzročajo najbogatejši prek svojih trobil, družba pa pravzaprav deluje skoraj samoiniciativno. Tako lahko zaključiva, da je spoštovanja med ljudmi še vedno veliko. Lahko pa to trditev nadomestimo tudi z vašim novomašniškim geslom Bog je ljubezen. To pa se ne dotika samo vernih ljudi v katoliški sredini, ampak tudi drugih (priseljenceh) ljudi iz drugih okolij.

Novomašnik Aleš Pečavar: Razvoj se je na neki točki ustavil. Smo v času recesije. Če pogledamo nazaj v 30. leta prejšnjega stoletja, je bilo prav tako. Že prej sem dejal,

Bog to dopušča, mi pa moramo to razumeti kot priložnost. Konflikti nastopijo takrat, kadar je nekaj v razmerjih napačno. Pri tem pa so zelo pomembni iskreni pogovori. Tako je v družini, kot tudi v drugih skupnostih. Pet minut iskrenega pogovora rešuje razne zakonske krize. Kriza je kot postni čas.

Jože Miklič: Za konec najinega pogovora pa se dotakniva še vašega razumevanja duhovništva. S kom bi duhovnika najlažje primerjali?

Novomašnik Aleš Pečavar: Z zdravnikom. Če zdravnik zdravi razne bolezni, skoraj tri četrt pa jih je psihičnega izvora, se mora duhovnih ukvarjati predvsem z duhovnimi lastnostmi človeka.

Jože Miklič: Prav to pa je posebnost tudi določenega okolja, saj si obstoja slovenskega naroda brez Cerkve ne moremo predstavljati. Pri tem lahko začnemo z Brižinskimi spomeniki, pa zgodovinskimi dogodki, kot so bila ustanavljanja šol, bolnic in drugih institucij, vidimo, da je samo zadnjih nekaj desetletij ostalo v tem pogledu nepopisano predvsem zaradi napačnega razumevanja ločevanja Cerkve od države.

Novomašnik Aleš Pečavar: To se lepo vidi med Slovenci po svetu, ki se srečujejo ob nedeljskih mašah v katoliških sredinah, ne glede, ali so verni ali ne. Je pa včasih težko s strani Cerkve dajati neke nove pobude, za katere nisi prepričan, da bodo uspele, pa bi bile tudi potrebne.

Jože Miklič: Slišal sem, da greste za kaplana v Polje.

Novomašnik Aleš Pečavar: To je za mladega duhovnika podobno kot za zdravnika stažiranje. Treba je začeti spoznavati delo na župnijah in delo z ljudmi.

Jože Miklič: Veliko uspehov ter božjega blagoslova in pomoči vam pri tem želim! Hvala za pogovor!

Pevska zakuska na Kopanju v cerkvi Marije Vnebovzete

V nedeljo popoldne, 21. junija 2009, sta v cerkvi Marije Vnebovzete nastopili dve vokalni skupini - domača, glede na čas delovanja (pa tudi sicer!) mlada ženska vokalna skupina Brinke in gostje - kvintet Tivoli iz Lesc. Nastop je sodil v okvir Grosupeljskih dni - Grosdan Zveze kulturnih društev Grosuplje z naslovom Pevska zakuska na Kopanju.

Obe skupini sta bili na kratko v Grosupeljskih odmevih pred kratkim že predstavljeni. Zato povejmo le to, da pevci v zadnjem času na Kopanju radi nastopijo. Za vse to so dobršen del »krivi« gostitelji - tamkajšnje kulturno in turistično društvo, pa tudi sam župnik, nekaj pa prispeva še lega cerkve, saj je postavljena na najlepšem kraju daleč naokoli, pa še zelo

dobro akustiko ima. Glavno zaslugo za vse to imajo pevci sami, ki se odločijo za te nastope. Povezani v širši sklop dejavnosti tega prostora predstavljajo neko novo dimenzijo, ki bo (v to sem prepričan) tudi v bodoče imela vedno večji pomen.

Naj še navedem, da se ob teh nastopih posebej prepoznajo nekatera imena, kot na primer umetniški vodja Tomaž Tozon, ki je nekakšna osrednja nit med pevci samimi, potem mlada zborovodkinja Šmarčanka Tina Vahčič, ki je v tem nastopu postavila svoje Brinke nekonvencionalno in jih s tem dodatno vzpodbudila, da so bile tonalitete, sozvočja, dinamika in izgovarjava še bolj natančni. Med pevci naj omenimo tudi Jolando Grom, našo

nekdanjo Grosupeljčanko, Šentjurski oktet, pa še bi lahko našteval.

Program je začela moška vokalna skupina s tremi zahtevnimi sakralnimi pesmimi (Oče naš, O salutari in Ave Marija), nadaljevala ga je ženska skupina z raznolikimi priredbami skladb (od Avsenikove Resje že cvete, Robežnikove popevke, Kernjakove Rož, Podjuna, Zila, koroške narodne...), zaključila pa ga je moška skupina s koroškimi narodnimi, Kramolčevo Ana nina nana in tremi dalmatinskimi pesmimi. Program je povezovala Metka Penko Natlačen, sicer pa pevka v MPZ Glasbena matica.

Po koncertu so pevke skupine Brinke pred cerkvijo pripravile pogostitev s sladkimi dobrotami, prigrizki in nekaj kapljice za vse pevce in poslušalce.

Jože Miklič

Zaključek pravljicnih ur v Mestni knjižnici Grosuplje

V torek, 2. junija 2009, smo imeli v Mestni knjižnici Grosuplje zaključek pravljicnih ur. V dvorani se je zbralo veliko otrok in njihovih staršev. Skupaj z gospo Melito Osojnik smo peli ljudske pesmi in na koncu tudi zaplesali. Letošnji zaključek je bil poln veselja in nasmejanih obrazov. In tako kot otroci so tudi pravljice odšle na počitnice, jeseni pa se zopet srečamo v pravljicni sobi.

Maja Okorn

Obročkanje štorkelj

Konec junija so v občini obročkali mlade štorklje. Okoli Grosupljega je sicer šest gnezd (Zagradec, Malo Mlačevo, Velika Račna, Ponova vas, Brezje in Grosuplje), v vseh pa je naraščaj, razen v Brezju, gnezdo pa je bilo zapuščeno že lansko leto. Mlade štorklje sta tudi letos označevala Leon Kebe iz krajinskega parka Radensko polje v ustanavljanju in Dare Šere iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije, ki je povedal, da je glavni namen označevanja mladih belih štorkelj spremljanje njihove poti, saj mlade štorklje vse do četrtega leta ostanejo v Afriki. Po obročkih, na katerih je zaporedna številka (poleg tudi napis Ljubljana in Slovenija), lahko strokovnjaki ugotovijo, koliko se jih vrne, kje gnezdi in podobno. Zadnja leta se veliko štorkelj vrne na svoje staro gnezdo, nekatere pa zaidejo tudi v Srbijo, na Hrvaško ali drugam v Evropo, v Sloveniji pa gnezdi tudi par iz Francije, je povedal Šere. V petih gnezdih je letos tako 11 mladičev, kar kaže, da je bilo letošnje leto plodno, žal pa z obročki niso mogli opremiti štorkelj iz gnezda pri Pekarni Grosuplje, saj niso mogli do njih, je še povedal Šere.

Helena Miklič

Palaca Sprostitve

KOZMETIČNI SALON
 PON. – PETEK : 9h - 20h
 SOBOTA : 8h - 13h
 NAHAJAMO SE V
 STAVBI ZA
 LEKARNO v
 IVANČNI GORICI

051 627 427 ali 01/786 92 57

AKCIJA 01.07.-30.08.2009

SPECIALNE NEGE OBRAZA *La Cremerie®* (80 min):

vključujejo površinsko čiščenje, oblikovanje obrvi, piling, globinsko čiščenje, masažo obraza, dekolteja in zatilja ali limfno drenažo obraza, masažo rok, masko, specialni serum, masažno kremo in dnevno kremo:

- Optimalna hidracija BAMBUS IN LOTUSOV CVET..... REDNA CENA: 50 €
- Nega za nečisto kožo CIMET IN INGVER..... REDNA CENA: 50 €
- Nega proti rdečici in za občutljivo kožo ORHIDEJA IN GLOG..... REDNA CENA: 50 €
- Nega za učvrstitev in za lift efekt KAVIAR IN HIDROLIZIRAN KOLAGEN... REDNA CENA: 60 €
- Nega proti gubam ZLATA REDNA CENA: 60 €
- Nega s sadnimi AHA kislinami CITRUSI REDNA CENA: 50 €
- Nega proti staranju, za antioksidacijo in detoksikacijo GROZDNO VINO .. REDNA CENA: 50 €

AKCIJSKA CENA: 45,00 €

La Cremerie®

- La Cremerie® uporablja samo najboljše sestavine, ki so čiste in izbrane izmed najboljših dobaviteljev širom sveta.
- Aktivne sestavine so 100 % naravne, najboljše kvalitete in podvržene strogim in vivo in in vitro testom v laboratorijih.
- V proizvodnji se naenkrat proizvede le manjša količina posameznega proizvoda, kar zagotavlja sveže produkte in skrajša čas od proizvodnje do dostave v salon ter omogoča užitek v tretmajih in njihov funkcionalni kozmetični učinek upoštevajoč popolnoma naravno pot.
- La Cremerie® raje uporablja naravne konzervanse in najmanj kolikor je le mogoče, v cilju zagotoviti povsem varno uporabo.
- Vrhunska kvaliteta profesionalnih kozmetičnih izdelkov La Cremerie® je cenjena po celem svetu zaradi edinstvenosti in poudarka na detajlih.

1. Ob nakupu ČISTILNEGA TONIKA in KREME ZA OBRAZ *La Cremerie®* vam PODARIMO ČISTILNO MLEKO (enake linije) v vrednosti 28,80 € ali 33,60 € (Kaviar in hidrolizirani kolagen, Zlata linija)

2. Ob nakupu 2 kozmetičnih izdelkov *La Cremerie®* vam PODARIMO 150 ml naravno masažno olje (enake linije) v vrednosti 21,60 € ali 26,40 € (Kaviar in hidrolizirani kolagen, Zlata linija)

3. Krema za noge *La Cremerie®* (100 ml) ZELENI ČAJ IN VITAMIN E ali ŠAMPANJEC IN CVETOVI VRTNICE REDNA CENA: 30,00 € AKCIJSKA CENA: 21,00 €

La Cremerie®

KO PODOBO LEPOTE SPREMLJA GLAS SRCA
 Posamezni akcijski popusti oz. posamezne akcije se med seboj izključujejo in se ne seštevajo.

www.palaca-sprostitve.si, e-mail : salon@palaca.si

Stara »novica«

»Liberalci so v Ljubljani dobili 800 glasov večine. Dobili so jih od Vranglovcev, ki so jim pridobili volilno pravico samo zato, ker se na domače volivce ne morejo več zanašati. Da so Vranglovci za Belgrad, je razumljivo, saj jih Pašič z našim denarjem naravnost obsipava, mi pa še trde skorje ne dobimo.«

Domoljub, 28. marca 1923.

Pojasnilo LS: Vranglovci so bili pristaši ruskega generala Vrangla, ki so po revoluciji iz Rusije pribežali v kraljevino Jugoslavijo. Nikola Pašič je bil dolgoletni srbski in kasneje jugoslovanski predsednik vlade z izrazito težnjo po srbizaciji tedanje države.

Zgodili sta se javni debati osnutka Uredbe / Odloka o Krajinskem parku Radensko polje

V sredo, 15. julija se je, v Zagradcu in v četrtek, 16. julija v Veliki Račni, odvila javna obravnava osnutka Uredbe/ Odloka o Krajinskem parku Radensko polje.

Predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, Občine Grosuplje, Zavoda RS za varstvo narave in Centra Grajski vrt Boštanj d.o.o., so predstavili iztočnice za zavarovanje, vsebino osnutka akta o zavarovanju, strokovna izhodišča za zavarovanje ter priložnosti, ki jih park lahko nudi ljudem. Po predstavitvah je sledila razprava, kjer so vsi zainteresirani postavljali različna vprašanja in podajali pripombe.

V Zagradcu, kjer se je zbralo 23 krajanov, je bil poudarek na vprašanih reševanju problematike komarjev, načina kmetovanja v prihodnje, sečnje, zamenjave zemljišč in neurejene čistilne naprave za Grosuplje, ki prinese onesnaženo vodo na Radensko polje. Predlog KS Mlačevo je bil, da se Zagradec, kot edina vas znotraj predlagane meje Krajinskega parka Radensko polje, ne vključi v park. Zunaj parka naj bi bilo tudi pokopališče pri cerkvi Sv. Martina. Odgovor pristojnih je bil, da naj razmislijo, saj s tem park ne bo imel pravne podlage, da s finančnimi sredstvi pomaga pri razvojnih projektih (kot npr. izgradnji infrastrukture) znotraj te vasi. Sicer pa naj se kmetovanje in gozdarjenje z ustanovitvijo parka ne bi spremenilo, celo želja je, da se ponovno začnejo kositi travniki v zaraščanju.

Na javni obravnavi **v Veliki Račni** se je zbralo dobrih 30 vaščanov. Izrazili so željo, da je v aktu o zavarovanju zapisano,

da ima lokalno prebivalstvo znotraj parka zastopane svoje člane v Odboru krajinskega parka, ki naj bi bil organ nadzora upravljanja parka. Tudi sedež parka naj bi bil znotraj meja parka in v upravi parka naj bi bilo zaposlenih čim več domačinov. Ponovno je bilo precej vprašanj glede prihodnosti kmetovanja, glede reševanja kanalizacije za te vasi. Upravičeno pa so se jezili tudi na dejstvo, da plačujejo visoko ekološko takso zaradi kanalizacije, po drugi strani, pa dobijo vse komunalne odplake z Grosupljega, ker tamkajšnja čistilna naprava ne opravlja svojega namena. Bojijo se, da ne bodo mogli izkoristiti potenciala turističnih kapacitet, saj jim bo ravno neurejena kanalizacija pri tem omejevala to dejavnost. Izpostavljen je bil tudi gost promet, predvsem tranzit tovornjakov, ki onesnažuje in tudi ogroža varnost krajanov. Želja je, da se ta promet omeji glede tonaže, ker je nenazadnje tudi obremenjujoč, in ob potencialnem razlitju, zelo nevaren tudi za naravovarstvene vsebine Radenskega polja.

Obe javni obravnavi sta se odvijali v konstruktivnem duhu in z obilo dobrih pripomb in predlogov. Pristojni so pozvali, da vse pripombe, dane na javnih obravnavah, podajo še pisno do najkasneje 14. septembra 2009.

Mag. Tina Mikuš

Kmetovanje in ohranjanje Radenskega polja

Vse več se pojavlja vprašanj v zvezi s prihodnostjo kmetijstva v povezavi z zavarovanjem Radenskega polja. Mnogo ljudi se boji in nas sprašuje ali se bo še smelo kmetovati, ko bo ustanovljen park. Zato je pomembno, da se poudarijo določena dejstva.

Krajinski park ne želi omejevati obstoječega kmetijstva, želi pa ohraniti način kmetovanja, kot je ta trenutek prisoten na Radenskem polju, tudi v prihodnosti. Celo želimo ponovno vzpodbuditi košnjo na zemljiščih, ki se, predvsem na osrednjem delu polja, v veliki meri že močno zaraščajo. Trenutno je na Radenskem polju zaraščanje večji problem kot intenziviranje kmetijstva. Tudi sicer je to območje premajhno in preveč lastniško razdeljeno ter zaradi kraških naravnih pojavov (poplave, vrtače itd) manj primerno za velike hektarske donose in veliko količinsko kmetijsko pridelavo. Predlog je, da se izkoristijo naravovarstvene posebnosti in se z dopolnilno dejavnostjo (turistične kmetije, domači izdelki pod blagovno znamko krajinskega parka) poveča dohodek kmetij.

Danes, na območju Radenskega polja, ni niti ene turistične kmetije ali vsaj kmetije odprtih vrat kamor bi lahko pripeljali

goste, ki vse bolj in bolj spoznavajo to območje kot biser vreden ogleda. Gostje se morajo zadovoljiti s hrano v restavracijah v Grosuplju namesto, a bi pustili denar človeku, ki je omogočil, da je Radensko polje še vedno vredno ogleda.

Prilagojen način kmetovanja z dopolnilnimi dejavnostmi je nedvomno eden od pomembnih ciljev, ki jih bo spodbujal tudi bodoči krajinski park in je prihodnost za mnogo kmetij, ki imajo svoje parcele znotraj parka.

Mag. Tina Mikuš

Če imate kakršnokoli vprašanje nas lahko kontaktirate na spodnji naslov:

CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o., Veliko Mlačevo 59, 1290 Grosuplje

Uradne ure so vsak delavnik od 9:00 – 15:00,

Telefon: 040 655 795 (Miša Pintarič), 040 655 797 (Tina Mikuš)

Faks: 01 786 50 32 ali 01 786 36 68

e-pošta: info@radenskopolje.si, info@grajski-vrt.si, prenocisca.bostanj@radenskopolje.si

spletni naslov: www.radenskopolje.si in www.grajski-vrt.si

Od 13. julija do 14. septembra traja 60 dnevna javna predstavitev osnutka akta o zavarovanju Krajinskega parka Radensko polje

Vlada RS je dne, 9. julija 2009 sprejela osnutek Uredbe o Krajinskem parku Radensko polje. S tem je bila prižgana zelena luč javni predstavitvi tako osnutka Uredbe kot Odloka o Krajinskem parku Radensko polje, saj je dokument v istem besedilu sprejel že 3. junija tudi Občinski svet Občine Grosuplje.

Od 13. julija dalje, pa vse do 14. septembra, je omenjeno gradivo na vpogled vsem zainteresiranim na kar treh različnih lokacijah.

- Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, 3. nadstropje, soba 28, Ljubljana (tel.: 01 478 74 80)
- Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, Vhodna avla občinske uprave, Grosuplje (tel.: 01 78 88 778)
- Center Grajski vrt Boštanj d.o.o., Veliko Mlačevo 59, Grosuplje (tel.: 040 655 797 ali 040 655 795)

V teh prostorih je gradivo na vpogled v poslovnem času in sicer:

- **Od ponedeljka do četrтка od 9:00 do 11:00 in od 13:00 do 15:00 ure**
- **Ob sredah od 9:00 do 11:00 in od 12:00 do 16:30 ure (Občina Grosuplje)**
- **Od petkih od 9:00 do 11:00 ure.**

Smisel predstavitve je v tem, da se zainteresirani čim bolj informirajo o vsebini, ki ga zavarovanje Radenskega polja prinaša ter nato podate svoje morebitne pripombe in predloge. Le-ti morajo biti predloženi pisno, z obveznim pripisom naslova in oddani bodisi na lokacijah ogleda gradiva (v knjigi pripomb in predlogov), po pošti na eno od zgoraj omenjenih treh lokacij, ali po elektronski pošti na naslov javna.razgrnitev@radenskopolje.si do vključno 14. septembra 2009.

Veliko informacij iz prve roke o zavarovanju pa lahko izveste, od predstavnikov ministrstva, občine in pristojnih strokovnih služb, tudi na javnih obravnavah. Za vse tiste, ki se niste uspeli udeležiti javnih obravnav 15. in 16. julija v Zagradcu in Veliki Račni, lahko to storite še v četrtek, 3. septembra ob 20:00 uri v Druženem domu v Grosupljem. Tako boste imeli tudi še čas, da pisno do 14. septembra oddate tudi pripombe na že omenjene lokacije.

V času javne predstavitve je gradivo na vpogled tudi na naslednjih spletnih straneh: www.radenskopolje.si, www.grosuplje.si in www.mop.gov.si. Elektronska predstavitev omogoča tudi vpogled kartografskega gradiva v merilu 1:10.000, ter vpogled v stališča do pripomb, ki bodo pripravljena po javni predstavitvi.

Po zaključku javne predstavitve osnutka akta o zavarovanju Krajinskega parka Radensko polje bosta Ministrstvo za okolje in prostor in Občina Grosuplje pripravila, na podlagi pripomb, danih na javni predstavitvi in strokovnih izhodišč do teh pripomb, besedilo predloga akta o zavarovanju Krajinskega parka Radensko polje in ga posredovala v postopek za sprejem na Vladi RS oz. na Občinskem svetu Občine Grosuplje. Akt o zavarovanju Krajinskega parka Radensko polje naj bi bil sprejet do konca leta 2009.

Mag. Tina Mikuš

KOLENDAR DOGODKOV NA RADENSKEM POLJU

• konec avgusta

ZDRAVILNA ZELIŠČA V VSAKDANJI UPORABI - jesenske rastline

Obveščamo vse zainteresirane, da se bo konec avgusta začel nadaljevalni tečaj o zdravilnih zeliščih. Potekal bo dva petka, v galeriji Grad Boštanj. Točen datum in ostale informacije bodo javljenje na internetni strani www.radenskopolje.si

foto: Lina Kebe, arhiv CGVB

foto: Tina Mikuš, arhiv CGVB

FIZIOTERAPIJA

G R O S U P L J E

- **Fizioterapija po poškodbah in operacijah:** poškodbe kolena, gležnja, rame, vratne hrbtenice...
- **Fizioterapija pri ortopedskih obolenjih:** bolečina v križu, bolečina v vratu, obraba sklepov, trn petnice, teniški komolec, priprava na operacije...
- **MBST:** obraba kolena, kolka, hrbtenice...
- **Urinska inkontinenca, nevrofizioterapija, fizioterapija obraza...**
- **Terapevtski fitnes:** po poškodbah in obolenjih, pred in po operacijah, fitnes za ženske, zrela leta, prekomerna teža...
- **Skupinske vadbe:** pilates, joga, vadba za nosečnice...
- **Power plate:** vadba z osebnim trenerjem
- **Terapevtske masaže:** klasična masaža, ročna limfna drenaža, terapevtska masaža hrbta, terapevtska masaža nog, refleksna masaža stopal...
- **Darilni boni**

www.fizioterapija-grosuplje.si
info@fizioterapija-grosuplje.si

Fizioterapija Grosuplje d.o.o.
 Brezje pri Grosupljem 70 (Sončni dvori)
 1290 Grosuplje
 Telefon: 01 7863-135

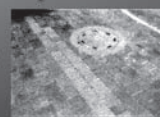
Asfaltiranje in tlakovanje dvorišč **SANEL HARBAŠ s.p.**

Veliko Mlačevo 59
1290 Grosuplje

**asfaltiranje, tlakovanje,
strojni in ročni izkopi,
ureditev okolice**

gsm 051/455-571, 041 / 222 - 595
e-pošta: harbas.sanel@asfaltiranje-harbas.co.cc

**Hitro, ugodno
in kvalitetno!**

svetovanje, izmere
in montaža na domu
**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**
**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**
 Polica 53, 1290 Grosuplje
 tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
 GSM 041 347 893

Parketarstvo Rajko Novak s.p.

Polaganje vseh vrst
parketov in laminatov,
tekstilnih in plastičnih
podov ter obnova parketov.

**Nabava in dostava
vseh podov.**

Tel 041 / 658 - 955
e-pošta:
novak.rajko@siol.net

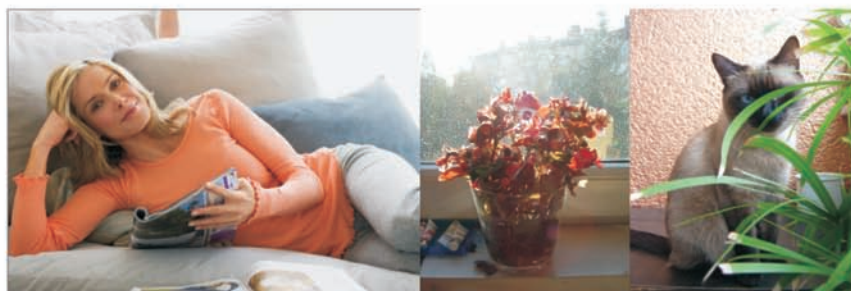
kultura

AŽUR

NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

- najdemo kupca za vašo nepremičnino
- najdemo nepremičnino, ki jo želite kupiti
- uredimo vso dokumentacijo- od sestave pogodbe do predloga za vpis v zemljiško knjigo- v sodelovanju z odvetnico
- spremljamo vas do zaključka posla

**VARNO.
ZANESLJIVO.
STROKOVNO.**

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje T 01 7860 880 F 01 7860 881 M +386(0)31 610 644 E azur@siol.net www.azur-nepremicnine.si

MLEKOMAT

Novo v Grosuplju
na tržnici

Sveže surovo mleko
24ur na dan

www.kmetija-potokar.com

PRODAJA:

- * REZERVNIH DELOV ZA VSE VRSTE OSEBNIH VOZIL,
- * DODATNA OPREMA,
- * MOTORNA OLJA ZA OSEBNA IN TOVORNA VOZILA,
- * AVTOPLAŠČI

4 X NA DAN DOSTAVA ISKANIH REZERVNIH DELOV V TRGOVINO.

Ljubljanska 17
1290 Grosuplje
tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07

ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA
Adamičeva 30, Grosuplje

breident medical

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- oralna kirurgija: implantologija (vsadki Bredent)
- dentalna higiena
- beljenje zob
- rtg digitalno slikanje zob

Petrovič Goran dr. dent. med.
tel.: +386 1 767 34 13
gsm: +386 41 723 731

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
e-mail: mediko@siol.net

- Klasična fizioterapija
- Manualna fizioterapija
- Nevrofizioterapija
- Ročna limfna drenaža
- Fizioterapija na domu

Poletna akcija!!!

Preverite na naši novi spletni strani
www.fizioterapija-mediko.si

- Višnji Gori (01 78 84 631)
- v Ljubljani (01 42 73 129).

Ker ste se odločili, da sebe postavite na prvo mesto!

Obisk pisatelja Rudija Podržaja

V mesecu maju se je našemu povabilu prijazno odzval in nas v vrtcu Kekec, enota Nove jasli, obiskal pisatelj g. Rudi Podržaj. Predstavil nam je že svojo tretjo knjigo, slikanico Nikolin Potepin, ki nam jo je tudi podaril. Po predstavitvi slikanice je med njim, otroki in vzgojiteljicami nastal sproščen, prijeten pogovor o nastajanju njegovih knjig. Otroci so pisatelju pokazali tudi knjige, ki so jih v tem letu ustvarili v vrtcu. Pisatelj si je knjige z zanimanjem ogledal in pohvalil otroško ustvarjalnost, ki se pokaže že v najzgodnejših letih. Odrasli moramo otroško ustvarjalnost le opaziti ter jo spodbujati in razvijati naprej.

Prijetno dopoldne s pisateljem je zelo hitro minilo in ob slovesu smo se našemu gostu zahvalili s slikanico Vikin čarobni kaktus, ki jo je napisala naša sodelavka Judita Rajnar, in sobno rožo, ki smo jo na dan zemlje sami posadili ter jo tudi vzgojili.

Pisatelju Rudiju Podržaju želimo še veliko ustvarjalnega navdiha pri nastajanju njegovih knjig ter da bi jih otroci in njihovi starši čim večkrat vzeli v roke in jih prebirali.

V drugi polovici meseca junija smo imeli v naši enoti tudi razstavo knjig, ki so jih otroci iz vseh treh skupin skupaj z vrstniki, vzgojiteljicami in svojimi starši ustvarjali to šolsko leto.

Preko razstave smo obiskovalcem pokazali, da se v našem vrtcu zavedamo pomembnosti knjige, saj vzgajamo ob knjigi in za knjigo. Otroka knjiga namreč obvešča, mu pomaga pri prepoznavanju, spoznavanju in odkrivanju ožjega in širšega okolja, v katerem živi.

S svojo besedno in likovno vsebino mu omogoča čustveno in estetsko doživetje. Knjiga otroka tudi razveseljuje, mu zbujata radovednost in vznemirljiva pričakovanja. V času počitnic v vrtcu in doma prebiramo še več pravljic, zgodb in drugih starosti primernih literarnih vsebin, saj jih otroci potrebujejo.

Vzgojiteljica Vida Kastelic

Starši v navezi z vrtcem

Zajčki iz vrtca Kekec, smo se v mesecu marcu igrali s snovmi. Minin očka nas je povprašal, če si bomo naredili tudi vulkan.

Prosili smo ga, da bi ta poskus prišel pokazat kar sam. Vzel je dopust in nas razveselil z vulkanom, poskusi z magneti in prikazom elektrostatike. Bili smo osupli in brez besed, zdel se nam je kot čarovnik s svojimi spretnimi prsti. Razlagal je zelo zanimivo in tudi vzgojiteljici zdaj razumeva malo več fizike. Bila je res prijetna naravoslovna urica.

Ob pripravi na zaključek šolskega leta smo povabili v vrtec Leino mamico. Na prečno flavto nam je zaigrala nekaj melodičnih ugank, ob njenem igranju smo peli znane pesmice, Lea pa nam je zaigrala nekaj pesmic na otroški klavir kar sama brez mamine pomoči. Na koncu je bilo potrebno glasbilo očistiti s krpo. Hip, hip, hip strašen čarovniški trik. Krpa na eni strani noter in na drugi ven.

Naslednji dan pa smo izkoristili njeno glasbeno znanje še na zaključni prireditvi. Spremljala nas je s pesmicama Čuk se je oženil in Marko skače.

Obema staršema iskrena hvala. Želimo si še več takšnih trenutkov.

Irena Granda in Vesna Viršek

Svetujemo in posredujemo pri nakupu TV aparatov, monitorjev in druge avdio-video tehnike priznanih znamk:

**SONY
SHARP
ViewSonic®**

Servisiramo vse avdio video naprave

GABER servis

Peter Kastelic s.p.

Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Telefon: 059 190 524

GSM: 041 774 274

E-mail: servis.gaber@masicom.net

Del. čas:

pon., sre., pet.
9-12^h in 14-16^h

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN
YAMAHA
harman/kardon
marantz

Stara »novica« - Bremena centralizma

»Sloveniji je bilo letos do 10. oktobra predpisano 145 milijonov davkov, štirikrat večji Srbiji s Črno goro 149 milijonov, dvakrat večja Hrvatskiz bogato Slavonijo pa 167 milijonov. Naš denar gre na jug, mi pa se krivimo pod davčno težo. Vedno bolj čutimo, kaj je centralizem. To čutijo rudi samostojneži razen politika Puclja.«

Domoljub, 21. decembra 1921.

MIZARSKES STORITVE

SIMON BABIČ s.p.

Sp. Slivnica 89, 1290 Grosuplje

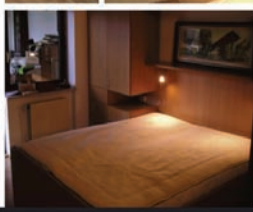
gsm: **031/587 825**

simon.babic@amis.net

IZDELAVA in MONTAŽA:

- notranjih vrat
- kuhinj
- spalnic in otroških sob
- dnevnih sob
- garderobnih omar

Koledar kulturnih prireditev september 2009, Kulturni dom Grosuplje

četrtek, 27. 8.: Kino ob 17.00, ZKD Grosuplje; LEDENA DOBA 3, sinhronizirani animirani otroški

sobota, 29. 8.: Kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; PARIZ, romantična komedija

torek, 1. 9. ob 11.00 uri, Gledališče Hiška, KD Teater, OŠ Louisa Adamiča ter ZKD Grosuplje
Predstavitelji ZBORNIKA OB 100-LETNICI ČEBELARSKEGA DRUŠTVA GROSUPLJE; Jaka Müller - urednik, mag. Franc Javornik in ostali avtorji zbornika; za izven

torek, 1. 9. ob 19.00 uri, dvorana Mestne knjižnice Grosuplje, Čebelarstvo Grosuplje in Mestna knjižnica Grosuplje
Predstavitelji ZBORNIKA OB 100-LETNICI ČEBELARSKEGA DRUŠTVA GROSUPLJE; Jaka Müller - urednik, mag. Franc Javornik in ostali avtorji zbornika; za izven

četrtek, 3. 9. ob 18.00 uri, Čebelarstvo Grosuplje ob 100-letnici, ZKD Grosuplje
ČEBELAR SE ŽENI (veseloigra, predvidoma 45 min); režija: Jože Marentič,
po veseloigri bo predavanje in projekcija:
ČEBELJI PRIDELKI ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE dr. Petra Kapša; za izven

sobota, 5. 9.: Kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; ŠE ENKRAT 17, romantična komedija

četrtek, 10. 9.: Kino ob 17.00, ZKD Grosuplje; POŠASTI PROTI NEZEMLJANOM, animirana risana komedija

sobota, 12. 9.: Kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; GRAND TORINO, akcijski film

petek, 18. 9. ob 19.30 uri, produkcija: Zavod No History, koprodukcija: Gledališče Glej, izvršni producent: Dejmo stisni teater in ZKD Grosuplje
Goran Vojnovič: ČEFURJI RAUS! (monokomedija)
dramatizacija in režija: Marko Bulc, igra: Aleksandar Rajaković - Sale, glasba (intro/outro): Zlatan Čordić - Zlatko; za izven
*Goran Vojnovič za roman dobitnik Kresnika 2009 in nagrade Prešernovega sklada 2009

sobota, 19. 9.: Kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; BRÜNO, parodija komedija

ponedeljek, 21. 9. ob 17.00 uri, dvorana Mestne knjižnice Grosuplje, JSKD OI Ivančna Gorica, Mestna knjižnica Grosuplje
SREČANJE LITERARNIH SENIORJEV, delavnica in literarni večer: mentor + udeleženci srečanja, za izven

sreda, 23. 9. ob 19.30 uri, Literarna skupina KD Teater Grosuplje, ZKD Grosuplje
PREDSTAVITEV MLADIH GROS. LITERATOV, avtorji in člani literarne skupine

petek, 25. 9. ob 19.30 uri, Gledališče GGNeNi Grosuplje, KD Teater in ZKD Grosuplje
John Osborne: OZRI SE V GNEVU, drama (ponovitev), režija: Goran Gluvić, igrajo: Luka Gluvić, Anita Ferčak, Primož Pucelj, Katarina Oblak, Luka Puš, scenografija: Veronika Ule, tehnika: Miha Puš; za izven

sobota, 26. 9. ob 19.00 uri, avla OŠ Louisa Adamiča, Županova jama, Turistično in okoljsko društvo Grosuplje, KS Grosuplje
Tradicionalna turistična prireditev "ZLATA JESEN", kulturna prireditev s podelitvijo priznanj ob zaključku akcije »Moja dežela - lepa in gostoljubna«; za izven

sobota, 26. 9.: Kino ob 20.00, ZKD Grosuplje; HARRY POTTER in PRINC MEŠANE KRVI, pustolovski domišljjski film

sreda, 30. 9. ob 17.00 uri, ZKD Grosuplje in JSKD OI Ivančna Gorica
Uvodno srečanje: MALA ŠOLA RISANJA z mentorico Judito Rajnar, za prijavljene

sreda, 30. 9. ob 18.00, galerijski prostori: Mestna knjižnica Grosuplje, Kulturni dom, Družbeni dom Grosuplje; JSKD OI Ivančna Gorica, ZKD Grosuplje
JAZ, GLEDALEC, razstava dokumentarne fotografije Janeza Eržena
v okviru »Dnevi Evropske kulturne dediščine« z motivi skupin ZKD Grosuplje; za izven

***Organizator si pridržuje pravice do spremembe programa**
Info in rezervacije vstopnic: ZKD Grosuplje, Adamičeva cesta 16, 1290 Grosuplje, T: 01/786 40 28
Predprodaja vstopnic na blagajni Kulturnega doma:
17.00 - 19.00 sreda, 19.00 - 20.00 sobota in uro pred predstavo
Predprodaja v pisarni Zveze kulturnih društev Grosuplje:
12.00 - 16.00 ponedeljek, torek in četrtek
Urnik prodaje začne veljati od 1. septembra 2009 dalje!

Pripovedi iz Grosupljega in okolice - 49

Julij je čas žetve, saj mu tudi pravimo mali srpan. Letos kmetom nagaja dež. Gospa Tončka Rozman se spominja, kako so včasih delali na polju.

Moška in ženska dela na njivi

Ponekod so imeli veliko otrok in malo zemlje. Pa so morali že prej malo požeti, s srpom, pa posušiti tiste snope, jih otepsti, pa nesti v mlin, da je bila moka za žeganje. Žeganje je bilo julija in ni bila vsa pšenica takrat še zrela ali pa smo jo ravno poželi, pa ni bila še suha, da bi jo lahko že omlatili. Žanjcem so spekli štrukeljčke, ampak ne orehove. Mama je prepražila drobtinice, jih zmešala z jajčkom in to namazala,

pa je spekla štrukeljce, potem jih je pa poparila in s sladkorjem posula. Meni je bilo to dobro, ker doma smo imeli orehove, to pa je bil drugačen okus.

Žele smo samo ženske, dokler smo želi s srpi. Moški so šele potem prišli zraven, ko smo začeli kositi s koso, tako s tistim locajem. Moški so kosili, ženske smo pa povezovale snope. Ženska dela so bila: pletje, okopavanje in žetev, okopavat so še včasih prišli tudi moški, drugače pa so kosili, orali, sejali.

Pripravila Marija Samec

bilo je

Sreda, 20. 5., prva ponovitev 10. 6. Gledališče Hiša KD Teater in ZKD Grosuplje

Gregor Grešak: PRJATLCE, mladinska igra

Letos prvič se je publiki predstavilo Gledališče Hiša KD Teater Grosuplje, ki pod svojo igralsko streho združuje igralce, ki obiskujejo tretjo triado OŠ. Glavnina jih je iz Gledališča Hiška pre-stopila v Gledališče Hiša. Delo s puncami – žal, fantov nismo mogli pridobiti medse – je bilo na začetku prepleteno z okoliščinami, lahko rečemo nekoliko nesrečnimi. Vse imajo toliko dejavnosti, da smo komaj našli čas za vaje. Ko smo se odločile za končni termin premiere, pa je bilo delo resno. In punce so bile iz vaje v vajo boljše. Z novo voljo in igro, ki je prinašala na vsaki vaji več potrebnega karakterja vloge, ki so jo odigrale. Skoraj najtežje je bilo Niki, ki je morala igrati fanta. Bolj smo se šli zares, bolj je bila njena hoja in igra fantovska. Če gledam s stališča režiserja, so punce dobro odigrale svoje naloge in bile prepričljive. Pri plesu so bile z vsako novo vajo boljše in bolj sproščene. Oder jih je bil vse bolj poln. Scena in kostumi temeljijo na enostavnosti in v funkcionalnosti nadgrajujejo igro igralk. Oboje je likovno uskladila Tina Kolenik. Pred premiero nekoliko treme in obvezno pljuvanje za ušesi po gledališki šegi in navadi. Prvi nastop je dal puncam spet nova izhodišča. To se je videlo tudi na odzivu publike na premieri in na prvi ponovitvi, ko je aktualna mladinska zgodba v devetošolcih vzbudila kar preglasne odzive. Njihove reakcije je po predstavi kritično komentiral tudi avtor mladinske igre Gregor Grešak, ki smo ga povabili na predstavo, ki so jo igralke posebej zaigrale za svojo generacijo sošolcev. Trema pred prvo ponovitvijo je bila večja, kot pred premiero. Komentar

avtorja pa je bil za igralke zelo vzpodbuden. Torej, punce, Gledališče Hiša še naprej stoji na vas. Čestitamo vam še bolj za prvo ponovitev kot premiero. Po dogovoru s socialno službo OŠ LA bomo predstavo zaradi aktualne teme ponovili v novembru 2009, v tednu odvisnosti.

Vsebina predstave – iz gledališkega lista: Ej, smo ful pridne punce, ne kadimo, ne pijemo in ne jemo tabletk k' zadevajo! Smo odgovorne vsaka zase in za vse tri! Smo taprave pr'jat'l'ce!

Prvič same na morju! Gremo v morje, k' nam paše, jemo tist', kar si same nar'dimo, pa ni tastarih, k' bi nam težil', ... posebej ne takrat, k' gledamo tricepce na plaži!

Ej! Prič gremo na rave v Ambasado Gavioli! A vas zanima, kako bo? No, prid'te nas pogledat!

Tri a-je: Naja, Taja in Maja.

Ustvarjalci predstave: režija: Irena Žerdin, Simona Zorc Ramovš, scena in kostumi: Tina Kolenik, glasba: Sabina Gruden, tehnika (luč in zvok): Luka Puš, igrajo: Ana Makovec, Tajda Bučar, Ana Rozman, Nika Devetak, Ula Zabukovec, Teja Pirnat, Urška Zaletelj, Teja Rozman, Anamarija Ahlim, Polona Azarov in Zala Veršnik.

Četrtek, 18. 6., od 9.30. do 23.30. ure, in petek, 19. 6., od 16. do 24. ure, mestni drevored na Kolodvorski, ZKD Grosuplje in Občina Grosuplje

Vrtljak zabave MESTO NA ULICI

Spoštovani meščani, mladi in mladi po srčnem utripu. Bilo je zelo lepo. Grosuplje je dihlo dva dni na Kolodvorski. Zaprta cesta nam je ponujala svobodo, ki so jo občasno preusmerjali umetniki. Dobro izbrani, z nastopi, ki so nas očarali. Glede mladih nastopajočih, ki so sodelovali v okviru šol in vrtca, smo dobili lepo spoznanje, da imamo Grosupeljčani veliko nadarjene mladeži. Tudi zaradi njih bo naslednji festival še boljši. To, da je bil dva dni, se je pokazalo kot smiselno.

V obeh dneh je bilo na prizorišču kar 3000 obiskovalcev. Vsem sodelujočim umetnikom hvala za dober program.

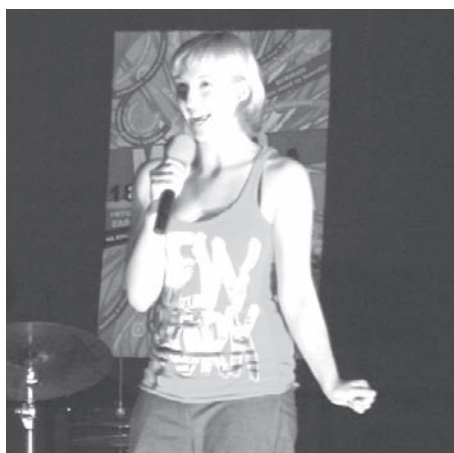
ZKD Grosuplje je pohvalilo 300 sodelujočih v programu. Govorili so o visoki organizaciji, o taktnosti in pozornosti hostesne službe do njih. Dragi moji mladi pomočniki, tole pisanje je možnost, da se vam javno zahvalim. Najprej sodelavcu Luki Pušu, ki je bedel nad vsem, takoj za njim pa ekipi: Janu Pirnatu, Ani Panjan, Lei Adamič, Luki Gluviču, Urošu Pirnatu, Anji Gluvič, Primožu Puclju, Mihi Pušu in Larisi Daugul. Seveda pa brez Vie Pizze, ki je bila postojanka za vse nastopajoče s svojo kulinarčno ponudbo, tudi ne bi šlo. Umetniki so bili nameščeni v garderobah na Kolodvorski, v prostorih KS Grosuplje, stojnice za predstavitev šol, vrtca in Paleta smo prav tako dobili s tega naslova, PGD Grosuplje so nam posodili mize in klopi.

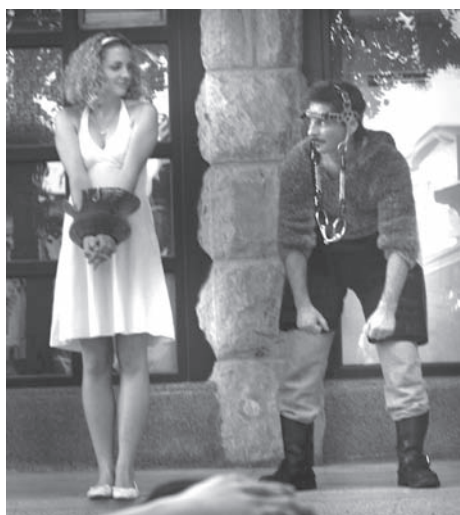
V načrtih že delamo program za Mesto na ulici 2010 – glavni zvezdniki so že izbrani!

O vtisu pa iz fotoreportaže!

Info ZKD Grosuplje

**Fotoreportaža:
Vrtljak zabave
MESTO NA ULICI**

NOVA ROCK 2009

Festival NOVA ROCK 2009,
19. - 21. junij 2009

Člani Glasbenega društva Stentbaj so se udeležili enega največjih rock festivalov Nova Rock. V ritmihi skupin Guano Apes, Metallica, Slipknot, Limp Bizkit, Gogol Bordelo, Faith no more, Placebo, Monster magnet in številnih drugih. Tridnevni festival je ponudil kvaliteten glasbeni program, dobro organizacijo in veliko pozitivne v zraku. 120-tisoč glava publika je skakala v ritmihi punka, rocka, metala. V kampu so skakali našemljeni rokerji: pravi rock'n'roll!!

Se vidimo v 2010 Nova Rock!

Člani Glasbenega društva Stentbaj

Sreda, 8. 7., Tabor Cerovo, Seviqč Brežice 2009, ZKD Grosuplje in KS Št. Jurij

Sytse Buwalda (NL, alt), David van Ooijen (NL, lutnja)

Užitek za ušesa, oči in dušo. Včasih so besede odveč. Zgodilo se je preprosto še eno Cerovo. Prostor je še pred nastopom očaral tuja umetnika. Inspiracija in izjemna interpretacija sta se z lahkoto zlili s publiko, ki je – nekateri med njimi že drugič – poslušala koncert. Z izjemno pozornostjo in odzivnostjo. Tudi po koncertu je čar ambienta deloval.

Več govorijo fotografije.

napove- dujemo

Kino Grosuplje spet vabi – predstave za najmlajše

Četrtek, 28. 8. ob 17.00 uri

LEDENA DOBA 3,

am. uspešnica – animirani družinski film

Vsebina filma: Stari prijatelji iz prazgodovine se soočajo s številnimi novimi izzivi, saj pod mrzlo ledeno skorjo odkrijejo povsem nov svet, ki mu vladajo dinosavri. Ob raziskovanju nenavadnih bitij se čemerni mamut Manfred z družico Eli pripravlja na prihod prvega potomca, kar pri prijatelju – seslajočem

lenivcu Sidu – vzbudi starševske občutke. Toda njegova akcija prisvojitve dinosavrovih jajc ne ostane neopažena, zato se trop znajde v smrtni nevarnosti.

Ustvarjalci filma: scenarij: Michael Berg, Peter Ackerman, režija: Carlos Saldanha, Mike Thurmeier

Četrtek, 3. 9. ob 18.00 uri, Čebelarstvo društvo Grosuplje ob 100-letnici, ZKD Grosuplje

ČEBELAR SE ŽENI

(veseloigra predvidoma 45 min)

Veseloigra, s katero amaterska skupina iz Št. Jurija na povabilo čebelarskih društev gostuje v bližnji in daljni okolici. Scenarij in režija Jože Marentič; Igrajo: Franc Hribar, Joži Trontelj, Marija Mehle, Jože Kocjan, Tine Viršek, Dejan Virag, Iva Kocjan.

Četrtek, 10. 9. ob 17.00,

POŠASTI PROTI NEZEMLJANOM

(podnapisi), ameriška uspešnica – otroški

Vsebina filma: Ko na dekle iz Kalifornije, Susan Murphy (Reese Witherspoon), na poročni dan iznenada trešči meteor, v trenutku zraste v 15-metrsko velikanko. Pridrvi vojska, ki Susan ujame in jo odpelje v tajno vojaško oporišče.

Tam ji izberejo pošastno ime – Agromnika – in zaprejo k družini drugih nenavadnih pošasti, ki jo sestavljajo genialni dr. Ščurek (Hugh Laurie), mišičasti pol opičnjak, pol riba, Manjkajoči člen (Will Arnett), želatinasti in neuničljivi Bob (Seth Rogen) ter 105-metrška ličinka Insektozaver. Vendar tam ne ostanejo dolgo. Na Zemlji namreč pristane skrivnostni robot iz vesolja in sproži paniko, ko poskus miroljubne navezave stikov propade. V obupanem zadnjem poskusu, da bi rešili planet, predsednik ZDA (Stephen Colbert) odobri predlog generala G. R. Abnerja Shunterja (Kiefer Sutherland), da bi robota napadli s pošastmi, ki jih je uspel ujeti v zadnjih 50 letih.

Ustvarjalci filma: scenarij: Michael Berg, Peter Ackerman, režija: Carlos Saldanha, Mike Thurmeier

Petek, 18. 9. ob 19.30, produkcija: Zavod No History, koprodukcija: Gledališče Glej, izvršni producent: Dejmo stisnt teater in ZKD Grosuplje

Goran Vojnović: ČEFURJI RAUS! (monokomedija)

Dramatizacija in režija: Marko Bulc, igra: Aleksandar Rajaković – Sale, glasba (intro/outro): Zlatan Čordić – Zlatko; za izven

Vsebina predstave: Marko Đordić je čefur. Je sin priseljencev iz Bosne, ki sproščeno, brez dlake na jeziku pripoveduje o življenju na Fužinah, o težavah doma, v šoli, košarkarskem klubu, problemih z drogami, policijo in še mnogih drugih. premiera: 28. april 2009, Gledališče Glej, Ljubljana

Beseda kritike: Čefurji raus! je dognana, dobro izvedena in učinkovita predstava, ki gledalca drži v nenehni pozornosti ves čas svojega trajanja, pri tem pa poskrbi tudi za obilico zabavnih trenutkov, nekateri od teh krokijev so prave male mojstrovine, ki jih Rajaković prepričljivo zariše z le nekaj potezami. Skratka: predstava, vredna ogleda, in to tudi za tiste, ki morebiti nimajo navade hoditi v gledališče. (Gregor Butala, Dnevnik)

“Goran Vojnović je nagrado Prešernovega sklada že pokasiral. Skoraj stavila bi, da se kakšni hudi in (zlo)glasni nagradi ne izogne tudi odrski čefur. Ocena: objektivno priporočam. Vredno vsake sekunde.”

(Katja Lenart, Vest.si)

Roman Čefurji raus! Gorana Vojnovića postavi v ospredje demografsko sliko Slovenije kot eno od realij, ki slovenskemu sleherniku ne gre zlahka v račun. Tako kot se marsikomu toži po Sloveniji, ki je bila v osemdesetih sinonim za progresivno odprtost, se danes razkrivajo utrjene plašnice na očeh slovenstva in prikrita netoleranca, ki prosto živi svojo politično nekorektnost – psevdonacistična skovanka v naslovu dela ni naključna. Toda Vojnović ni ujetnik svoje razlike. Njegov fužinski imaginarij v kratkem času doseže kategorijo t. i. knjižnega popa, v istem zamahu pa še policijske registre in krog (generacijsko najmlajših) Prešernovih nagrajencev.

S Čefurji raus! se gledališče izrazito vpne v aktualno družbenopolitično dogajanje. Mare Bulc artikulira naslednje vprašanje z motečim nabojem, deloma nakazuje potrebo po reviziji odnosa do komunitarne prakse z neslovenskim življenjem, v osnovi pa kliče po manjši obremenjenosti z različnostjo. Povzemanje epizod iz multietničnega blokovskega naselja izriše fužinski milje v niansah: sistem vrednot in afiniteto do kiča, hipertrofijo čustvovanja in vrojeno potrebo po identifikaciji z nogometnim klubom, pa fužinsko stigmo ali avtomatizem slovenskega razlikovanja med »bitji s pol strešice« (T. Kuzmanić) in junaki, ki »zaslužijo« celo strešico.

Težava nastane, ko lik Marka Đordića opusti treniranje košarke, saj s tem pade očetovska vizija o sinu v ligi NBA, splet naključij pa pripelje nevarno blizu opravke s policijo, čemur sledi preventivni umik na vlak za Bosno. Energija predstave je mestoma manj natančna, toda Marko v neizstopajoči športni opravi in z neposrednostjo pogleda (igra ga Aleksandar Rajaković-

Sale, ki povzema številna jugoslovanska in slovenska narečja, družbenopolitične konotacije nekdanjega skupnega prostora) bi s psevdomačizmom deloval v prvi vrsti potvorjeno. In (kot oče Radovan) posredno prizna premoč matriarhata, kljub vzgojenosti v tradiciji timskih športov in vnaprej programiranega (navidez edinega logičnega) življenjskega sloga.

Po Fužinskem bluzu Andreja Skubica (2001), funkcijsko zelo drugačnem romanu (tudi dramatiziranem in uprizorjenem), daje »čefurščina« kot legitimna jezikovna zmes (tudi ne filipčičevska persiflaža) pri Vojnoviću vtis inovacije, ki vzpostavi besednjak t. i. asimilirane slovenščine (ta jezik z ogradjem v verižnih kletvicah ni simulaker) in matičnemu jeziku na svoj način širi register.

Metoda predstave je bolj komunikacija kot kontemplacija, kamor predstava zavije v zadnjem delu: tako kot Markova, tu rojena generacija informacijske dobe pripada Ljubljani kot svojevrstnemu prostoru morda nezadostnih »opcij« in medkulturnih razlik, izhaja frustracija prednikov iz občutka »nikogaršnjosti«, ki ji v stari domovini (kljub ohranjanju stikov) ni obstanka, na Slovenijo pa jo veže navajenost. Bulc (kot Vojnović) sedemnajst let po razpadu skupne države in vzpostavitvi samostojne Slovenije ne analizira vzrokov za to stanje. Občinstvo, ki je povezano z identiteto uprizoritve, nagovarja na stvaren način, ki ne karikira ali pelje čez rob.

Vojnovićev roman na Glejevem terenu zadrži vso svojo pristnost. Pri tem pa gre še za nekaj več: Ljubljana skozi (sub)kulturo, v tem primeru fužinsko, raste kot mesto in razvija svojo urbano mentaliteto. Male zgodbe potrjujejo, da kulturni nacionalizem vedno znova izgublja igro, trening koeksistence in simultanosti pa je edini, ki se obrestuje.

(Primož Jesenko, Delo)

Iz obrazložitve Kresnikove nagrade 2008: Kresnikova žirija se je odločila, da ne bo upoštevala bolj ali manj dobronamernih pomislov, da bi lahko preveč nagrad Goranu Vojnoviću škodilo in je menila, da bi bila še večja škoda, če kresnika ne bi podelila romanu, ki si to zasluži. In Čefurji raus! si ga. V utemeljitvi je žirija devetnajste podelitve nagrade kresnik časopisne hiše Delo zapisala, da Vojnović z neizčrpno dozo samoironije uspe, da je roman hkrati nezadržno smešen in strahovito pretresljiv. V avtorjevem imenu je nagrado prevzel junak iz knjige **Marko Đordić**.

Lepo povabljeni na doživetje monokomedije v dvorano Kulturnega doma Grosuplje!

Info ZKD Grosuplje

Špela Cvetko: Potovanje od tod in nazaj

Razstava v Galeriji Mestne knjižnice Grosuplje

Razstave v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje se kar vrstijo. Sredi junija smo gostili razstavo slikarke Špele Cvetko, ki je predstavljala svoje »konstrukcije in destrukcije« pod naslovom Potovanje od tod in nazaj. Slike velikega formata, v živih barvah, prevladovala pa je bleščeče zlata, so žarele na stenah galerije tri tedne.

Baročna glasba na Taboru Cerovo

SEVIQC Brežice s festivalom stare glasbe oživlja znane in manj znane cerkve po Sloveniji. Kraji postajajo znani in prepoznavni doma in v tujini. Tabor Cerovo in njegova cerkev sta bila malone neznana in tudi po obnovi nista privabljala veliko obiskovalcev. Koncerti, pa naj bodo ljudske pesmi v okviru ZKO Grosuplje ali stara glasba pod okriljem SEVIQC Brežice, pa so ponesli vedenje o lepoti tega kraja med

ljudi. Nad okoljem in akustičnostjo cerkve so navdušeni vsi glasbeniki in radi nastopajo v tako posebnem prostoru. Tako je bilo tudi na letošnjem koncertu.

Nastopila sta nizozemska glasbenika kontratenorist Sytse Buwalda in David van Ooijen z lutnjo. Predstavila sta intimne skladbe, prežete s sladko melanholijsko, ki so jih ustvarili angleški skladatelji od Dowlanda do Purcella konec 16. in v začetku 17. stoletja. Pripadali so elizabetinskemu krogu, saj je bila večini glasbenikov pokroviteljica kraljica Elizabeta, je v uvodnem nagovoru povedal direktor Zavoda Ars Ramovš, ki organizira ta festival. Zahvalil se je tudi donatorjem koncerta Veleposlaništvu kraljevine Nizozemske, Občini Grosuplje, ZKO Grosuplje, Krajevni skupnosti Št. Jurij, Župniji Št. Jurij in župniku Antonu Hostniku, Društvu Podeželskih žena Sončnica Grosuplje za pogostitev ter Prostovoljnemu gasilskemu društvu Ponova vas za osvetlitev poti po klancu do tabora in za varovanje parkiranih avtomobilov.

Glasbenika sta se pred koncertom sproščeno sprehajala po Taboru in navdušeno fotografirala. Pevec, ki poje na poseben način z zelo visokim glasom, je prvo pesem začel peti pod zvonikom in je počasi prišel pred oltar. Zvonek visok glas se je razlegel po cerkvi. Oba glasbenika sta v angleščini sama napovedovala posamezne skladbe, nas seznanjala z življenji skladateljev in občutji, ki jih sporočajo pesmi. Koncert sta pripravila posebej za nastopanje po slovenskih cerkvah. Pesmi so bile večinoma žalostne, kar nekaj jih je bilo iz ciklusa Pogrebne solze - Funeral tears. Ves čas sta znala vzdrževati stike s poslušalci, pogovarjala sta se, se odzivala na pripombe, odgovarjala na vprašanja. Vse se je odvijalo tako sproščeno in neposredno, da sta ne samo s kvalitetno glasbo in petjem, ampak tudi z nenarejeno prisrčnostjo osvojila številne obiskovalce na Taboru. Bučen aplavz sta požela tudi, ko sta zaigrala in zapela slovensko narodno So še rožice v gartelnu žalovale, v lepi slovenščini, da smo vsi zapeli z njima. Pevcu je bila ta melodija očitno tako všeč, da jo je mrmral še po koncertu.

Med obiskovalci je bil cel avtobus ljubiteljev stare glasbe iz Ljubljane, pa tudi iz drugih krajev Slovenije so prišli. Domačini so na koncert pripeljali svoje goste iz Anglije, ki so bili prav tako navdušeni nad Taborom in koncertom. Društvo podeželskih žena Sončnica iz Grosupljega je pripravilo sladko gostijo, pili pa smo vino Kartuzije Pleterje. Kljub hladnemu večeru nas je grela lepa glasba, čudovito petje in igranje na lutnjo in topel stik z nastopajočimi. Tabor ob koncertih res zaživi in želimo si, da bi se taki koncerti nadaljevali.

Marija Samec

Kresna noč slikarke Ljudmile Šuklje

V Galeriji Loterije Slovenije razstavlja svoje slike in kipe Grosupeljčanka Ljudmila Šuklje, ki deluje v okviru Društva likovnikov Ljubljana.

Slikarka je pripravila tematsko razstavo Kresna noč, o čemer pričajo že naslovi slik: Ples ob polni luni, Ko gozd oživi, Kresnice, Sen kresne noči ... in kipov: Nosilka ognja, Kresnica, Praprotno seme. V otvoritvenem programu je Katjuša Rojac, predstavnica Loterije Slovenije in oblikovalka ter urednica lepega kataloga razstave poudarila, da je avtorica izbrala čarobno temo, ko ponoči zaplešejo vile, ko slišimo govoriti drevesa in živali, če pa imamo v žepu praprotno seme, se nam izpolnijo vse želje. O ustvarjalni energiji Ljudmile Šuklje je spregovorila umetnostna zgodovinarica Polona Škodič. Kres je čaroben čas, ob vsakdanjem hitenju pa nam zmanjkuje časa, da bi se posvetili sebi in naravi. Taka razstava pa nas spelje v drug svet. Slikarka ga je izsanjala v svoji glavi, podoživela v srcu in nam ga predala naslikanega na platnu. Uporablja tehniki olja in akrila na platnu, vmes pa je razstavila tudi nekaj kipov. Pojavljajo se

ženske, redkeje moške figure, posebna pa je svetloba, ki poudari čarobnost, skrivnostnost noči. Simpatične so podobe otrok, ki nosijo cvetje in sadje. Slikarka bi bila dobra ilustratorka pravljic. Vnukinja Maja, v beli obleki in z belimi cvetovi v laseh, je povedala sestavek o kresni noči, ki ga je posebej zanjo in za ta večer napisala babica.

Prijetno otvoritev je popestrila še avtorska elektronska glasba Uroša Novaka.

Marija Samec

Razstava krajinskih slik in portretov Alenke Kozinc

V četrtek, 9. julija 2009, smo v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje odprli prodajno razstavo slik Alenke Kozinc.

V pozdravnih besedah je direktorica knjižnice Roža Kek povedala, da je to že 7. razstava v naši galeriji letos, vendar slikarkina prva večja samostojna javna predstavitev. Življenje in delo slikarke je predstavil dr. Mihael Glavan. Po poklicu je gospa Alenka Kozinc slavistka, ki je 17 let učila, nato pa delala kot pedagoška svetovalka na Zavodu za šolstvo in pisala ter urejala učbenike. Po upokojitvi je začela slikati. Že kot otrok se je gibala v družbi slikarjev Vladimirja Lamuta in Staneta Kumra. Izpopolnjevala se je na tečajih tretje univerze. Smisel za slikanje je nosila v sebi, bil ji je naroden, je ugotovil dr. Glavan. Njeno ustvarjanje je razdelil na štiri vsebinske sklope: preplet besedne in likovne umetnosti – slikarka je v sliko vdelala koščke papirja s Prešernovo Zdravljico, Trubarjevim Katekizmom in Brižinskimi spomeniki; kozolci – arhitektura v naravi, sami znani kozolci; planine, barje, polja, morje; Ljubljana; portreti ljudi in živali. Zelo malo ima slik s cvetjem. Uporablja tehniko akrila na papirju, preizkuša pa tudi nove tehnike. Njeno slikarstvo ni inovativno ne po

motivih ne po tehniki, je pa iskreno doživeto in čustveno. Motiv skoncentrira na bistveno in izpostavi v ospredju, je predstavitev zaključil dr. Glavan. Gospa Kozinčeva je dodala le še to, da jo je k slikanju spodbujala hči Nina, ki je ugotovila, da mama slika kot »prešernik«. Kdor ne zna slikati, je krajinar, so rekli, zato je začela slikati tudi živali in ljudi. Okoli hodi

s fotoaparatom, poslika prizore, ki so ji všeč, doma pa jih naslika.

Pod mentorstvom Barbare Škrjanc je na kitaro zaigrala Urška Trontelj. Blizu sto obiskovalcev, veliko tudi iz Ljubljane, so se v prijetnem klepetu zadržali v galeriji in Koščakovi sobi.

Marija Samec

Mlada kitaristka Urška Trontelj, v ozadju stojijo: direktorica knjižnice Roža Kek, slikarka Alenka Kozinc in dr. Mihael Glavan.

Večstanovanjska gradnja v Ljubljani: vrednote, obnova, vzdrževanje

V torek, 23. junija 2009, smo odprli razstavo Večstanovanjska gradnja v Ljubljani, ki jo je

postavil Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Direktorica knjižnice Roža Kek je

poudarila, da naselje spoznamo po zgradbah, ki ga sestavljajo. Veseli smo, da so v sklopu novogradnje obnovili tudi staro Koščakovo hišo.

Večstanovanjska gradnja se začne sredi 19. stoletja, narekuje pa jo naraščanje meščanstva in s tem širjenje mest. Mestno zemljišče postaja vse bolj dragoceno, zidanje večstanovanjskih hiš in vil pa donosen posel. Ker so večlastniške hiše naša kulturna dediščina, jih je treba zaščititi pred nestrokovno obnovo. O težavah pri varovanju stavbne dediščine sta spregovorila gospod Boris Vičič, vodja Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki je poudaril, da je taka razstava poučna tudi za manjše kraje, kjer prav tako grešimo pri obnovi starih stavb. Ena od avtoric razstave arhitektka Tatjana Adamič pa je predstavila razstavljene podobe ljubljanskih večstanovanjskih hiš. Otvoritveno slovesnost sta poživili učenki Glasbene šole Grosuplje Urška Trontelj in Katja Mehle na kitarah, njuna mentorica pa je profesorica Barbara Škrjanc.

Direktorica knjižnice Roža Kek, ena od avtoric razstave arhitektka Tatjana Adamič in gospod Boris Vičič, vodja Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Marija Samec

Slikarke skupine Paleta razstavljajo v Pivnici Anton

Članice Kulturnega društva Teater Grosuplje, Likovna skupina Paleta razstavlja v zgornjih prostorih Pivnice Anton svoje slike.

Akt Alenke Rožac z naslovom Kresna noč.

Nekaj slik, predvsem ženske akte, smo že videli na razstavi v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje. V drugačnih prostorih, z novo osvetlitvijo so slike oživele povsem drugače. Izbrale so velika platna. Razstava se začne že na stopnišču, se nadaljuje na hodniku in nato še v sobi.

Vsako leto slikarke odidejo v slikarsko kolonijo na Primorsko, v Kubeu in po vrnitvi razstavijo

naslikane primorske motive. Nekaj jih krasi tudi Pivnico Anton.

Slikarke se družijo pod mentorstvom Sandi Zalarjeve in napredujejo iz leto v leto. »Skrivnost sreče ni samo v tem, da počneš to, kar rad počneš. Temveč da rad pokažeš to, kar rad počneš, so kot svoj moto zapisale na vabilu za razstavo.

Marija Samec

Primorski motivi s slikarske kolonije v Kubeu.

»Poslušajte vfi zhloveki« - glasba iz obdobja reformacije na Slovenskem

Slovenski ansambel za staro glasbo Musica cubicularis in danski rogist Bork-Frithjof Smith v Škocjanu pri Turjaku, 20. julija 2009, ob 20.30.

Marija Samec

Cerkev sv. Kancijana in tovarišev v Škocjanu ter župnik dr. Edo Škulj rada odpreta vrata dobri glasbi. Zadnji dve leti smo že kar nekajkrat poslušali cerkveno in posveto glasbo Trubarjevega časa in tudi na tem koncertu je bilo tako. Slovenskim glasbenikom: Dušanu Kranjcu in Mihi Šulerju na baročnih pozavnah, Tomažu Sevšku na orglah in Domnu Marinčiču na violi di gamba in violonu ter sopranistki Tanji Vogrin se je pridružil danski glasbenik Bork-Frithjof Smith, ki igra na cink, to je baročni rog.

Pozdravni nagovor je organizator festivala stare glasbe Klemen Ramovš začel z mislijo: »Liberte, egalite, fraternite ... brez dot žal'vati videl sem device.« Oblečen je bil v majico z napisom Mura, za podporo podjetju z ugledno blagovno znamko, ki je ne znamo ceniti, zato jo bomo uničili. Prav tako ne znamo v naši državi ceniti kulturnih in drugih duhovnih vrednot. Na koncertu bodo predstavili dela treh mož, ki so nam v ponos in ki nam kujejo ugled v glasbenem svetu: Jakob Handl - Gallus, ki je bil rojen blizu Ribnice, Primož Trubar, ki je bil v škocjanski cerkvi krščen, in Isaac Posch, ki je bil rojen v Avstriji, a je vrsto let deloval na Slovenskem.

O glasbi v obdobju protestantizma na Slovenskem je na z informacijami bogatem koncertnem listu pisal glasbenik Domen Marinčič. V manjših krajih so gojili predvsem enoglasno koralno petje, v mestih, kjer so imeli več možnosti, pa so gojili večglasno cerkveno in posveto glasbo. Verjetno so v Sloveniji poznali večglasne priredbe koralnih napevov Luthrovega prijatelja Johanna Walterja. Na njegovo glasbo se je dalo prirediti slovenska besedila in Trubar ter Dalmatin sta to tudi storila. Ansambel Musica cubicularis je za svoj koncert pripravil nekaj hipotetičnih rekonstrukcij glasbe Trubarjevega časa.

Koncert protestantske glasbe je zvenel pod oboki skoraj polne škocjanske cerkve. Festivalski avtobus je pripeljal poslušalce iz Ljubljane, tudi iz Grosupljega nas je bilo precej in iz okoliških krajev. Vsi smo se strinjali, da smo doživeli še en lep glasbeni večer v škocjanski cerkvi, z izvrstnimi glasbeniki in domiselno izbrano glasbo. Pevkin sopran se je vzpenjal v višine in se poigral z baročno okrašenimi toni. Z zanimanjem smo prisluhnili Trubarjevimi in Dalmatinovim besedilom v slovenščini. Mogočno je zazvenela Le pujte, pujte vfi ludje - Ena peissen is S. stariga pisma, nato še Daj myr o Bug karfzhenikom - Proshna za myr in

še ostale tri pesmi v slovenščini Trubarjevega časa. Glasbeniki so poslušalcem z igranjem predstavili stare instrumente in njihove izrazne zmožnosti. Danski rogist, ki je pri dvanajstih letih odkril cink in je svojo umetnost igranja na ta instrument izpopolnjeval pri mnogih učiteljih, je navdušil z svojim igranjem in čudovitimi glasovi, ki jih je izvajal iz različnih rogov. Zadnje čase smo vajeni, da so vsi instrumenti močno ozvočeni. Na tem koncertu se je slišal vsak posamezen ton brez posebne, na zunaj vidne ojačitve. Instrumenti so bili lepo krašeni, kar kaže na poseben odnos glasbenikov do glasbila. Viola di gamba je imela glavič v obliki ženske glave, tudi cinki si bili lepo gravirani, orgle pa so imele umetelno izrezljano leseno ohišje.

Cvetličarna koncerta Cvetje Midve iz Grosupljega je okrasila cerkev z gladiolami, vinar koncerta Vinska klet Frelih pa nas je v odmoru osvežil z belim in rdečim vinom. Klemen Ramovš se je zahvalil sponzorjem in soorganizatorjem: Ministrstvu za kulturo, ZKO Grosuplje, župniji Škocjan in župniku dr. Edu Škulju in Občini Grosuplje, ki so skupaj omogočili ta čudoviti koncert.

GEODETSKE MERITVE Skubic s.p.
Grosuplje, Adamičeva cesta 2
Tel.: 01 786 37 60
Fax: 01 786 31 09
E-pošta: info@geodetskemeritve-skubic.si
www.geodetskemeritve-skubic.si

**Hitro in ugodno Vam opravimo vse geodetske storitve,
kot so parcelacije, ureditve mej, vris objektov v kataster,
izdelava etažnih načrtov, geodetski posnetki, zakoličbe, itd.**

**Zavod za prostorsko, komunalno
in stanovanjsko urejanje
Grosuplje d.o.o.**

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ ČE STE ETAŽNI LASTNIK V
VEČSTANOVANJSKI HIŠI,
NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS
na Taborski cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

Iz Št. Jurija na ogled Festivala Števerjan 2009

V petek, 3. julija 2009 sta Krajevna skupnost Št. Jurij in Turistično društvo Županova jama Št. Jurij organizirala izlet v Števerjan, kjer je potekal 39. festival narodno-zabavne glasbe na katerem je nastopil tudi ansambel Jan kvintet, ki prihaja iz naših krajev.

V popoldanskih urah smo se iz Št. Jurija z avtobusom odpravili proti Gorici. Med potjo smo v Vipavski dolini naredili postanek in si ogledali dvorec Zemono in njegovo

čudovito okolico posajeno z vinogradi. Dvorec, ki je zgrajen v renesančnem slogu z značilnimi polkrožno zaključenimi zunanji arkadami obdaja tudi čudovit vrt, kjer smo si v tako prijetnem ambientu privoščili tudi okrepčilo.

Nadalje nas je pot vodila do mejnega prehodu Rožna dolina in od tu dalje v čudovita Goriška Brda do vasi Števerjan, italijansko San Floriano del Collio.

Števerjanski festival se prireja že od leta 1971 in traja sedaj tri dni - prvi vikend v mesecu juliju, letos 3., 4. in 5. julija. Festival Števerjan 2009 se je pričel ob 21.00 uri. Sledil je nastop 14 ansamblov narodno-zabavne glasbe.

Ansambel Jan kvintet je nastopil šesti po vrsti in smo mu ob nastopu izrazili podporo, bili smo prava navijaška skupina, opremljeni smo bili z zastavicami in transparentom z napisom ansambla. Festival se je odvijal v dvorani F. B. Sedej. V primeru lepega vremena pa festival poteka na prostem, med krasnimi borovci. Program sta povezovala voditelja Jasna Kuljaj in Janez Dolinar. Organizator festivala je poskrbel tudi za dobro jedajo in pijačo.

V poznih večernih urah smo se odpravili na pot proti Sloveniji in se pozno ponoči vrnil domov.

Tanja Kadunc

Napoved aktualnih razpisov

FILMSKI FESTIVAL JOŽETA GALETA

Prijave filmov za drugi filmski festival zbiramo do 15. avgusta 2009. Prosimo, da podpisano prijavnico s pripisom „za Filmski festival Jožeta Galeta“ pošljete na naslov: Zveza kulturnih društev Grosuplje, Adamičeva cesta 16, 1290 Grosuplje. Izmed vseh prispelih filmov bosta selektorja sestavila tekmovalni program. Tričlanska žirija bo izbrala zmagovalca v dveh kategorijah: dokumentarni in igrani film. Nagrade bodo podeljene po ogledu filmov na dan festivala, 9. oktobra 2009. Organizatorji: Kulturno društvo Smila Grosuplje, Zveza kulturnih društev Grosuplje in JSKD OI Ivančna Gorica.

OBMOČNO SREČANJE LITERATOV SENIORJEV

Na srečanje se do 15. avgusta lahko prijavijo vsi literarni ustvarjalci, ki so starejši od 40 let in so občani treh občin: Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica. Na naš naslov pošljite svoja kratka prozna dela, poezijo, prizor dramskega besedila ali pa krajši literarni esej. **Srečanje, ki bo 21. septembra v Mestni knjižnici Grosuplje**, bo vodila literarna ustvarjalka Ana Porenta.

ROCK MARATON, KONCERT ROCK IN ALTERNATIVNIH GLASBENIH SKUPIN

Prijave za predstavitev skupin na drugem rock maratonu v naši organizaciji zbiramo do petka, 11. septembra. Na maratonu, ki bo potekal v soboto, 3. oktobra 2009, v Stični, bo potekal tudi izbor za nastop v okviru Festivala Stična. Skupine bo strokovno spremljala in naredila izbor tričlanska komisija. V dopoldanskem času bo v kulturnem domu v Ivančni Gorici potekal seminar za uglasbitev besedil za rockovske skladbe.

MALA ŠOLA RISANJA Z JUDITO RAJNAR

Prijave za risarsko šolo za otroke od 4. do

10. leta zbiramo od 1. do 30. septembra 2009. Šola bo potekala jeseni z uvodnim srečanjem v sredo, 30. septembra 2009, ob 17. uri, v garderobi Kulturnega doma v Grosupljem. Otroci bodo deset zaporednih sred ustvarjali z likovno pedagoginjo Judito Rajnar. Njihovi likovni izdelki bodo ob koncu šole razstavljeni na prvi pravi razstavi ob dnevu odprtih vrat. Organizatorja: ZKD Grosuplje in JSKD OI Ivančna Gorica.

Napoved dogodkov

OBMOČNO SREČANJE LITERATOV SENIORJEV

Grosuplje, Mestna knjižnica Grosuplje, 21. 9. 2009, ob 17.00

Vsakoletna tradicionalna predstavitev avtoric in avtorjev, ki ustvarjajo literarna dela v prostem času. Pred dvema letoma je izšel zbornik njihovih del z naslovom Srečanje besed, upamo, da bo spet kmalu priložnost za izdajo skupne knjige literarnih ustvarjalcev naše izpostave.

PIKA MIGA, DRŽAVNO SREČANJE PLESNIH SKUPIN SLOVENIJE

Velenje, 25. 9. 2009, ob 18.00

Na državno srečanje se že drugo leto uvršča baletna skupina Tegiblo 3 KD Teater Grosuplje poleg letošnjih izbranih dobrepoljskih plesalcev. Baletke bodo pod vodstvom Špele Repar zaplesale svoj ples Ne-prepoznaven, izbrala jih je državna selektorica Petra Pikalo na srečanju plesnih skupin Osrednje Slovenije na Vrhniki.

REGIJSKO SREČANJE MALIH PEVSKIH SKUPIN OSREDNJE SLOVENIJE

Bogenšperk, 25. 9. 2009

Na regijskem srečanju izbranih malih pevskih skupin se bo po izboru Stojana Kureta predstavila pevska zasedba Šentjurski fantje pod vodstvom Tomaža Tozona. Izbrana je tudi dobrepoljska zasedba Dekliški komplet Sekstet z umetniško vodjo Ano Erčulj.

KOLAŽ, OBMOČNA RAZSTAVA IN SREČANJE ODRASLIH LIKOVNIH USTVARJALCEV

Stična, 29. 9. 2009, ob 17.00

Letošnja strokovna spremljevalka, likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, bo strokovno pregledala 23 prijavljenih likovnih del, se pogovorila z ustvarjalci in naredila izbor za regijsko razstavo sredi novembra na Turjaku. Iz Grosupljega sodelujejo avtorice, ki delujejo pod okriljem likovne sekcije Paleta in druge samostojne ustvarjalke.

MALA ŠOLA RISANJA

Grosuplje, 30. 9. 2009, ob 17.00

Začenjamo z uvodnim srečanjem mladih likovnikov, ki bodo pod mentorskim vodstvom Judite Rajnar deset zaporednih sred (od 30. 9. do 3. 12. 2009) v garderobi Kulturnega doma Grosuplje spoznavali osnove risarske tehnike in ustvarjanja.

DEKD: JAZ, GLEDALEC, RAZSTAVA DOKUMENTARNE FOTOGRAFIJE JANEZA ERŽENA

Grosuplje, 30. 9. 2009, ob 18.00

Janez Eržen, fotograf in dokumentalist na Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, spremlja ljubiteljsko kulturno dogajanje po Sloveniji. Zbrano gradivo je kronološko in področno arhivirano ter na razpolago vsem, ki jih takšno dogajanje zanima: nastopajočim, organizatorjem, medijem in ljubiteljem kulture. Pri tej razstavi, ki bo združevala različne prostore kulturnega ustvarjanja v občini Grosuplje (Družbeni dom, Kulturni dom, Mestna knjižnica Grosuplje), želimo poseči v več smeri – z njo bomo razkrili tudi tisti del ljubiteljskega ustvarjanja, ki morda ni najbolj blizu širokim množicam, je pa namenjen prav vsem: plesne miniature, gledališki prizori, folklorni nastopi, srečanja literatov, pevska tekmovanja, likovne razstave in še in še. V prvem planu razstave bo predstavljena pestrost ljubiteljskega dogajanja in ustvarjanja – takšna kot je danes, zapisana za kasnejše rodove. Za majhne in velike ustvarjalce.

www.kultura-ustvarjanje.si

**Barbara Rigler
JSKD OI Ivančna Gorica**

Demografske spremembe in vpliv na delovanje pokojninskega sistema

Življenje je čudovita stvar in dolgo življenje je še posebej vedno pomenilo nekaj dobrega, motivacijskega in spodbudnega. Tudi pregovor pravi: »Stara korenina ne pozebe«. Že vrsto let pa nas dejansko podaljševanje življenjske dobe zmeraj bolj skrbi in prav je tako. Na kratko bi lahko stanje opisali: postajamo starajoča se družba, vlade izvajajo pokojninske reforme, trg pokojninskih skladov se sooča z velikimi izzivi, bodoči upokojenci pa smo zaskrbljeni. Bo pokojninski sistem zmogel prenesti bremena močnih generacij, ki se bodo v naslednjih desetletjih zgrnile nanj? Ravno v teh dneh je bilo z Vlade RS napovedano, da nas v jeseni čakajo strukturne spremembe pokojninskega sistema. V zadnjih letih so številni strokovnjaki pripravili vrsto člankov na to temo. Povzetek stališč podaja ta prispevek.

Matjaž Trontelj

Tako kot v pretežnem delu sveta se tudi v Sloveniji življenjska doba podaljšuje in zaradi nizke rodnosti postajamo starajoča se družba. To pomeni velik izziv za pokojninski sistem in za družbo kot celoto. Pričakujemo lahko veliko povečanje stroškov javnih pokojninskih sistemov in vedno večji pomen dohodkov iz dodatnega zavarovanja. Za ohranitev primerne standarda bo vedno bolj aktualno tudi podaljševanje delovne kariere. Ker gre za zelo izobraženo in motivirano generacijo, je njihova (ne)upokojitve za delodajalce zelo velik izziv. Prav je, da se vseh ukrepov in sprememb lotevamo trezno, tako v javnem pokojninskem sistemu, kot tudi sprememb na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja in ukrepov na trgu delovne sile.

Dodatno pokojninsko zavarovanje bo imelo oziroma moralo imeti vedno večji pomen, vendar le kot dopolnilo in ne nadomestilo pokojninam iz javnih sistemov. Strokovnjaki se sprašujejo, ali je demografska slika priložnost ali grožnja za pokojninske sklade. Ker javnim sistemom pojema sapa, bo brez dvoma vloga dodatnih prihrankov vedno večja – vendar tudi ne brez pasti. Vprašanje primerne oziroma idealne naložbene politike buri duhove ne le v Sloveniji, pač pa tudi v državah z najdaljšo tradicijo na tem področju. Starajoča se Slovenija od leta 2000 ni napravila bistvenih kakovostnih premikov ne na področju javnega sistema ne pri dodatnih zavarovanjih. Vlada je sicer sprejela Strategijo staranja prebivalstva, ki pa jo v vsakdanjem življenju vse premalo uresničujemo. Tudi zaposlitvene možnosti, prilagojene starejšim, so zaenkrat ostale bolj kot ne na papirju. Zavedati pa se je treba, da bo zaostrovanje upokojitvenih pogojev rodilo sadove le v povezavi z oblikovanjem takega delovnega okolja in takih razmer v družbi, ki bodo baby-boom generaciji omogočale delovno in kreativno preživljanje tretjega življenjskega obdobja.

Proces reformiranja javnih pokojninskih sistemov se je v večini evropskih držav pričel sredi 90-ih let prejšnjega stoletja in postal stalnica – odvrti se vsakih nekaj let. Zato se zaostrovanje upokojitvenih pogojev in zniževanje pokojnin raztegne na čim daljše obdobje. Časi, ko je javni pokojninski sistem lahko ostal nespremenjen več desetletij (ali pa se je spreminjal tako, da je imel več in več pravic), so minili. Zaradi velikega vpliva na zdravje javnih financ zahteva neprestano pozornost, zaradi postopnosti pa neprestano

prilagajanje. Za učinkovito izvedbo pa je nujno partnerstvo vseh vpletenih: vlade, zaposlenih in delodajalcev ter da je pri tem tudi dejansko vključena čim širša populacija prebivalstva. Strokovnjaki vedno bolj opozarjajo, da ni dovolj le zaostrovati pokojninske pogoje, pač pa je nujno korenito prilagoditi možnosti zaposlovanja za starejše in oblikovati take pogoje za delo, da bodo tudi starejši po 55. letu s pozitivnim pristopom hodili na delo.

Demografija je brez dvoma priložnost za pokojninske sklade. Celotna panoga finančnih institucij, ki upravljajo s prihranki bodočih upokojencev, se sooča z vrsto izzivov. Opuščajo se desetletja veljavni vzorci in postavljajo se nova pravila. Dilema delnice ali obveznice oziroma tvegano nasproti konzervativnim naložbam je v precejšnjem delu že presežena. Vedno večjo vlogo imajo alternativne naložbe in tudi instrumenti denarnega trga. Svoboda posameznikov pri investicijskih odločitvah se na splošno ni obnesla – odgovor so t.i. life-cycle funds oziroma skladi življenjskega cikla. Sklad življenjskega cikla je neke vrste »avtopilot«, ki deluje na podlagi dolžine obdobja, ki nam še preostane do upokojitve. Prenos naložbenega tveganja v celoti na posameznika ima vedno manj zagovornikov – možnost jamstev, garancij in hibridnih DC pokojninskih načrtov so odgovori na to dilemo. Vedno večje število upokojenih, ki bodo črpali sredstva pokojninskih skladov, lahko pomeni grožnjo padca vrednosti sredstev. Večina držav Evropske unije, tudi Slovenija, je postavljena pred svojevrsten izziv: kako obrzdati konje pokojninskih sistemov, ki grozijo, da bodo pomendrali krhka proračunska ravnotežja članic. S spreminjanjem pravil za izračun pokojnine in za izpolnjevanje upokojitvenih pogojev je rezultat ob naši upokojitvi vedno bolj negotov.

Starajoča se Slovenija bo brez dvoma soočena še s kakšno reformo javnega sistema pokojninskega zavarovanja. Naše povprečne pokojnine, tako kot tudi naše povprečne plače, niso visoke. Tudi sami že ugotavljamo, da bi bilo treba nekatere popravke izpeljati čim prej. Pred nekaj leti spremenjen način usklajevanja pokojnin je začasno nekoliko zadovoljil naše upokojence, vendar v prihodnosti povečal možnosti proračunskega primanjkljaja.

Hkrati s krčenjem pravic v javnem pokojninskem sistemu bodo dodatna pokojninska zavarovanja neizogibno morala prevzemati vedno večji del pokojninskega

bremena. Paradoksalno je, da kljub zavedanju o nujnosti dodatnih pokojnin, sistemu dodatnega pokojninskega zavarovanja zaupamo še mnogo manj kot pokojninam, za katere skrbi država. Zlasti v zadnjem letu je bilo pri nas veliko negativne propagande, pretiranega poudarjanja slabosti, kritiziranja zajamčene donosnosti, zahtev po radikalni reorganizaciji sistema itd. Nedvomno so se v osmih letih delovanja pokazale nekatere pomanjkljivosti, neoptimalnosti in slabosti, ki so, vsaj za nekatere, že od vsega začetka vgrajene v sistem dodatnega pokojninskega zavarovanja. Slabost je treba odpraviti, pomanjkljivosti spremeniti in otroške bolezni preboleti. To pa ne pomeni, da moramo vse doslej zgrajeno porušiti do tal in začeti na novo. Še manj to pomeni, da dodatnega pokojninskega zavarovanja sploh ne potrebujemo. Edina možnost torej je, da popravimo in izboljšamo to, kar že imamo – sistem, ki smo ga uvedli leta 2000.

Temeljna zahteva je, da morajo biti produkti dodatnega pokojninskega zavarovanja enostavni, fleksibilni, pregledni in prenosljivi. Samokritično lahko ugotovimo, da teh pogojev naše dodatno pokojninsko zavarovanje še ne izpolnjuje. Namesto da vseprek kritiziramo, bi morali s skupnimi napor odpraviti našete (in morda še druge) pomanjkljivosti in dodatno pokojninsko zavarovanje narediti bolj kakovostno. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da predstavlja oblikovanje primernih sredstev za dodatno pokojnino svojevrsten varčevalni in naložbeni maraton.

Tak pokojninski sistem, kot ga poznamo danes, nespremenjen in sam zase, ne bo zmogel bremen novih izzivov slovenske družbe. Če pa nočemo, da bi se to zgodilo, bomo pač morali marsikaj spremeniti. Ne le v javnem pokojninskem sistemu, pač pa tudi na področju dodatnih pokojninskih zavarovanj. Kar smo začeli leta 2000, moramo razvijati naprej. Le tako bo dodatno pokojninsko zavarovanje lahko v večji meri prevzelo vlogo pomembnega dopolnilnega vira pokojninskih dohodkov. Kakšen bo odgovor slovenskih političnih strank na ta izziv? Ali bomo davkoplačevalci prepoznali, kdo ponuja najboljše?

To, da smo vsak dan starejši in da se bo Slovenija temu morala prilagoditi, je dobra novica. Torej smo v teh procesih lahko tudi zmagovalci.

Vir: Helena Bešter, KAD, d.d.

Zdrav človek ima sto želja, bolan le eno. (A. P. Čehov)

Bolečine v hrbtenici

O pogostosti bolečin gibalnega aparata, še posebej hrbtenice, pričajo dolge čakalne vrste pri ortopedih

Mojca Sajovic

Danes je mogoče povsod najti veliko informacij o težavi, ki velikokrat preraste zgolj občasne bolečine in postane resno kronično obolenje, ki človeka spremlja vse do smrti. Zato je tudi pri bolečinah v hrbtenici, ki se običajno začnejo z blagim opominjanjem, potrebno prve znake vzeti resno in upoštevati zlato pravilo, ki še vedno velja: »Bolje preprečiti, kot lečiti!«.

V dobi informatike se je mogoče na svetovnem spletu zelo preprosto poučiti o mehanizmu in vzrokih bolečin, ki nas pestijo, pa seveda tudi o anatomski zgradbi hrbtenice, o preventivi, pravilnem gibanju, telovadbi, prehrani. Na spletnem naslovu www.hrbtenica.com lahko najdemo mnoge naštetje informacije. So ene redkih strani, kjer je tematika pregledno razvrščena in poljudno opisana.

Med vzroki za bolečine v hrbtenici mnogi avtorji naštevajo ne le degenerativna obolenja, ki nastanejo kot posledica let, pač pa tudi nezdravo prehrano, premalo gibanja, preveliko telesno težo, stresen način življenja, nepravilno držo... Vse to pesti človeka lahko že od mladih nog in niso redki osnovnošolci, ki tožijo zaradi bolečih predelov hrbtenice. Bolečine v hrbtenici so lahko posledica zdrsa medvretenčne ploščice. V ledvenem predelu se ta pojav odraža kot bolečina, ki izžareva in se širi po zadnji strani noge in ji laično pravimo išias. Da gre za resno obolenje, pričajo možne posledice, ki lahko okvarijo živčevje do take mere, da pride celo do ohromelosti okončine. Mravljinčenje v rokah pa je znak za morebitno okvaro vratne hrbtenice.

V redkejših primerih bolečine v hrbtenici izvirajo iz vnetnega procesa, so npr. lahko posledica tumorjev (benignih, malignih ali zasevkov kot posledica rakavih obolenj) ali zredčene kostne mase, t.j. osteoporoze. Žal se veliko bolnikov bojuje z revmatičnimi obolenji, zaradi katerih je prizadeta tudi hrbtenica.

Če bolečina nastopi nenadoma, gre lahko za poškodbo gibalnega aparata. V tem primeru je nujen obisk pri zdravniku, s katerim nikakor ne gre odlašati. Prav tako je potrebno zdravniško pomoč poiskati tudi, če hujše bolečine ne minejo več kot tri

dni, če izgubljate nadzor nad mehurjem in črevesom, če občutite bolečine, odrevenelost ali zbadanje v rokah, nogah ali v prsih, če kljub zdravljenju bolečine ne popustijo. Pri nenadnih bolečinah je potrebno pomisliti tudi na pretirane obremenitve, ki imajo za posledico mišične bolečine ali t.i. mišičnega mačka. Ta pojav preprečujemo z ustreznim postopnim ogrevanjem mišic pred napori. Napori pa niso le športne narave: napor in huda obremenitev za hrbtenico so tudi občasna domača, predvsem kmečka opravila, ki smo jim izpostavljeni le občasno, posledično pa mišice nanje niso dovolj pripravljene. V to skupino spadajo težka dela v gozdu, dviganje bremen, sekanje drv..., zagotovo pa v sam vrh sodi ročno premetavanje gnoj. Zlato pravilo preventive je, da je potrebno bremena dvigovati z ravno hrbtenico, z vzravnano glavo, za dvig bremena pa uporabiti moč mišic na nogah, ki so najmočnejše mišice v telesu. Bremena s tal dvigujemo iz počepa.

Pri dolgotrajnem sklanjanju naprej je hrbtenica v upognjenem položaju brez opore, kar povzroča kroničnim bolnikom, nenazadnje pa tudi povsem zdravim ljudem, hude težave. Tudi če gre le za predklon pri umivanju zob, je priporočljivo, da s prosto roko naredimo hrbtenici diagonalno oporo: opremo se na stegno ali stol in tako uravnotežimo obremenitev.

Poleg uporabe zdravil, ki jih predpiše zdravnik, lahko za zmanjšanje bolečin v hrbtenici marsikaj naredimo tudi sami. Med učinkovitejše ukrepe zagotovo sodi masaža. Pomaga sprostiti mišice, ki so prenapete zaradi slabe drže, napora, vztrajanja v prisiljenem položaju ali stresa. Masaža pospeši krvni obtok in s tem tudi odvajanje odpadnih produktov iz telesa. Ti so namreč mnogokrat vzrok za bolečino. Velikokrat pozabljamo na kakovosten počitek oziroma pogoje, v katerih prespimo noč. Takrat bi morali hrbtenici omogočiti popolno sprostitev, ji nuditi oporo in čas, da si mišice v najugodnejšem položaju opomorejo same. Vzglavnik naj bo raje nižji kot previsok, hrbtenica pa podprta v vratnem delu. Zelo priljubljeni so vzglavniki v obliki valja, ki se jim hitro privadimo, ko nas prepričajo

prvi blagodejni učinki. Pri legi na boku je priporočljivo podpreti kolena tako, da lega ne povzroča zasuka hrbtenice v svoji osi. Vzmetnice, ki jim je že zdavnaj potekel rok uporabe, so najslabše, kar lahko nudite svoji hrbtenici.

Ljudje, ki svoj delovni dan po večini presedijo, naj še posebej pazijo na ustrezen sedež, ki mora podpirati hrbtenico v ledvenem delu, biti mora primerno visok, imeti dovolj dolgo oporo za stegenski del nog, delovna površina pa v razmerju do sedeža ne sme biti niti previsoka niti prenizka. V obeh skrajnih primerih so mišice hrbtenice pretirano napete in povzročajo bolečino ter posledično okvare hrbtenice. Pri počitku v fotelju je potrebno vedno poskrbeti za podporo ledvenega dela hrbtenice, na katerega pogosto pozabljamo.

V akutni fazi hrbtenične bolečine je počitek v skladu z navodili zdravnika nujen, nato pa je zmerno gibanje in vsakodnevna telesna aktivnost hudo potrebna. Med najbolj uporabljane preventivne ukrepe lahko štejemo telovadbo, vendar ne kakršno koli. Seveda vsakovrstno gibanje pomaga ohranjati fizično kondicijo do pozne starosti, vendar so najbolj učinkovite ciljne vaje, ki jih najbolje pozna in nas z njimi seznani izkušen fizioterapevt.

Preden sežemo po analgetikih oziroma drugih terapevtikah, je zagotovo potrebno z diagnostičnimi postopki priti do točne informacije, za kakšno obolenje ali težavo gre, nato pa se z njo lahko spopademo tudi s pomočjo dopolnilnih oziroma alternativnih metod zdravljenja ali homeopatije.

Najboljši človekov štirinožni prijatelj ni stol – ampak pes!

Resnica o kaznovanju

Naslov članka je prav s posebnim namenom prepisan iz poglavja v knjigi Stanleya Corena »Kako razmišljajo psi«

V svoji dolgoletni praksi življenja s psi in učenja o njih ter od njih sem naletela seveda tudi na mnoge načine vzgoje in šolanja. Kar nekaj inštruktorjev, trenerjev in kinoloških strokovnjakov sem imela priložnost spoznati v dobrih dvajsetih letih kinološke prakse, saj vsakega od svojih psov – ne glede na svoje znanje – odpeljem v pasjo šolo. Oba, pes in jaz, se vsakokrat naučiva veliko novega, saj je kinologija, kot vsaka veda, proces, ki se nikdar ne neha in vedno prinaša nova spoznanja.

Eno zanimivejših področij, o katerem se vedno znova vnamajo burne razprave, je tudi poglavje o kaznovanju psa. Ker je zagotovo najbolj prepričljivo mnenje ljudi, ki z znanstvenim pristopom in stvarnimi dokazi stojijo za svojimi trditvami, prisluhnimo Stanleyu Corenu, ki je ne le upoštevan avtor precejšnjega števila odličnih knjig o pasji naravi, inteligenci, načinu sporazumevanja in še čem, ampak tudi razumljiv praktik. Na poljuden način namreč opisuje razumevanje in odzivanje psa, njegova dela pa predstavljajo edinstven slovar pasjega jezika, ki se ga moramo naučiti, če želimo s svojim psom živeti v harmoniji.

Coren trdi, da z neprimerno uporabo kaznovanja pride do izredno negativnih psiholoških izidov za psa, kar lahko popolnoma uniči vez med skrbnikom in psom. Uporaba sile nasploh, ne le kaznovanje v svoji osnovni obliki, je za psa stresen dogodek, za katerega pa skrbnik nikdar ne more zagotovo vedeti, s katerim vzročnim dogodkom ga bo pes povezal. In posledice so lahko nepredvidljive. V začetkih svoje kinološke prakse sem s svojo eno leto staro psico šarplaninko obiskovala pasjo šolo v Ljubljani. Psica je bila prava »muca«, povsem netipičnega značaja za

svojo pasmo, živila je z nami in stanovanju in z njo res nismo imeli težav. Tudi v šoli je bila vodljiva in dobra učenka. Vse do takrat, ko je bil na programu odpoklic. Tako se namreč strokovno imenuje vaja »sem«, ko mora pes priteči na klic vodnika. Za izvedbo vaje smo si morali priskrbeti sledilni povodec dolžine najmanj pet metrov. Psi so ležali pripeti na povodcu, vodnik se je oddaljil od psa za celo dolžino povodca in za vodnikom je stal inštruktor, držeč povodec v roki. Vodnik je psa poklical po imenu in dodal povelje »sem«, hkrati pa je inštruktor močno potegnil za povodec. Moja psica, ki jo je poteg na zatezni ovrtnici hudo presenetil, seveda ni pritekla na klic, pač pa je skoraj priletela po zraku. Razumljivo ni nad vajo pokazala nikakršnega navdušenja, še več: med šolanjem se je pričela oddaljevati od mene in med izpitom, ki je sledil na koncu tečaja, mirno odšla v bližnji gozd. Izpita seveda nisva naredili. Moje povelje oziroma klic je v bodoče vedno povezala s pričakovanjem bolečine, ki jo je občutila med prvo vajo. Nikdar več ni z veseljem prihitela k meni, previdnost je vedno prevladala nad njeno sicer ljubeznivo naravo.

Šele nekaj let pozneje, ko sem prebrala mnoge članke in poslušala veliko dolgoletnih kinologov, sem začela strožje presojsati pasje šole, odločena, da napak iz preteklosti, ki so se izkazale za nepopravljive, ne bom ponavljala. Za razliko od kazni, ki je neučinkovita zato, ker v najmanj 99-ih odstotkih primerov pride ob nepravem času in na napačen način, je veliko bolj zanesljiva metoda odtegnitev nagrade za neželeno vedenje. Pri tem si moramo najprej razjasniti pojem, kaj za psa nagrada pomeni. Nagrada je pravzaprav vse, kar s psom

počnemo: trepljanje, božanje, pozornost, sprehod, igra... pa vse do »materializirane« nagrade v obliki pasjega piškota, koščka sira, kosti za glodanje. Če bomo primerno pasje vedenje dosledno nagrajevali, vključno s prihajanjem na klic, sedanjem, prinašanjem predmetov in drugimi preprostimi vajami, iz katerih je sestavljen naš pasji vsakdanjik, bo odtegnitev nagrade ob neprimernem vedenju za psa zelo razumljiv in takojšen znak, da je šlo nekaj narobe.

Veliko skrbnikov mladih psov se obupano pritožuje, da psa nikakor ne morejo odvaditi skakanja po ljudeh in izkazovanje navdušenja do njih samih, ko se vrnejo domov, dobiva neprijetne razsežnosti. Mladiču je želja po približevanju človeškemu obrazu prirojena. Prvi stiki s psico materjo oz. z njenim »obrazom«, so bili v obdobju vtisnjenja, torej v najbolj pomembnem obdobju pasjega življenja, ki traja do 12. tedna starosti, povezani s hranjenjem. Psica je mladičem v leglu včasih izbljuvala hrano, ki so jo mladiči pojedli. Njen gobček je bil orodje za nego, prenašanje, pa tudi za vzgojo. Skakanje je tudi izraz želje po pozornosti, ki jo želi od skrbnika njegov pes in jo na ta način ponavadi tudi doseže. Napaka! Naslednjič bo skakanje pes ponovil zato, da bo spet deležen pozornosti svojega človeka, pa čeprav bo to negodovanje, oštevanje ali celo kazni. V vsakem primeru pa pozornost. Da bi psa odvadili skakanja, je potrebno nagrado, t.j. pozornost, ukiniti. Takrat se moramo obrniti in odidemo brez besed. Pes bo seveda zmeden in bo vztrajal pri stiku z vami. Takrat mu poveljujte »sedi!«. Hkrati, ko sedi, seveda ne more skakati, skrbnik pa ima na voljo le drobec sekunde, da ga za sedenje nagradi. Za uspešno vzgojo in šolanje mladega psa mora biti vedno pri roki nagrada, ki jo pozneje lahko zamenjamo za znak s klikerjem, pri potrjevanju želenega vedenja pa naj se vodnik skloni k sedečemu psu, ga poboža in prijazno ogovarja. Tako namreč nagradi sedenje in ne skakanja, za uspeh pa ne bo potrebno vaje velikokrat ponoviti.

Pri učenju psov so najbolj uspešni ljudje z izostrenim čutom opazovanja, pravi Stanley Coren. Imeti morajo občutek za čas in veliko potrpljenja, ki je pomembnejše od znanja psihologije ali diplome iz pasjega obnašanja.

Mojca Sajovic

Vprašanja o štirinožnih prijateljih lahko posredujete na elektronski naslov: astra10@siol.net.

Dan rokometu 2009

– začetek praznovanja 50. obletnice kluba

Rokometni klub Grosuplje bo naslednje leto praznoval 50. obletnico ustanovitve. V ta namen bo v letošnjem letu namesto tradicionalnega »Novoletnega rokometnega plesa« kot uvod v praznovanje »zlatega« jubileja kluba organizirana prireditev z nekoliko drugačno, bolj športno vsebino – »Dan rokometu 2009«.

Prireditve bo izvedena pred začetkom nove klubske sezone, in sicer 5. septembra 2009, v Dvorani Brinje in natančno eno leto pred praznovanjem okrogle obletnice ustanovitve kluba. Na prireditvi se bodo v športnem duhu predstavili najmlajši, ki se z rokometom spoznavajo v okviru interesnih dejavnosti na šolah pod okriljem Rokometne akademije Uroša Zormana in Rokometnega kluba Grosuplje, in vse selekcije kluba, ki trenirajo v klubu in nastopajo v tekmovanjih za državno prvenstvo.

Program bo poleg športnih vseboval tudi zabavne vsebine ter druženje nekdanjih in sedanjih rodov rokometashev, staršev in vseh ljubiteljev te dinamične igre ter vseh sponzorjev in donatorjev, ki dejavnost kluba podpirajo, predvsem s finančnega vidika:

Program bo potekal od 10. do 20.30. ure:

10.00 – 12.00

Tekme skupin mini rokometu iz Grosupljega, Št. Jurija, Žalne in Šmarja – Sapa;

12.00 – 12.30

Srečanje staršev in igralcev mini rokometu ter mlajših selekcij s predstavitvijo sodelovanja med Rokometnim klubom Grosuplje in Rokometno akademijo Uroša Zormana z Branko Mijatovič in znanim slovenskim rokometasem;

12.30 – 13.00

Odmor za kosilo;

13.00 – 17.15

Tekme mlajših dečkov B, mlajših dečkov A, starejših dečkov B, kadetov in mladincev;

17.15 – 18.00

Odmor;

18.00 – 18.30

Ogrevanje članskih ekip;

18.30 – 18.50

Predstavitve Dneva rokometu 2009 kot uvoda v praznovanje 50-letnice kluba v naslednjem letu, predstavitev rezultatov selekcij v pretekli sezoni in zahvala sponzorjem in donatorjem kluba ter staršem;

19.00 – 20.30

Tekma članov med RK Grosuplje in eno izmed prvoligaških ekip;

od 20.30 naprej

Družabno srečanje.

Vsi ljubitelji rokometu vljudno vabljeni!
(br)

Konjeniški klub Beli vranec ima tri državne prvake v endurancu

Ranč Zupančič s Spodnje Slivnice je konec julija gostil državno prvenstvo v distančnem jahanju ali endurancu. Tekmovanja se je sicer udeležilo nekaj manj tekmovalcev, kot so pričakovali organizatorji, slabši udeležbi pa je botrovalo predvsem vreme, ki ni omogočalo treningov. Razpisane so bile vse tri kategorije, dve pravilnostni na 30 in 60 kilometrov ter hitrostna kategorija na 90 kilometrov. Na progo so se kot prvi, v prvi od treh krogov po 30 kilometrov, podali trije tekmovalci hitrostne kategorije. Po odjahanem prvem krogu je prišlo do prvih diskvalifikacij (Helena Miklič in HS Ebla ter Franci Lisjak in Mond) zaradi potečenega cepljenja konj proti kužnemu kašlju. Preostalih 60 kilometrov je tako prejahal le en tekmovalec, ki je na koncu postal tudi državni prvak in to je Boris Rome s angloarabcem Amigo BTB iz Konjeniškega kluba Beli vranec.

V pravilnostni kategoriji na 60 kilometrov so se pomerili štirje jahači, le dva pa sta jo uspešno zaključila. Državni prvak je tako postal Igor Hočevar s polnokrvnim arabskim kastratom Bink Alijem, drugi je bil Klemen Jelovčan z Lordom (oba KK Beli vranec), odstopila pa sta Damjan Poje in Katja Arhar (prav tako KK Beli vranec). Kot zadnji so se na najkrajšo progo podali tekmovalci v pravilnostni kategoriji na

30 kilometrov. Državna prvaka sta postala Kim Hočevar in arabski kastrat Vezir, drugi je bil Andraž Žugič in Rigo (oba KK Beli vranec), tretji Damjan Horžen in četrta prav tako predstavnica kluba s Spodnje Slivnice Martina Podržaj in Miss Peppy. Po zaključku je sledila podelitev medalj, praktičnih in seveda denarnih nagrad, udeležil pa se je tudi predsednik Konjeniške zveze Slovenije Bogomir Vnučec ter predstavniki sponzorjev. Se je pa veliko

več jahačev udeležilo popoldanskega spretnostnega jahanja. V dveh kategorijah se je pomerilo kar 30 jahačev. Z številčnejšo moško konkurenco sta v spretnostnem parkurju pometli Karin Bernik in Fidel ter Barbara Boben in Doctore, tretji pa je bil Gal Grahelj in Skydiver. Pri paralelni ježi okoli sodov pa je ponovno slavila Karin Bernik, drugi je bil Janez Pipan, tretji pa Roman Stare.

Helena Miklič

Grosupeljčanka bronasta na evropskem prvenstvu v umetnostnem kolesarstvu

Petnajstletna Fabien Gamper je v paru z leto dni starejšo sestrnico Kristino na evropskem prvenstvu v umetnostnem kolesarstvu 22. in 23. maja letos na Nizozemskem z bronasto medaljo dosegla največji uspeh v svoji športni karieri /na sliki med tekmo prva z leve/.

Na evropskem prvenstvu v umetnostnem kolesarstvu je sodelovalo 13 držav. Ta športna panoga je najbolj razvita v Nemčiji, sledita ji Avstrija in Češka, dolgo tradicijo in številne privrženke pa ima tudi v Švici. Fabien se je v državno reprezentanco uvrstila kot švicarska državna prvakinja za leto 2009.

Umetnostno kolesarstvo je dvoranski šport. Tekmovalec izvaja program na posebnem kolesu, pri katerem se kolesi vrtita v obe smeri, torej naprej ali nazaj, in ki nima zavor. Na podlagi so označene proge, oziroma liki /krogi, osmice ipd ./, ki se jih mora tekmovalec čim bolj natančno držati. Vsak odmik pomeni izgubo točk in s tem slabši končni rezultat. Delček tega, kar tekmovalec sicer izvaja med vožnjo, je razvidno iz fotografije.

Fabien se je rodila v Švici materi Slovenki in očetu Švicarju. Poleg švicarskega ima tudi slovensko državljanstvo, stalno bivališče v Sloveniji pa pri starih starših v Grosupljem, kamor skupaj s starši in mlajšim bratom rada prihaja na obisk oziroma počitnice. Z umetnostnim kolesarstvom se ukvarja od svojega četrtega leta. Trenirala in tekmovala je sprva kot posameznica, pred dvema letoma pa sta združili moči s sestrnico Kristino in kmalu posegli po najvišjih uvrstitvah na pomembnih tekmovanjih. Tudi na evropskem prvenstvu sta kljub mladosti in začetni nervozi pokazali, kaj znata in zmoreta in osvojili bronasto medaljo / Fabien na sliki z medaljo prva z desne /.

A&M M.

Državno prvenstvo v spretnostni vožnji

Motoklub Fire Group iz Ivančne Gorice in Zveza motoklubov Slovenije sta sredi junija v Grosupljem pripravila drugo državno prvenstvo v spretnostni vožnji. Tekmovanja se je udeležilo 40 motoristov, pomerili pa so se v sedmih različnih kategorijah. Vsak tekmovalec je progo moral prevoziti dvakrat, štel pa je boljši, hitrejši čas. In najboljši? V kategoriji junior je bil prvi Matevž Robek,

druga Lucija Roglič, tretji pa Gašper Polajžar. V kategoriji do 350 ccm je slavil Jure Šmid, pred Urbanom Zupančičem in Matejo Bence. Za njimi so se pomerili motoristi v kategoriji od 350 do 750 ccm, kjer je progo najhitreje prevozil Gregor Vodopivec drugi je bil Denis Dolinšek, tretji pa Zvone Zupančič. V kategoriji 750 ccm je bil prvi Tomaž Knez, drugi Miran Mozetič in tretji Radovan Hribar. Rok Mihelčič

je slavil pred Rokom Pečjakom in Stankom Perparjem v kategoriji enduro, cross in supermoto. Kot predzadnji so se pomerili vozniki chopperjev. Slavil je Toni Janežič, drugi je bil Stojan Javornik, tretji pa Davor Bohinc. Za konec pa še ženska preizkušnja, kot edina se je v kategoriji lady cup pomerila Renata Lovrin.

Helena Miklič

Izjemen uspeh naših mladih ribičev na Državnem prvenstvu v lovu rib s plovcem U 14

Radlje ob Dravi - Tako kot vsako leto so se zbrale vse mlade ekipe, iz vseh Slovenskih regij. Letošnje leto se je državno prvenstvo v ribolovu s plovcem odvijalo v Radlju ob Dravi. Lovilo se je na ribniku Reš. Glavne ciljne ribe so bile krap, ploščič in babuška.

Za ZRD Ljubljana so lovili tudi otroci iz naše ribiške družine **Jure Ferkulj, Miha Jezovšek, Enej Javornik** (RD Grosuplje) Žan Šturm in Miha Zahradnik (RD Straža Sava Ljubljana). Mentorja Simon Čož (RD Grosuplje) in vodja ekipe Jani Hauptman (RD Straža Sava) sta svo svoje znanje in izkušnje poskušala prenesti na naše najmlajše. Ni enostavno loviti v novih vodah, kjer nisi še nikoli lovil.

Enajstega in dvanajstega junija so potekale priprave in treningi na tekmovalni trasi ribnika Reš. Naši otroci so se dobro odrezali, zelo dobro lovili in v zraku se je že čutil hud boj za nastopajočo tekmo ki bo dala novega državnega prvaka.

13. in 14. 6. 2009 je potekalo odprto prvenstvo države v lovu ribe s plovcem.

Prvi dan je bil zelo obetaven, ker so naši otroci dosegli odlične rezultate v skoraj vseh sektorjih. Od vseh naših tekmovalcev je najbolj izstopal Jure Ferkulj. Prvi dan je dosegel najboljši rezultat. Drugi dan tekmovanja je bil zelo napet.

Seštevek pa je pokazal naslednje rezultate:

U14 Posamezno

- 4. mesto **Jure Ferkulj** (ZRD Ljubljana - RD Grosuplje)
- 7. mesto **Miha Jezovšek** (ZRD Ljubljana - RD Grosuplje)
- 13. mesto **Enej Javornik** (ZRD Ljubljana - RD Grosuplje)
- 14. mesto **Miha Zahradnik** (ZRD Ljubljana - RD Straža Sava)
- 18. mesto **Žan Šturm** (ZRD Ljubljana - RD Straža Sava)

U14 Ekipno

- 1. mesto ZRD Maribor
- 2. mesto ZRD Celje
- 3. mesto ZRD Ljubljana (Jure, Miha J., Enej, Žan in Miha Z.)**
- 4. mesto ZRD Pomurje.

Bogdan Kulić - Ležimirac

Pohodništvo pri UTŽO v obdobju oktober 2008 do junij 2009

V akademskem letu 2008/09 smo bili člani pohodniške skupine Univerze za tretje življenjsko obdobje zelo aktivni. Do sedaj smo izvedli večino načrtovanih pohodov, torej, smo šli na pohod vsak prvi in tretji petek. Pohodov se je udeleževalo od 8 do 20 pohodnikov. Niso pa na vseh pohodih bili mnogi prijavljeni. Izpeljali smo 12 izletov, dva pa še bomo v mesecu juniju. Največ pohodnikov je bilo na Prešernovem pohodu – okoli 100, kljub deževnemu vremenu.

Izpeljali smo naslednje izlete:

- Lipoglav – Sela pri Panchah – Pance – Lipoglav,
- Predole – brezno Marjanšca – Limberk – Stari grad – Predole,
- Peščenik – Zavrtače – Vrhe – Polževo – Peščenik
- Sora – Osolnik – Sora
- Troščine – Mali Vrh nad Kožljavcem – Troščine
- Prešernov pohod na Kopanj
- Lipljene – Škocjan – Sloka Gora – Lipljene
- Jurčičev pohod: Višnja gora – Muljava
- Gaberje – Trdinov vrh in nazaj
- Vače – Klenik – Zasavska sveta gora in nazaj
- St. Gothard – Prvine – Čemšeniška planina in nazaj
- Pokljuka – Blejska koča – Mrežice in nazaj
- Krnica – Poključka soteska – Zatrnik – Krnica
- Logarska dolina – Matkov kot – Matkov škaf in nazaj
- Sedmera Triglavska jezera

Zelo dobro se je prijel Prešernov pohod, saj na Kopanj pridejo pohodniki tudi iz Dobrepolja in

še od kje. KD Kopanj vsako leto poskrbi tudi za duhovno in telesno okrepčilo.

Zelo zanimiv je bil pohod od Lipljenj do Sloke gore. Ogledali smo si škocjansko cerkev z zelo starimi skulpturami, ki verjetno sodijo še v predrimsko dobo, nato pa smo se še vzpeli do vasi Gradež in Sloka gora. Gradež je pravzaprav muzej na prostem, saj je vsaka zgradba nekaj posebnega, še posebej kozolec s številnim starim kmečkim orodjem. Kogojeva rojstna hiša je na žalost bila zaprta. V vasi imajo tudi sušilnico sadja, iz katere smo lansko leto na Turjaku dobili suhe dobrote, pa stare kašče in še celo črne kuhinje.

V Vačah oz. v vasi Klenik smo si ogledali znamenito situlo in nekoliko obnovili znanje o Keltih in drugih takratnih ljudstvih, pa še o drugih arheoloških najdiščih na Dolenjskem, kjer so tudi odkrili situle, tudi na Magdalenski gori. Iz Zasavske svete gore smo uživali lep razgled po Posavskem hribovju vse do Kuma, pa tudi do Kamniških Alp in do Krima. Na Čemšeniški planini smo se oskrbeli s čemaževimi vitamini, okoli Blejske koče in na Mrežicah pa smo se čudili, kako snežena je bila letošnja zima, saj je konec maja bilo tam mogoče še smučati. Poključka soteska je fosilna rečna struga rečice, ki je nekoč tekla s Pokljuke v reko Radovno, nato pa je voda poniknila in danes so samo še ostanki te struge. Vsekakor pa si je tudi vredno ogledati poseben naravni pojav – Matkov škaf. Na koncu Matkovega kota, ki je sosed Logarske doline, se pod navpičnimi skalami nabere čez zimo obilo snega, lahko tudi več 10 metrov. Spomladi po tistih strmih skalah teče voda iz talečega snega zgoraj in začne topiti sneg pod skalami. Tu začne zaradi tega nastajati večja

vdolbina oz. jama, proti koncu junija pa voda predre snežno plast. To jamo so poimenovali Matkov škaf. Letos je bila koncem junija 15 m globoka in zato je bila pot do škafa kar zahtevna in smo za varovanje morali uporabiti tudi vrv. Nismo pa zaradi dolge zime mogli opazovati ene najlepših cvetlic pri nas lepi čveljci, ki raste v dolini pod Matkovim škafom.

Zadnji, tudi zelo lep izlet, smo člani U3 imeli v Dolino Sedmerih Triglavskih jezer. Tja smo se odpravili 3.7. iz doline Voje. Šofer Štefan je bil tako prijazen in se je potrudil, da nas je pripeljal visoko do planine Blato. Po lepem kolovozu so se odpravili mimo planin Pri Jezeru, Dedno polje ter Ovčarija ter čez Prode do Koče pri Triglavskih jezerih. Ob poti nas je spremljalo čudovito planinsko cvetje: pogačice, zlato jabolko, alpski kosmatinec, le planik še ni bilo. Vračali smo se čez Štapce. Vzpon na ta prelaz je kar zahteven, saj je potrebno zadnjih 40 m višine premagati ob jeklenici. Vsem je uspelo! Bravo! Nekateri so se vzpeli še na Tičarico – 2071m, nato pa smo nadaljevali proti Ovčariji ter mimo že znanih planin nazaj do avtobusa. Med potjo smo seveda nekateri še nabirali materino dušico, pa ranjak in plahtico za okusne čajčke. Vremenarji so sicer napovedali nekaj ploh, vendar smo prvo ujeli šele v avtobusu na poti iz Bohinja. Juhuhu! Pa naj še kdo reče, da Oblak nima vedno sonce nad seboj! Za skomine pa še nekaj slik!

Vreme nam je skozi celo sezono bilo kar naklonjeno, če pa kdaj ni bilo po naši h željah, smo si pa lepega kar sami naredili. Žal nam je tistih, ki so se na začetku akademskega leta prijavili, nato pa so ostajali doma. Za razloge ne bom spraševal, pa tudi ne o njih modroval. Vsakdo že sam ve, zakaj je ostal doma, naj pa ve, da je zamudil številne lepe doživljaje izlete in družabna srečanja. Vabljeni v prihodnji sezoni, ki bi jo začeli že kar prvi petek v septembru, tj. 4.9. ob 6.00. Naj vam bodo vse poti iskanje večne lepote, vsi koraki pa usmerjeni v pravo smer.

Martin Oblak

Željko Moičević šesti na sredozemskih igrah Željko Moičević osvojil še Evropo

Na sredozemskih igrah v Pescari smo tudi Grosupeljčani imeli svojega predstavnika, saj je v streljanju zelo uspešno nastopil član Strelskega društva Grosuplje Željko MOIČEVIČ, ki se je tako z zračno puško kot tudi z malokalibrsko puško uvrstil med najboljših deset.

V svoji paradni disciplini z zračno puško je s 590 krogi osvojil 10. mesto, kar pa je bilo, glede na njegovo trenutno pripravljenost, manj kot je sam pričakoval.

Zaradi poškodbe Rajmonda DEBEVCA je dobil priložnost nastopiti tudi z malokalibrsko puško, ki pa jo je odlično izkoristil. Tako je v »kraljevski disciplini« 3 x 40 strelav (leže, stoje in kleče) s 1151 krogi v rednem delu zasedel 8. mesto, potem pa v izjemnem finalu (deset strelav stoje, ki se ocenjujejo na desetinke) s 101 krogom dosegel daleč najboljši izid (nadomestil je kar 5 krogov glede na konkurenco) in se prebil na končno 6. mesto.

Vsekakor je to dober obet pred njegovim nastopom v tej disciplini na evropskem prvenstvu, ki bo sredi julija v Osijeku.

Jože Kolenc

Državno prvenstvo z malokaliberskim orožjem

Na državnem prvenstvu v streljanju z malokaliberskim orožjem na 50 m, ki je bilo v Ljubljani in na katerem je nastopilo 87 strelk in strelcev, so zelo vidno vlogo odigrali tudi tekmovalci Strelskega društva Grosuplje, saj so se vrnili domov s kar sedmimi uvrstitvami med najboljše tri ter z dvema novima državnima rekordoma.

Nov državni rekord je s pištolo s 918 krogi postavila ekipa kadetov (Žan TRONTELJ, Janez ČERVEK in Luka KOVAČ) ter kadet Žan TRONTELJ, ki je v isti disciplini s 339 krogi kar za 7 krogov popravil prejšnji rekord.

Naslov državne prvakinja je s 586 krogi osvojila Renata ORAŽEM VRŠIČ v disciplini puška članice 60 leže.

Drugo mesto oz. srebrne medalje so osvojili:

- ekipa pionirjev (Uroš KOVAČ, Jan KOLENC

Slovenski strelci so postali evropski prvaki. Ekipa v zasedbi Grosupeljčana Željka Moičevića, Rajmonda Debevca in Roberta Markonje so s skupnim rezultatom 4490 krogov z malokalibrsko puško v disciplini 3 x 40 osvojili naslov ekipnih evropskih prvakov. Druga je bila ekipa Avstrije, tretja pa ekipa Srbije. Željko Moičević je s 1164 krogi le za en krog zaostal za finalom osmih najboljših evropskih strelcev. Prav zato so mu klubski kolegi ob povratku iz hrvaškega Osijeka pred streliščem v Brinju pripravili sprejem. Zbrala se je lepa množica strelcev, prijateljev in sorodnikov, čestitali pa so mu tudi podžupan Božidar Gabrijel, direktor občinske uprave Marko Podvršnik, predsednik športne zveze Grosuplje mag. Mitja Lončar in drugi. Omeniti še velja, da je Željko Moičević, ki je bil v slovenski ekipi novinec, s tem uspehom pridobil tudi status vrhunškega športnika svetovnega ranga.

Helena Miklič

in Gašper HABJAN) s 678 krogi s puško 30 strelav leže

- ekipa članov (Franci IVANC, Rok IVANC in Mario HOLOŠ) s 1569 krogi s pištolo

- članica Renata ORAŽEM VRŠIČ s 566 krogi s puško 3 x 20 strelav

- član Željko MOIČEVIČ s 1160 krogi s puško 3 x 40 strelav

Tretje mesto oz. bronasti medalji pa sta osvojila:

- kadet Urban GALE s 565 krogi (enak izid

kot prvo uvrščeni) s puško 60 strelav leže
- član Željko MOIČEVIČ s 590 krogi s puško 60 strelav leže

Med najboljših deset se je uspelo uvrstiti še:
- pionirji puška 30 strelav leže: Uroš KOVAČ 7. mesto, Jan KOLENC 8. mesto in Rok ZIHERL 9. mesto

- člani pištola: Rok IVANC 6. mesto in Franci IVANC 7. mesto

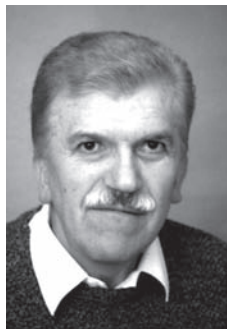
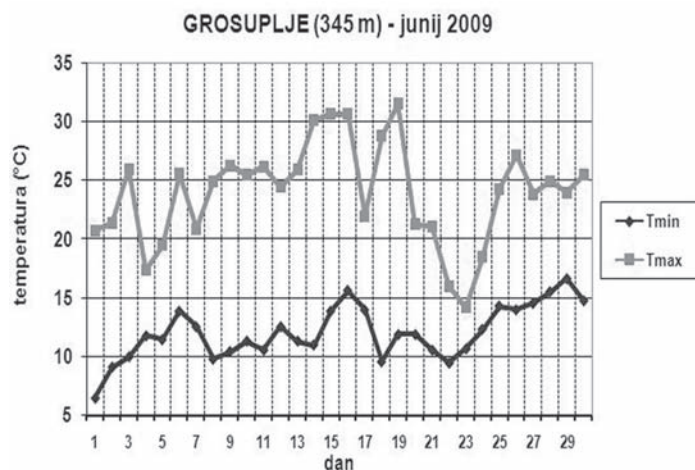
Jože KOLENC

Vreme v Grosupljem: junij 2009

Prvi poletni mesec se je začel s svežim in nestanovitnim vremenom. Vsakodnevno so se pojavljale manjše padavine, vmes pa je bilo tudi nekaj sonca. Prvih teden dni junija se je do +25 °C segrelo le dvakrat. 6. junija popoldne je močan jugozahodni veter, ki je v sunkih presegel hitrost 45 km/h, že naznanjal novo poslabšanje. Naslednji dan je bilo oblačno, dopoldne so se pojavljale nevihte z občasnimi nalivi. Sledilo je nekaj toplejših dni s popoldansko spremenljivo kopasto oblačnostjo. Že 11. junija nas je dosegla hladna fronta, ki je po toplem popoldnevu povzročila nevihto z močnim vetrom in ohladitvijo. Nekaj sunkov severozahodnega vetra je doseglo hitrost 50 km/h, a ker nevihta ni trajala dolgo, ob tem ni prišlo do škode v gozdovih ali na stanovanjskih objektih. Naslednja dva dneva sta bila prijetno topla, 14. junija pa se je prvič v tem mesecu segrelo preko +30 °C. Vročina ni trajala dolgo, saj je že v noči na 17. junij hladna fronta vnovič prinesla poslabšanje vremena z nevihtami. Kljub občutni ohladitvi se je dva dni kasneje, zopet pred poslabšanjem, živo srebro povzpelo najvišje v tem mesecu. 20. junij je zaznamovala izrazita ohladitev in v dopoldanskem času obilno deževje. Sredi dneva je bila tako temperatura več kot 19 stopinj Celzija nižja kot dan poprej! Zadnja dekada je bila v znamenju nestanovitnega vremena s pogostimi plohami in nevihtami. Najvišje dnevne temperature so se gibale okoli +25 °C.

Srednja mesečna temperatura je bila +17,6 °C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2008 1,2 °C hladneje. Glede na junijsko povprečje iz obdobja 1961-1990 z nekdanje uradne meteorološke postaje v Šmarju - Sapu je bil letošnji junij toplejši za 1 °C. Jutra s povprečno temperaturo +12,1 °C so bila glede na povprečje obdobja 1995-2008 hladnejša za 0,5 °C, popoldnevi s povprečno temperaturo +24,0 °C pa so bili hladnejši za 1,1 °C. Najnižja mesečna temperatura je bila +6,5 °C (1. 6.), najvišja pa +31,6 °C (19. 6.). Megla je bila opažena v desetih dneh; sedemkrat se je pojavljala v mestu, še tri dni več pa v okolici. Zabeleženih je bilo osem dni z nevihtami in grmenjem ter štirje dnevi s temperaturo +30 °C in več. V osemnajstih padavinskih dneh je na kvadratni meter tal padlo 148 litrov padavin, kar glede na obdobje po letu 1995 predstavlja 133 % običajne količine padavin. V omenjenem obdobju je bil najbolj suh junij leta 2006, ko je padlo 24 mm padavin, najbolj namočen pa s 174 mm lansko leto.

Iztok Sinjur

Minile zate vse so bolečine,
a v naših srcih pustil si
neizmerne lepe,
drage nam spomine.

ZAHVALA

Po hudi bolezni je za vedno odšel od
nas naš dragi mož, oči, dedi, brat

Joško Momčilović

iz Grosupljega, Obrtniška 17a

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, sodelavcem, gasilcem, planincem in vsem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, mu darovali cvetje, sveče in mu namenili lepe misli. Hvala za vaše številne pisne in ustne izraze sožalja, za vse besede tolažbe, za ganljive besede govornikov g. Franca Štibernika in g. Iztoka Vrhovca, ki so nam segle globoko v srce in nam bile v veliko oporo. Tudi lepo zapete pesmi in zaigrana Tišina so nam zarosile oči. Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in ga ohranili v lepem spominu.

Žalujoci: žena Jana, hči Simona z Andrejem, vnuček Anže in brat Brane

V naša srca si se vpisal
Čas ne bo te več izbrisal
In čeprav spokojno spiš.
Z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

Za vedno je odšel po večni mir - naš
dragi mož, ati in dedi

Lojze Grabnar

iz Št. Jurija.

Od njega smo se poslovili 27. 6. 2009 na pokopališču Resje. Zahvaljujemo se vsem sosedom in znancem, ki so se prišli posloviti v tako velikem številu, mu darovali sveče, cvetje in izrekli sožalje.

Zahvala g. župniku za opravljen obred, pevcem, g. Adamiču za pogrebne storitve, ge. Fani Kralj za lepo urejeno vežico, g. Mihičincu za poslovni govor in g. Škrjancu iz Zveze šoferjev in avtomehnikov Grosuplje za častno stražo in govor pri odprtem grobu. Zahvala tudi g. Šestu za darovano mašo.

Še enkrat hvala vsem, ki ste ga pospremili po zadnji poti.

V neizmerni žalosti žena Terezija, hčerki Klavdija in Vesna z družino.

Vremenska prerokovanja za mali srpan (julij)

1. Sveti Aleš soparen in suh, za zimo napravi si dober kožuh!
2. Če na Marjete dan deži, orehov pričakovati ni!
3. Jakobova ajda je malokdaj lepa!
4. Če je na drugi srpanov dan grdo, bo še štirideset dni tako!
5. Dež Cirila in Metoda, orehe in kostanje ogloda!
6. Če na Jakoba dan žejo trpimo, bo šla huda zima mimo!

Zbral Leopold Sever

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin je ostal.*

ZAHVALA
ob slovesu našega dragega

Staneta Jurgliča

(31. 7. 1934 – 1. 7. 2009)
s Spodnjega Blata pri Grosupljem.

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter prispevali darove za cerkev in svete maše.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Janezu Šketu za lepo opravljen cerkveni obred, moškemu pevskeemu zboru Šmarje - Sap za zapete pesmi ter Čebelarskemu društvu Grosuplje za pomoč pri izvedbi pogreba in izrečenih besedah slovesa.

Lepo se zahvaljujemo tudi vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujemo vsi njegovi!

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo ostal.*

ZAHVALA
ob boleči izgubi naše drage mame

Marije Petrič

(4. 4. 1925 – 8. 7. 2009)
iz Sel pri Šmarju

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedu za ganljive besede slovesa, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše.

Iskrena hvala tudi g. župniku dr. Bojanu Koroškaku za besede tolažbe in lepo opravljen pogrebni obred.

Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujemo vsi njeni.

Pomorščaku Juretu Šterku v spomin

Že kar nekaj mesecev je, ko smo iz medijev lahko slišali, da je najbrž večni in svetovni popotnik za vedno odšel. Razbitine njegove ladje naj bi plavale nekje daleč stran od avstralske obale. To zgodbo o njegovih popotovanjih in njegovi nesreči pozna verjetno večina Slovencev. Jure pa je bil tudi zanimiv človek. Zanimivi so bili njegovi potopisi ...

Bil pa je tudi pravi Slovenec. Se ga morda še kdo spomni (na primer od današnje vladajoče garniture), kako se je prerival z vojaško policijo Jugoslovanske armade okoli table, kjer je imel takrat sedež Republiški štab Teritorialne obrambe, predhodnice naše Slovenske vojske? Najbrž jih tudi v današnjem generalštabu ni prav veliko, ki bi se tega spomnili?

Slava mu!

*Kako boli,
ko tebe, naš dragi ata, več med nami ni...
Zaprli trudne si oči,
z nebes tvoja ljubezen nad nami bdi...*

*Tiho, izmučen od bolečin, vendar z
neomajno željo – živeti, se je poslovil
od nas naš ljubljeni mož, oče in
dedek*

Franc Trontelj

iz Jakhlove 15, Grosuplje.

Nič več ni tvojih jutranjih poti, sprehodov, s katerimi si si krepil moč.

Za vedno je zastal tvoj korak.

Ni več tvojih ljubečih nasmehov, pogledov, s katerimi si nas brez besed vabil v naš skupni topli dom. Utihnil je tvoj glas. Ostaja nam tisočero drobnih in velikih stvari, ki nas trdno priklepajo nate; v vsem tem ostajaš med nami in z nami kot močna luč, ki sveti v temi, plamen, ki ga ne ugasne najmočnejši vihar!

Ostala je boleča praznina in naša tiha bolečina.

Vsem, ki ste mu poklonili zadnji pozdrav, darovali cvetje, sveče ali dar za cerkev, vsem, ki ste bili v življenju iskreni z njim, lepa hvala. Naša iskrena zahvala dr. Taseskemu in dr. Vukeličevi iz ZD Grosuplje, ki sta znala prisluhniti njegovi tihi prošnji po zdravniški pomoči.

Hvala g. župniku Janezu Šketu za lep pogrebni obred in vsem neimenovanim, ki ste po svojih močeh prispevali, da smo se od našega najdražjega lahko poslovili v tihi bolečini.

Kjerkoli nas bo vodila pot,
z nami, naš dragi mož, ata, dedo, boš povsod!

Ne bomo ga pozabili: žena Tončka, hčerki Alenka in Anuša in sin Tomaž z družinami ter vseh sedem vnukov.

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo ostal.*

ZAHVALA
ob boleči izgubi dragega moža, očeta in
dedija

Janeza Stariča

(20. 9. 1950 – 3. 7. 2009)
z Velikega Mlačevega.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste z nami delili bolečino v teh težkih trenutkih. Zahvaljujemo se za darovano cvetje in sveče, Gasilski brigadi Ljubljana za poslovilne besede, Ženskemu pevskeemu zboru Lastovke za lepo zapete pesmi ob slovesu ter gasilcem PGD Veliko Mlačevo za izkazano čast.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k zadnjem počitku.

Žalujemo vsi njegovi

Skriti spomini Jelke Šparovec

4. del

Ko dojenčke vzamejo materam iz rok.

Barake so bile velikanske, sobe pa ne tako velike. Po sredi je bil dolg hodnik, na desni strani so bila okna obrnjena na dvorišče, na levi pa v gozd. V vsaki sobi nas je bilo toliko, da se ni dalo niti sedeti, kaj šele ležati. Veliko je bilo tudi mater z dojenčki.

Tretji dan zjutraj so materam iz rok iztrgali dojenčke. Naložili so jih na »dero« in jih zapeljali pred taborišče, na mraz, dež in sonce. Poslušali smo otroški jok, toda po treh dneh je vse potihnilo. Nekaj dojenčkov je še ostalo pri materah. Te so pozneje pobrali in vse druge otroke ter jih odpeljali na drugo stran Celja k Petričku.

Od dojenčkov tudi tam ni nobeden ostal živ.

Na Petričku

Čez nekaj tednov se je dopoldan pripeljal tovarnjak, na katerega so naložili večje otroke. Med njimi sva bili tudi jaz in Rezka. Bilo nas je polno. Odpeljali so nas k Petričku. To je bilo nad Celjem, v smeri proti Ljubljani. Bil je to lep hotel z veliko lepimi sobami.

Na vrhu so bili v treh sobah otroci, stari do dveh let. Jokali so cele dneve in noči. Vsi so umrli, kar sem videla na lastne oči. Tukaj se je začel strašen pekel. Bolje je bilo le to, da smo se lahko umili in pili vodo. Dekleta so nas dodelili v pralnico. Bilo nas je šest. Od jutra do noči smo morale prati. Tudi uši je bilo tukaj toliko, da so lezle kot mravlje. Ena od deklic mi je posodila svojo oblekico, da sem svojo ušivo obleko lahko oprala. Pa ni dosti pomagalo. Uši je bilo čedalje več. Tudi pri Petričku smo bili strašno lačni. Kruha ni bilo nikoli. Majhnim otrokom so dajali spaljeno moko, z vodo zmešano. To so zavreli. Mleka niso nikoli dobili, saj je bil cilj, naj umrejo. Vsak dan je kakšen umrl. Ležali smo po tleh, na praznih vrečah, pokriti pa s tankimi odejami.

Stražilo nas je 15 partizanov in 6 partizank. Med nami je bila tudi nečakinja gospodarja Petrička. Povedala je, da so gospodarja in njegovo ženo ustrelili. Ona pa je morala tukaj kuhati in trdo delati. Stara je bila 16 let. Partizani, ki so nas stražili, so bili starejši in nekateri med njimi celo prijazni. Pretepale so nas partizanke. Moški tukaj res niso pretepali otrok.

Komandantka Petrička je bila partizanka Cilka. Njeno partizansko ime je bilo Tjaša. Bila je črnolasa, temne polti, zelenih oči in odurnega obraza. Vedno je hodila s pištolo in korobačem. V stari Jugoslaviji je bila kelnarica v neki gostilni blizu Celja. Njena pomagačica v hudobiji je bila neka Čebelica.

Dobra, res dobra je bila le partizanka Marica. Bila je izobražena, doma iz boljše družine. Nekoč mi je dala skrivaj kos kruha z marmelado. Nikoli nas ni zmerjala in tudi pretepala ne. Nič več se ne spominjam imen ostalih treh partizank.

Dan pri Petričku se je začel z apelom ob 5. uri zjutraj. Udeležiti se ga je moral tudi 3-letni Janezek, sinček že omenjenih staršev, ki so bili tako kruto ubiti na Teharjah. Tjaša nas ni smela videti, da bi katera od nas večjih kdaj sedela. Tudi pogovarjati se nismo smele med seboj. Šepetale smo v pralnici, kjer je pred vrati vedno stal stražar.

Stale smo od jutra do noči na cementnih tleh.

Nekoč sem slišala pripovedovati partizanko Marico, ki je bila po opravkih na Teharjah, kako je vsa vas zgroženo pripovedovala, da ne morejo več gledati, kaj delajo z belčki na Teharjah.

Križ

Nič več nismo vedeli, kateri dan je, še manj pa za datum. Jaz sem se počutila čedalje slabše. Hudo me je tresel mraz in nisem več mogla delati. Skrile so me za vrata pralnice, da sem tam sedela na kupu ušivega umazanega perila.

Nekega jutra pa nisem mogla več vstati. Celo noč sem drgetala in kuhala me je vročina. Blizu mene je ležala Pija. Bila je najstarejša

hči omenjenih jeseniških zakoncev, pobitih na Teharjah. Stara je bila 13 let. Zelo me je imela rada. Ponoči me je tolažila. Ne vem, kje je revica jemala moč, saj je vedela za grozno smrt svojih staršev.

Preden je odšla na apel in pranje, mi je v levo roko dala križ. Rekla mi je, da ga je njena mamica dala njej za srajčko in ji povedala, da je križ čudodelen in naj ga skrbno čuva, ker bo varoval njo in oba bratca. Bil je srebrn, velik kakih 20 cm in tudi Kristus je bil iz srebra. Mama ji ga je dala, preden so jo odpeljali v smrt. Ko je Pija odšla, sem ležala na hrbtu. Roko, v kateri sem imela križ, sem držala blizu glave in zaspala.

V nekem trenutku me je zbudila strašna kletev Tjaše. Šla je proti meni in kričala: »Jebemu sonce, kurba bela! Al ne boš vstala?« Prijela je deko, dvignila korobač in ostrmela. Videla je križ v moji roki.

Ni me udarila. Brez besed je odšla in me ni silila na delo. Pa tudi za križ me ni nič vprašala. Kasneje sem ta križ vrnila Piji. Ležala sem gotovo še kak teden.

Amnestija

Eno dopoldne pa se pripelje na dvorišče tovarnjak. Klicali so nas po imenih, naložili na tovarnjak in odpeljali. Od groze smo se tresli, saj smo bili prepričani, da nas peljejo v smrt. Toda tovarnjak se je ustavil pred celjsko železniško postajo. Spravili so nas ven ter peljali na postajo. Tam je že čakal vlak, ki je imel nekaj živinskih vagonov. Začeli so klicati ljudi iz vagonov.

Poklicali so tudi našo Kristino in naju z Rezko odpeljali k njej v vagon. Nismo mogle verjeti, da se res vidimo. Izpustili so samo tiste otroke, katerih svojci so dočakali amnestijo. Nikoli nisem izvedela, kaj se je zgodilo z ostalimi otroki s Petrička. V vagonih je bilo tudi nekaj domobrancev, ki so dočakali amnestijo. Vsi so bili zelo mladi.

Opazila sem, da ni stražarjev in vagoni so bili odprti. Lahko smo šle tudi na postajo po vodo. Proti večeru je vlak odpeljal. Ponoči se je ustavil v Zalogu pri Ljubljani. V našem vagonu so bile tudi dekleta iz Bizovika, Dobrunj in Sostrega. Zmenile smo se, da gremo dol v Zalogu, ker bomo ponoči bolj varne.

Nas tri je povabila s seboj ena gospa iz Bizovika.

Ker sem bila jaz še hudo bolna, so me podpirale, čeprav so tudi same težko hodile, saj smo bile živi okostnjaki. Pri gospe doma v Bizoviku so ostrmeli, ko so nas zagledali in pričeli jokati. Skuhali so nam mleka in dali kruha, da smo lahko jedle.

Menda ne bom nikoli več jedla tako s slastjo, kot sem takrat. Tudi preoblekli in umili so nas. Seveda vseh uši se nismo znebile, posebej na glavi ne. Tam smo prespale.

Drugo jutro so nas že prišli aretirat. Odpeljali so nas v hišo na Hrušici. Tam smo eno noč prenočile. Drugo jutro pa so samo nas tri odpeljali v Moste na OZNO. Pripeljali so nas pred sivolasega oficirja. Začel nas je zasliševati.

Od strahu in groze nismo mogle govoriti. Kristina je povedala le-to, da so nas izpustili iz Teharij. Jaz nisem znala povedati niti tega,

kako se pišem. Nekaj časa nas je gledal, potem pa rekel: »Pojdite, punčke, domov!«. Verjeti nismo mogle, da je to res.

Odšle smo skozi mesto v stolnico k Brezjanski Mariji. Klečale smo pred njo in jokale.

K tetam v Trnovo

Nato smo šle k tetam v Trnovo. Mene in Rezke teti nista spoznali. Pri tetah smo začele preganjati uši. Pravzaprav jaz nisem bila za nobeno reč sposobna.

Teti sta nam glave namazali s petrolejem in zopet smo se umile in preoblekle. Čez dva dni sta šli Rezka in Kristina domov, peš seveda, jaz pa sem bila še zelo slabotna. Teti sta mi dajali piti kozje mleko in po nekaj dneh so se mi začele vračati moči. Toda duševno še nisem bila pri sebi. Cele noči sem v spanju vpila in jokala.

Teta Anica me je peljala k zdravniku. Rekel je, da sem še otrok in da bom to prebolela in pozabila. Pozabila pa nisem. Imela sem otekel ves gornji del hrbta in prsa. Vse je bilo trdo in hudo me je bolelo. Pozneje mi je iz bradavic začel teči gnoj. Zelo smrdeč. Teklo mi je celo leto. Tega nikomur nisem povedala, saj me je bilo strašno sram. Toda delala sem težko.

Ko sem bila še pri teti, mi je prišla Fani povedat, da me bodo prišli iskat in me ubili, saj jim je naša bivša gospodinja pravila razne laži o meni. Kar so dolžili njo, je vse zvrnila name, čeprav jaz o njej ne morem nič reči. Povedala je, da so nas že iskali takrat, ko so nas odpeljali na OZNO, tja pa se menda niso upali.

Enkrat je prišla bivša gospodinja tudi k tetam. Začela je jokati in rekla, da me bodo prišli iskat in naj o njej nič ne povem. Ko bi te ženske ne bilo, bi tudi tisti časi ne bili tako grozni. Vsak dan sem trepetala. Vsakega avta, ki je pripeljal mimo, sem se ustrašila in se začela tresti. Toda nič se ni zgodilo.

Brat Jože – ali le privid?

Spet je prišla Fani in povedala, da je bil amnestiran tudi njen brat in še eden iz vasi. Povedala je tudi, da je precej domobrancev v Škofovih zavodih v Šentvidu, kamor so pripeljali nekaj mladih domobrancev iz Teharij.

Velika ljubezen do brata Jožeta je premagala v meni strah in sem šla peš v Škofove zavode. Še nikoli nisem bila tam, a sem jih vseeno našla. Spominjam se pa, da me je vsak, ki sem ga vprašala za »zavod« začuden gledal. Ko sem prišla do zavodov, sem zagledala veliko domobrancev na dvorišču in oknih.

Naenkrat sem videla, da mi eden od domobrancev maha, naj grem proč. Sklepala sem, da je bil to Jože, ker sem jaz stala na soncu, on pa je bil v senci pri oknu in me je lažje spoznal. Gotovo tudi po obleki. Pozneje sem izvedela, da to ni bil on.

Hitro sem se vrnila nazaj. Ko sem šla skozi Ljubljano, sem slišala po zvočnikih, da je prišla druga amnestija za belogardiste, ki nimajo krvavih rok. V upanju, da bo morda Jože izpuščen, sem se vrnila nazaj k teti. Tam sem stala ob cesti in spraševala domobrance, ki so bili amnestirani in so se peš vračali proti Dolenjski, če kdo pozna mojega brata. Eden mi je natančno povedal, od kod je Jože doma in da je tudi amnestiran in da bo še isti dan prišel domov, če ga ne bo kdo iz domače vasi »notri potlačil«. Šla sem vsa vesela k teti in povedala, kaj sem izvedela. Čakale sva ga. Toda ni ga bilo ne tisti dan in ne naslednji in tudi nikoli več.

Čez par dni sem šla zopet v Šentvid. Dvorišče in okna so bila prazna. Vprašala sem stražarja, kje so domobranci, pa je povedal, da so vse izpustili. Potem sem šla k neki hiši, kjer so mi povedali, da so ravno tisto noč zadnje odpeljali v Kočevje. Iz Škofovih zavodov so jih vozili tudi na Barje in Podutik. - **Konec**

To je samo del zapisanih spominov zdaj že pokojne Jelke Šparovec. Ga. Jelka je želela, da se te spomine objavi po njeni smrti, zato jih je predala še za časa svojega življenja v varstvo svojim zakonitim dedičem. Za nekatere ostale njene zapise pa »čas še ni dozorel«, da bi jih javno objavili.

Odgovorni urednik Jože Miklič

Celjski Petriček je bil nato po odhodu sirot – otrok pobitih domobrancev rekreacijsko središče Celjanov, prostor za množične proslave in zabave ter mladinske shode, kurjenje prvomajskih kresov in raznih drugih veselic, namesto da bi bil to kraj spoštljivega spomina na številne umrle otroke.

Zdaj je že dolga leta zapuščen in propada. Za to pa je kriv dolgotrajni denacionalizacijski postopek in upravni spor, s katerim se je na odločbo odzvala Mestna občina Celje, ki spodbija svojo vlogo zavezanca za plačilo odškodnine, češ da je lastnik na Petričku zgrajenih objektov Športna zveza Celje. Spor je na upravnem sodišču in še ni končan, Petriček pa še naprej propada.

Seznam grobišč žrtev povojnih pobojev

V Sloveniji je seznam množičnih grobišč žrtev povojnih pobojev (maj/avgust 1945), ki jih je priznalo in evidentiralo pristojno državno telo oziroma organ, dokaj dolg - sorazmerno največji v Evropi glede na število prebivalcev. Po topografsko določenih podatkih je skoraj 600 večjih in manjših grobišč.

Seznam množičnih grobišč na Celjskem

1. Območje spominskega parka Teharje, ki zajema odlagališče trdnih odpadkov in odpadne sadre Cinkarne Celje in zahodni del komunalnega odlagališča.
2. Bežigrad-Gaje-Čret (celoten industrijski predel Celja - objekti Cinkarne, Emo, odstavni železniški tiri, itd)).
3. Mlinarjev Janez (trgovski objekt na Teharski cesti).
4. Selce - razdelilna transformatorska postaja (med 2. in 3. daljnovodom).
5. Mestno pokopališče Mirna pot (zraven pokopališča).
6. Zgornja Hudinja - Nova vas (dve stanovanjski naselji, zaklonišče in hrib Golovec s sejmiščem - ter silosi, tovarna Žična, park osnovne šole Hudinja, itd).

7. Košnica (grobišče, označeno s križem - zraven naselja privatnih hiš).
8. Turnova ulica (kompletna ulica v Šmarjeti, naprej od Hudinje).
9. Tudrež.
10. Babno (umetno zamočvirjena melišča zraven naselja Lava).
10. Socka.
11. Zgornje selo.
12. Trnovlje pri Socki.
13. Čatrova hosta.
14. Sončni park (travniki med stanovanjskima naseljem Lava in Dolgo polje - 200 Nemcev, postreljenih kot strelske tarče)
15. Bezovica.
16. Vojnik-pokopališče (obzidu pokopališča in pod parkiriščem)
17. 17 : Višnja vas.
18. Šmarjeta-Hmezad (trgovski objekt)
19. Slovenijales-Medlog (trgovski objekt)
20. Medlog-Lipovškov travnik (blizu naselja Lava).
21. Vojnik-hmeljišče.
22. Vojnik pod gozdom.
23. Lindek-pod gradom.
24. Bukovje.
25. Rakova steza-nad Stražo.
26. Rakova steza-Stražica.
27. Kozjek.
28. Mestni park (Celjski mestni park ob Savinji).
29. Na gričku-Petriček.

Ulico Matevža Haceta v Celju na Ostrožnem, so letos poimenovali po revolucionarju, partizanskem komisarju in pisatelju Matevžu Hacetu.

Po vojni je Matevž Haca opravljal številne funkcije; med drugim je bil ljudski poslanec, predsednik zveze sindikatov, pomočnik ministra za gozdove, pomočnik direktorja Kmečke založbe in predsednik Gasilske zveze Slovenije. Po rodu izhaja iz Loške doline, kjer je tudi pokopan. Bil je tudi nosilec partizanske spomenice 1941. V obrazložitvi ob pominovanju ulice po njem pa nikjer ne boste našli zapisano, da je bil komandant taborišča na Teharjah, drugega pa tako ali tako na celjskem ni opravljal, da bi se mu morala občina oddložiti z njegovo ulico.

SPODAJ: Celje s Teharjami in okolico. Tudi pod jezerom počivajo kosti pobitih, na njih pa so navoženi odpadki iz Cinkarne Celje. Zdaj ob spominskem parku v posmeh celjski petičneži igrajo golf.

Tudi v Obljubljeni deželi – nič novega

5. nadaljevanje - O palestinski zgodovini kot zgodovini palestinskega naroda bi do leta 1948 težko sploh govorili, saj Palestinci kot narodnostno-etnična skupina niso obstajali. O narodu bolj zanesljivo lahko govorimo šele po letu 1967, do takrat pa je bila to le zgodovina Arabcev.

1948 – Zamujena priložnost za Palestince

Palestinci, ki so leta 1947 oziroma 1948 zamudili svoj trenutek za ustanovitev države, so si v naslednjih desetletjih poskušali izboriti pravice z bombnimi in samomorilskimi napadi, Izrael pa se jim je vsakič »odolžili« z vojaškimi napadi.

Eden večjih izraelskih pokolov se je zgodil že 9. aprila 1948 v vasi Deir Yassin, kjer so pripadniki Irgun Zvai Leumi pobili 254 palestinskih civilistov. Pokol je grozil tudi širšo židovsko skupnost. Vodja paravojaške

organizacije Menachem Begin je Irgun Zvai Leumi nato preoblikoval v Svobodnjaško (liberalno) politično stranko.

Po arabsko-izraelski vojni leta 1948 je Libanon postal zatočišče več kot 110.000 Palestincev, ki so tja pribežali iz Izraela. Izrael je po premirju 1949 obdržal večino prvotno obvladovanega ozemlja. Ker pa Palestinci niso imeli organizirane svoje države, je zahodni breg Jordana prevzela Jordanija, Egipt pa Gazo in okolico.

Leta 1953 je v Jeruzalemu nastala stranka Islamska osvoboditev, ki je hotela ponovno vzpostaviti islamski kalifat. Le-ta je ugasnil leta 1924, ko ga je uničil turški sultan iz Istanbula. Stranka uradno ni želela uničiti države Izrael, ker je mislila, da se bo vse uredilo, če ji bo uspelo vzpostaviti kalifat, a je hkrati versko svobodo dopuščala le muslimanom, njeni privrženci pa trdijo, da je svet razdeljen na dve: en del se imenuje Islamska hiša - Dar al Qufr, drugo so neverniki. Ko je stranka nastala, je vse muslimanske dežele prištele v drugo hišo, saj jim je izjemo pomenila le Savdska Arabija, ki je takrat dovolila versko svobodo le muslimanom.

1956 - Sueška vojna

Vojaški spopad, v katerega so bile vpletene britanska, francoska, izraelska in egiptovska vojska, se je začel zaradi egiptovske nacionalizacije Sueške družbe leta 1956. Sueški kanal je bil prej javna delniška družba. Njeni delničarki sta bili tudi Francija in Velika Britanija. Po spodletelih poizkusih, da bi ustanovili mednarodni organ, ki bi upravljal prekop, sta Velika Britanija in Francija sklenili z Izraelom vojaški sporazum. Iz Egipta so nato sledili vedno pogostejši gverilski napadi. Poleg tega so bili Izraelci v sporu z Arabci tudi zaradi namakanja puščave Negeb iz reke Jordan.

9. 10. je Izrael nepričakovano napadel Sinaj in zavzel del prekopa. Kopenska vojska pa je osvojila še območje Gaze. Velika Britanija in Francija sta izdali ultimatum, s katerim sta zahtevali, naj se Izrael in Egipt umakneta s prekopa. Zahtevo sta državi zavrnila, zato sta britanska in francoska vojska napadli egiptovska oporišča – operacija Mušketir. Njihove čete so pristale pri Port Saidu. Zaradi nasprotovanja ZDA in drugih držav ter gospodarskih problemov so bile angleško-francoske akcije ustavljene. Angleško-francosko vojsko so nato zamenjale mirovne sile Organizacije združenih narodov. Po sporazumu o razporeditvi posredniških sil OZN na Sinaju in odprtju Tiranskega preliva za izraelske ladje se je izraelska vojska umaknila iz Sinaja in Gaze do 8. 5. 1957.

Izraelci so ponovno nadaljevali z naseljevanjem svojih ljudi v Palestino. Leta 1964 je tako v Izraelu živel že 2.200.000 Židov (danes jih je že blizu 6.000.000), 200.000 muslimanov in 60.000 kristjanov. Približno 50 % jih je živel v treh mestih – Jeruzalem, Haifa in Tel Aviv.

1967 - Šestdnevna vojna

Egipt je zahteval umik mirovniških sil OZN na Sinaju z izraelske meje in nadomestitev s svojimi silami ter zaprtje Tiranskega preliva – Akabskega zaliva na vzhodnem delu Sinaja za izraelske ladje. Egipt se je tudi vključil v vojaško zvezo s Sirijo in Jordanijo. Palestinci so nato v Siriji ustanovili sirsko krilo Al Fataha pod vodstvom Jaserja Arafata. Imeli pa so kar precej pobojev in sporov z jordansko vojsko, s strani sirskih mirovniških sil in drugimi. Jordanski kralj se je zbal za svojo oblast, zato je sklenil obrambni pakt z Egiptom. Izrael se je na to odzval z "oblikovanjem vlade narodne enotnosti".

Zaradi ogroženosti Izraela je izraelski obrambni minister general Moše (Mojzes!!! – iz vode potegnen v prevodu) Dajan ukazal napad 6. 6. 1967. Načelnik generalštaba je bil takrat Jicak Rabin (od leta 1974 pa je postal prvi predsednik izraelske vlade). V 180 minutah so bila uničena skoraj vsa egiptovska in sirska letala. Sledila je okupacija Sinaja, starega Jeruzalema, Zahodnega brega in Golanskega višavja. Izrael je z vojno kar štirikrat povečal velikost svojega prvotnega ozemlja ter postal svetovna vojaška velesila.

Po zmagi Izraela v šestdnevni vojni le-ta

PALESTINA PO 2. SVETOVNI VOJNI

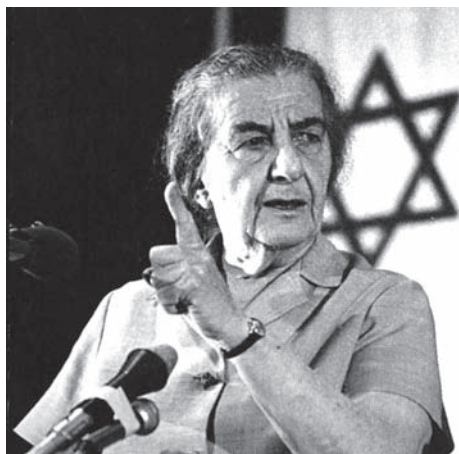
Načrt razdelitve, ki so ga izdelali v Združenih narodih in ga je Generalna skupščina odobrila 29. nov. 1947:

- arabska država
- židovska država
- ozemlja pod mednarodno upravo
- židovske kolonije
- druge arabske države
- meje britanskega mandata do 15. maja 1948

IZRAEL 1949

- Izrael po premirju januarja 1949
- arabsko ozemlje – Jordanija si 1950 priključila Cisjordanijo

Golda Meir je po smrti Levija Eškola leta 1969 postala izraelska premierka in službovala do leta 1974, ko je odstopila in mesto prepustila Jicaku Rabinu. Njena vlada se je soočila z notranjimi trenji v vladajoči koaliciji in resnimi vprašanji o napačnih strateških odločitvah in splošnega pomanjkanja vodenja zaradi nepričakovane jomkipurske vojne. Njena najbolj znana izjava je: "Arabci se bodo nehali bojevati z nami, ko bodo svoje otroke ljubili bolj, kot sovražijo Žide."

nadzoruje celotno mesto Jeruzalem in ga zahteva v svojo posest - je glavno mesto Izraela in središče Jeruzalemskega okrožja. V njem je sedež vlade, ima pa tudi druge funkcije glavnega mesta. Številne države izraelskih zahtev po vsem ali po delu mesta ne priznavajo, kar kažejo tako, da imajo svoja veleposlaništva v Tel Avivu.

1969 – PNC (Palestinski narodni kongres) in PLO

V šestdnevni vojni je zapustilo svoje domove še dodatnih 200.000 Palestincev, arabske države pa niso pomagale z naklonjenostjo izseljencem. Zato so palestinsko tragedijo izkoriščale v sebične namene. 6. 1. 1969 je papež Pavel 6. je pozval sprte strani na Bližnjem vzhodu k miru.

Po splošnem arabskem vojaškem porazu so Palestinci dojel, da si bodo morali legitimne pravice izbojevati sami. Na palestinskem ozemlju, ki so ga zasedli Izraelci, so Muslimanski bratje leta 1967 pričeli ustanavljati dobrodelna, družbena in vzgojna društva, da bi si pridobili nove člane. Zgradili so si mošeje, v katerih so širili svoj vpliv, ker jih tam izraelska vojska ni nadzorovala.

Muslimani so številčno naraščali in pričeli nadlegovati kristjane.

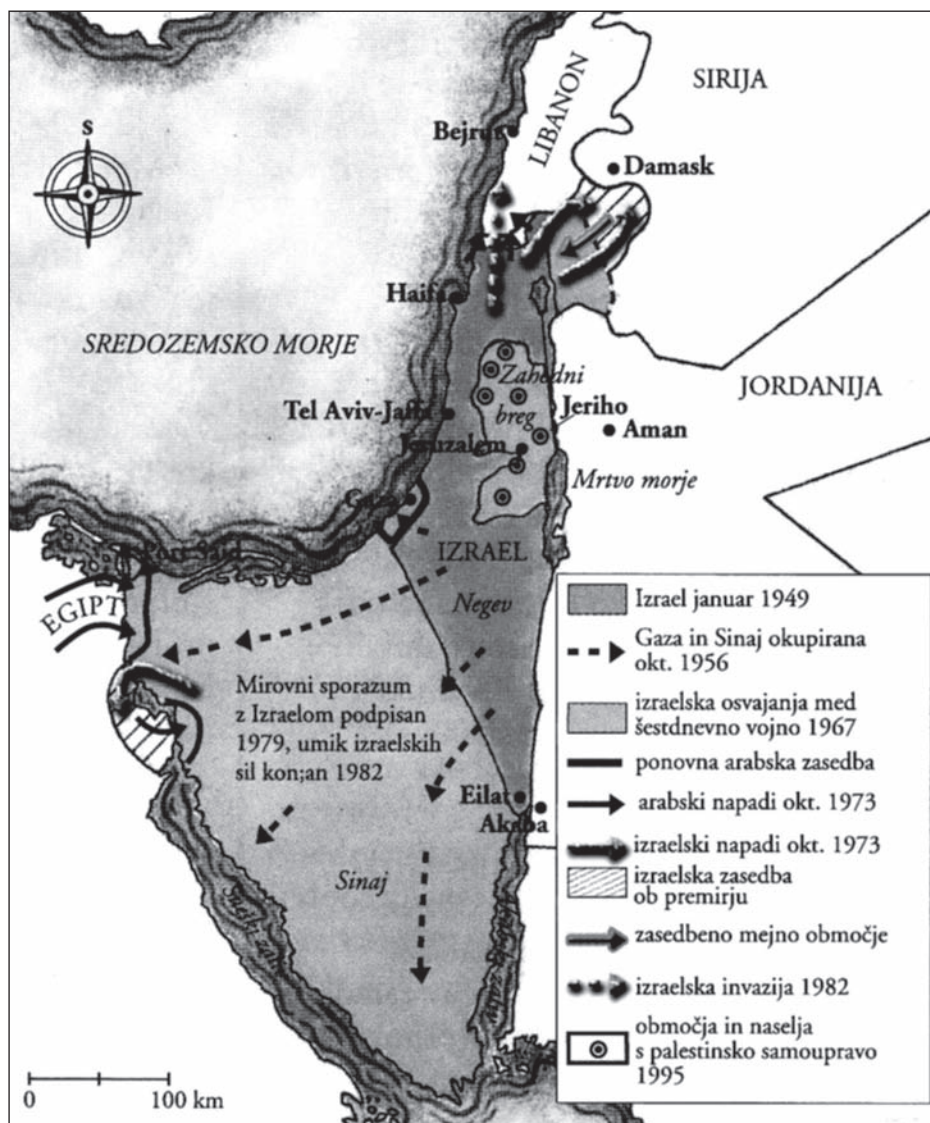
Na kongresu PNC leta 1969 so za predsednika PLO izvolili Jaserja Arafata. To zavest so nadgrajevali z akcijo za združitev vseh sil Palestincev, ki so ostale zunaj al-Fataha, gibanja za osvoboditev Palestine. Arafat je zbral tolikšno moč na območju Palestine, da je združil sile Arabcev na območju okupacije v izgrajevanje naroda Palestincev. V Palestini pa so nastale še druge muslimanske stranke: Hamas, Islamska osvoboditev in Džihad islami (islamska sveta vojna).

Zaradi represije Izraela in nespametne politike matičnega arabskega naroda, razdrobljenega v države z delnimi interesi je palestinska narodnostna zavest pridobila na teži in postala odločujoči in edini dejavnik narodnostnega oblikovanja. Šele s tem trenutkom je zanesljivo mogoče govoriti o palestinskem narodu in s tem o pravici naroda do samoodločbe. Nastal pa je nov problem, saj so Palestinci prav tako zahtevali, naj bo Jeruzalem prestolnica njihove države.

Izrael je sprejel politični sklep, da bo vzdolž reke Jordan vzpostavil varnostni pas, širok 16 do 24 km. Egipčanski predsednik je nato izrazil pripravljenost, da bi Izraelu dali določene koncesije, če bi se umaknil iz okupiranih ozemelj. Objavili bi deklaracijo o prenehanju vojnega stanja, priznali pravico vsaki državi, da živi v miru in priznanje ozemeljske nedotakljivosti vseh držav na Bližnjem vzhodu, všteti Izrael ter pravično rešili vprašanje palestinskih beguncev.

24. 2. 1969 pa je Izrael z letali napadel oporišča severno od Damaska v Siriji, saj je trdil, da so se tam urili palestinski komandosi. Opazovalci pa so menili, da gre za povračilno maščevanje za napad na izraelsko potniško letalo v Zürichu.

Prvi preizkus obrambne linije Bar - Lev je bila vojna izčrpanja 8. 3. 1969, ko so Egipčani začeli z artilerijskim obstreljevanjem linije, čemur so sledili napadi specialnih sil in posamezni letalski napadi. Izrael je odgovoril z enako mero in je z letali prodrl celo v egipčansko zaledje.

Januarja 1970 je predsednik Egipta Anvar el Sadat izsilil od Sovjetske zveze novo zračno obrambno oborožitev s sodobnimi letali MIG 21, ki so jih upravljali »sovjetski svetovalci«. S tem je Egipt dobil priložnost za pripravo na novo vojno.

Črni september in olimpijske igre 1972

V Jordaniji se je nato septembra 1970 zgodil poboj in izgon Palestincev, Palestinci pa so za maščevanje ustanovili militantno frakcijo Arafatovega Al Fataha Črni september. Njena najbolj odmevna akcija je bila ugrabitev in poboj izraelskih športnikov na Olimpijskih igrah v Münchnu leta 1972. Drama se je odvijala na očeh svetovne javnosti in se je po 21-ih urah tragično končala. V tem incidentu je umrlo 11 izraelskih športnikov, 5 teroristov in 1 policist.

Čeprav so se mnogi športniki in funkcionarji ob tej tragediji zavzemali za prekinitev iger, se je MOK tudi na željo Izraela in njegovih športnikov, ki se niso pustili izsiljevati odločil za nadaljevanje iger. Predsednik MOK, ki je bil kasneje zaradi starosti razrešen, ni dovolil, da bi duh olimpijske ideje uničila peščica teroristov. Kljub njegovemu pozivu je nekaj športnikov odpotovalo domov, ker se v olimpijski vasi niso počutili več varne. Dan po žalni slovesnosti so tekmovanja nadaljevali v znamenju na pol droga spuščениh plapolajočih olimpijskih zastav.

Zadnja večja teroristična akcija, ki jo je skupina Črni september izvedla, pa je bila akcija v Kartumu leta 1973. Potem je skupina izginila z mednarodnega prizorišča.

1973 - Jomkipurska vojna

Več mesecev pred spopadom je Egipt ustanovil 40 novih inženirskih bataljonov, ki naj bi uničili prednost linije Bar - Lev. Od Sovjetske zveze so prejeli veliko amfibijske opreme za prečkanje vodnega kanala, medtem ko je neki mlad inženirski častnik iznašel najboljši način odstranjevanja peščenih nasipov. Ker le-ti niso podlegli ne artilerijskemu obstreljevanju in ne neposrednemu miniranju, so uporabili visokotlačne gasilske cevi, s katerimi so z vodo odstranjevali pesek. Poskusi so se izkazali za uspešne. Zato je Egipt kupil 450 takih cevi od Velike Britanije in Zahodne Nemčije.

Na začetku vojne je celotno linijo branilo le 468 rezervistov Brigade Ecioni, ki so bili opremljeni z 52 artilerijskimi orožji in 290 tanki. Sinajski polotok pa je branilo okoli 18.000 vojakov, od tega jih je bilo le 8.000 pripravljenih za takojšnji spopad.

6. 10. 1973 sta se za vojaški napad združila Egipt in Sirija in na židovski praznik jom kipur napadla Izrael. Pomagala pa jim je Sovjetska zveza. Začetnemu napredovanju je sledil izraelski protiidarec, ki se je v Egiptu zaključil 25. 10. 101 km od Kaira. Varnostni svet OZN je 22. 10. zahteval umik Izraela z zasedenih ozemelj, od arabskih držav pa priznanje Izraela. Do prekinitve ognja s Sirijo 22. 10. in Egiptom 24. 10. 1973 je umrlo 2.700 Izraelcev ter 20.000 Sircev in Egipčanov.

1975 - 1990 - Libanonska državljanska vojna

Med vzroki za začetek libanonske državljanske vojne so bili medverska napetost med krščanskim in muslimanskim prebivalstvom, umik evropskih kolonizacijskih sil iz območja, ponovni vzpon arabskega nacionalizma, spor v samem Libanonu glede državne nacionalne identitete, arabsko-izraelske vojne, Črni september v Jordaniji leta 1970 ter posledični prihod palestinskih bojnikov v Libanon.

20. 1. 1976 ob začetku libanonske državljanske vojne se je v obmorskem mestu Damour med Bejrutom in Sidonom zgodil pokol iz maščevanja za poboj okoli 1.000 palestinskih beguncev v Karantini dva dni pred tem. Različni viri navajajo med 25 in 582 civilnimi žrtvami, najverjetnejša številka pa je okoli 330. Pokol so izvedle ljudska fronta za osvoboditev Palestine (PFLP), Demokratična fronta za osvoboditev Palestine, Fatah, Palestinska osvobodilna armada (brigada Ajn Džalut iz Egipta), iraška brigada Kadisija ter posamezniki iz Sirije, Jordanije in japonski komandosi, ki so se usposabljali v Libanonu. Palestinci so najprej obkolili mesto, nato vdrl vanj in pričeli sistematično uničevati zgradbe. Razdejali so krščansko pokopališče, izkopali krste, odprli grobnice in razmetali posmrtno ostanke. Cerkev so zažgali in njen zunanji zid poslikali s podobami Fatahových gverilcev ter portretom Jaserja Arafata. Po drugih virih so cerkev uporabljali kot avtomehanično delavnico ter za vadbo streljanja. Zatem so se znesli še nad prebivalci, ki jim ni uspelo pobegniti po morju. Najprej so usmrtili 20

falangistov, nato so še preostale postavili pred zid in jih postrelili z avtomatskim orožjem. Maščevanje teh dogodkov je bila eden izmed motivov za pokol v Sabri in Šatili 6 let pozneje.

Vojna je bila nato nekaj časa prekinjena zaradi srečanja Arabske lige in navzočnosti sirskih oboroženih sil. Nato so se sovražnosti ponovno začele v južnem Libanonu, ki ga je sprva okupirala PLO, nato pa izraelske oborožene sile. Izraelske sile so vkorakale v Libanon marca 1978 in so se pod pritiski OZN umaknile konec istega leta, PLO pa je iz oporišč na jugu Libanona nadaljevala z raketnimi in topniškimi napadi na izraelsko ozemlje. Zaradi državljanske vojne v tem času v Libanonu ni bilo učinkovite osrednje oblasti.

24. 1. 1979 je začelo veljati premirje sprtih strani, ki so skoraj popolnoma uničile Libanon, a ni zdržal dolgo.

Leta 1982 je Izrael sprožil obsežen napad na Libanon in zasedel vsa ozemlja južno od Bejruta. 6. junija je izraelska vojska začela ofenzivo Svoboda za Galilejo, ki je območje na severu Izraela. Izraelska letala so bombardirala Bejrut, kjer je imel svoje pisarne organizacija PLO, pa tudi območja na jugu Libanona. Ker je izraelska vojska premagala aktiviste PLO in sirsko vojsko. PLO se je nato umaknila v Tunis. Krščanske milice v Libanonu pa so se znesle nad Palestinci in v njihovih begunskih taboriščih Šabra in Šatila od 16. do 18. oktobra 1982 izvedle pokol.

Mednarodne sile so prispele v Bejrut 20. avgusta 1982, da bi nadzorovale umik PLO iz Libanona, po posredovanju ZDA pa je sledil umik sirskih sil in palestinskih borcev iz Bejruta. V tem obdobju je prišlo do radikalizacije med različnimi strujami v državi. Leta 1982 je iz ohlapne koalicije šiitskih skupin nastal Hezbolah.

1987 so na ulice prišli tisoči Palestincev. V tem letu se je decembra rodilo islamsko odporiško gibanje Hamas, ki v prevodu pomeni gorečnost in hkrati kratica za islamsko odporiško gibanje, čeprav se je neuradno to gibanje začelo že v sedemdesetih letih. Leta se zavzema da bi islam prevzel celotno urejanje družbe in si z džihadom prizadeva za izgon vseh Judov iz palestinskega ozemlja. Že v začetku devetdesetih let je gibanje organiziralo samomorilske napade, najprej na vojaške cilje, nato tudi na civilne.

Potepanje po Kitajski

(15. del)

Na zahodni strani parlament. Mogočna zgradba, ki smo si jo ogledali tudi od znotraj. Najprej v vrsto za vstopnico. Potem pa v kolono ljudi. Drug za drugim smo prišli do vhoda v parlament. Pozdravilo nas je dvanajst mogočnih marmornih stebrov. Ker je zunaj rahlo deževalo, so nas na vhodu čakali "polivinilasti copati", da smo si jih natakili preko čevljev. Sprehod po notranjosti parlamenta. Smer ogleda je označena. Parlament ima tri glavne dele, osrednjo dvorano, veliko dvorano in dvorano, namenjeno banketom. Že takoj ko sem vstopila, me je pozdravila mogočna dvorana z velikanskim lestencem in slikami na stenah. Vse dvorane so podobne druga drugi. Velikanski prostori, ki delujejo zelo hladno

Lev - pod taco ima kroglo.

Levinja - pod taco ima mladička.

in pusto. Tla osrednje dvorane so prekrita z marmorjem, s stropa visijo kristalni lestenci. Velika dvorana ima 10.000 sedežev in zelo zanimiv strop. Na sredini stropa, v galaksiji luči, žari rdeča peterokraka zvezda.

Nad trgom vsakodnevno plapolata kitajska zastava. Rdeča zastava s petimi zvezdami. Vsako jutro tik pred sončnim vzhodom zastavo dvignejo in jo ob zatonu sonca spustijo. Videti, kako straža vsako jutro dvigne in vsak večer spusti zastavo, je posebno doživetje.

Najpomembnejša zgradba se nahaja na južnem delu trga. Vrata nebeškega miru. To je mogočen stolp, zgrajen v 15. stoletju in obnovljen v 17. stoletju. V preteklosti se je uporabljal kot govorniški oder za razglaševanje pomembnih novic zbrani množici. Tukaj je Mao Zedong leta 1949 razglasil Ljudsko republiko Kitajsko. Stolp ima pet vrat. Nad osrednjimi vrati je velikanski portret predsednika Maa z dvema sloganoma. Na eni strani piše "Naj dolgo živi Ljudska republika Kitajska" in na drugi "Naj dolgo živijo združbe ljudi po svetu". Skozi vrata smo vstopili v Prepovedano mesto.

Prepovedano mesto. Center Pekinga. V času dinastij Ming in Qing je bila to Cesarska palača. Danes znana kot "Palace Museum". Predstavlja svetovno največji kompleks palač, ki pokriva 74 hektarjev površine. Celoten kompleks, ki ima obliko pravokotnika, je obdan s šest metrom globokim trdnjaskim jarkom in z deset metrom visokim zidom. Vhod v Prepovedano mesto je možen skozi dvojna vrata, na vsaki strani ena. Razdalja med vrati je skoraj en kilometer, natančneje 960 metrov. Razdalja med vzhodnim in zahodnim zidom je 750 metrov. V vsakem vogalu stoji stolp. Prepovedano mesto je razdeljeno na dva dela. Na južnem delu je cesar vršil svojo neomejeno moč nad ljudstvom. V severnem delu pa je cesar živel s svojo cesarsko družino. Do leta 1924 je tu vladalo štirinajst cesarjev dinastije Ming in deset cesarjev dinastije Qing. Prepovedano mesto je bilo mesto cesarjev skoraj pet stoletij. V vseh teh stoletjih so se nabrali številni redki zakladi, dragocenosti. Leta 1987 je bilo Prepovedano mesto zapisano med UNESCO-vo svetovno kulturno dediščino. Danes predstavlja Prepovedano mesto eno izmed najbolj zanimivih svetovnih atrakcij za turiste.

Gradnja kompleksa se je začela 1407, v času vladavine tretjega cesarja dinastije Ming. Štirinajst let kasneje je bila gradnja dokončana. Milijoni delavcev, vključno s tisoči obrtniki, so bili pripeljeni na delo. Kamen, ki so ga potrebovali za gradnjo, je bil iz kamnoloma na obrobju Pekinga. Ob cesti je bil vsakih petdeset metrov skopan vodnjak, za polivanje vode po cesti, da je nastal led, po katerem so kotalili ogromne kamne v mesto. Velike količine lesa in drugega materiala so tovorili iz oddaljenih provinc.

Starodavni Kitajci so bili zelo spretni in iznajdljivi pri gradnji. Naj vam predstavim,

kako so zgradili zid. Zid je spodaj širok 8,6 metrov, zgoraj se zoži na 6,6 metrov. Koničasta oblika onemogoča, da bi bilo zid mogoče preplezati. Zidaki so bili narejeni iz apna in lepljivega riža, medtem ko je bil cement narejen iz lepljivega riža in jajčnih beljakov. Ti neobičajni materiali za današnji čas so naredili zid izredno močan.

Rumena je barva kraljeve družine. Zato rumena prevladuje. Strehe so pokrite z rumeno položeno opeko, okrasje je pobarvano rumeno, celo opeke, položene po tleh, so pobarvane z rumeno, kar so dosegli s posebnim postopkom. Izjema je kraljevska knjižnica, ki ima črno streho. To pa zato, ker so verjeli, da črna barva predstavlja vodo, ki lahko pogasi morebitni požar.

Prepovedano mesto se ponaša s čudovito arhitekturo. Zanimive strehe. Robovi streh. Dekoracije. Razkošne dvorane. Dvorana za preoblačenje. Dvorana za sestanke. Dvorana vrhovne harmonije. Od palače do palače oziroma od dvorane do dvorane te vodi sredinska tlakovana pot. Sredinska pot, ki je bila cesarska pot. Vsaka palača oziroma dvorana ima tri do pet vrat. Skozi sredinska vrata sta smela samo cesar in njegova žena na dan poroke. Vrata bolj na levo so bila namenjena soprogi in še bolj levo vrata, namenjena uradnikom.

Pred palačami sedi na vsaki strani lev, ki simbolizira trdnost, moč. Vsi levi izvirajo od tukaj. Kako vemo, kateri lev je moški in kateri je ženska? Na desni strani palače je samec, pod desno taco ima namreč kroglo. To pomeni, da ima pod sabo cel svet. Na levi strani palače pa je levinja, pod levo taco ima mladička.

Že prej sem omenila zanimive strehe palač. Živali na robovih streh obiskovalcu povedo, kako pomembna je bila določena zgradba. Več ko ima na robu strehe živali, pomembnejša je zgradba. Najpomembnejša zgradba, dvorana vrhovne harmonije, ima na strehi enajst živali. Ko sem to izvedela, sem postala pozorna in sem štela živali. Na strehi je vedno liho število živali. Tri, pet, sedem in največ enajst.

Naj vam predstavim še nekaj zanimivosti. Cesar je imel petindvajset postelj. Vsako noč je spal v drugi postelji zaradi varnosti. Ko se je cesar poročil, sta z ženo spala skupaj tri noči, potem je žena spala v svojem prostoru. Prepovedano mesto naredi na obiskovalca

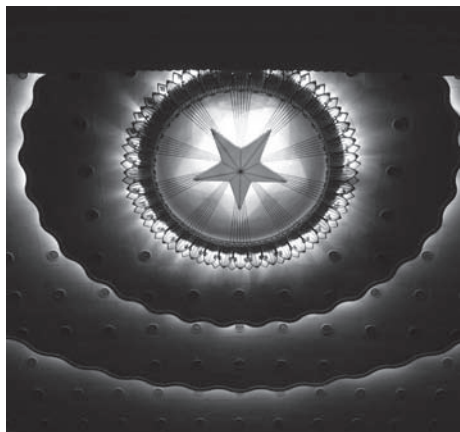

Ena izmed dvoran v parlamentu.

močan vtis. Vsaj name je. Vse te mogočne zgradbe. In kar ne in ne konca. Palača za palačo. Ko greš na drugo stran palače, se ti odpre pogled na ogromno dvorišče in malo naprej naslednja palača. In tako dalje. Vendar smo imeli smolo, ker je čedalje bolj deževalo. Bila sem že čisto mokra. Ko smo prišli na konec Prepovedanega mesta, sem želela v hostel. Vsa premočena in premražena nisem imela več moči, da bi se še nazaj sprehodila skozi impozantno mesto.

S prijateljem sva zapustila čudovite palače in se peš odpravila v hostel, kjer sva se oblekla v suha oblačila. Po kratkem počitku sva odšla na postajo podzemne železnice in se odpeljala na "silk market". Sistem na podzemni sva že osvojila, tako da to ni bil problem. Problem pa je nastal, ko sva izstopila iz podzemne in ugotovila, da sva se peljala eno postajo predaleč. Greva peš nazaj. Mimogrede sva hotela vprašati ljudi, ki sva jih srečala, da nama potrdijo, da greva v pravo smer, vendar brezuspešno. Ovira je bil jezik. Niso naju razumeli. Kar malo me je postalo strah. Končno sva naletela na moškega, ki je pokazal moškega, ki zna angleško. Kakšno olajšanje. Povedal nama je, kje je silk market. Šla sva v pravo smer. Samo meni se je zdelo tako daleč. Na silk marketu sva nabavila nekaj stvari. Ostala sva do sedme ure, ko market zapirajo. Doživetje zapiranja marketa je nekaj posebnega. Trgovci so nas kupce kar vlekli, "buy this, buy that", "kupi to, kupi tisto", dam še posebno po nizki ceni. Stala sem in opazovala. Kakšen vrvež. Kričanje, prerivanje, vlečenje. Prodajalke so dobesedno prijele kupca za roko in ga vleklo, kupi to! Dam ti po zelo dobri ceni. In mimogrede so bile vse stojnice pospravljene. Vsa oblačila zložena in spravljena v notranjost stojnice. Ne vem, če so potrebovali petnajst minut. Na trgu sva srečala še dva Slovence. Skupaj smo zapustili pospravljeno tržnico. Na vhodu pa so nas "napadli" prodajalci, ki so imeli svoj material kar v velikanskih vrečkah. Vrečke so nosili s sabo in tekali za ljudmi. Tudi do nas so prišli. In kako so bili vztrajni. Pri eni izmed prodajalk sem kupila nogavice. Skoraj zastoj so bile. Na tramvaj in nazaj v hostel.

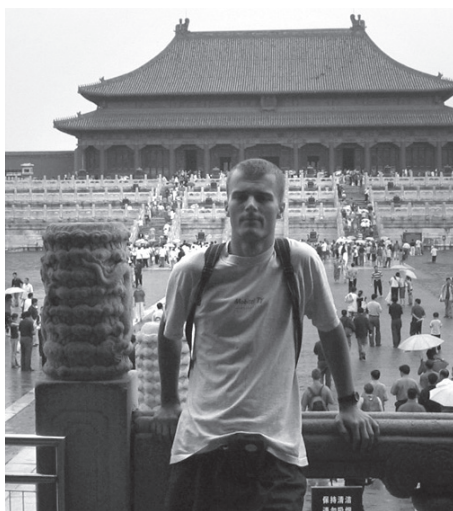
Besedilo in fotografije:
mag. Branka Škufca (se nadaljuje)

Peterokraka zvezda v veliki dvorani.

Živali na strehi palače.

Vhod v prepovedano mesto.

Ena izmed številnih palač.

Na tržnici.

Novosti iz domoznanske zbirke - 34

Izbrala sem nekaj diplomskih nalog in strokovnih del, kisenanašajonapodročje občine Grosuplje. Vsako leto izide precej strokovnih in diplomskih nalog, ki bi bile zanimive za domoznanski oddelek Mestne knjižnice Grosuplje. Avtorje takih del lepo prosimo, naj jih poklonijo knjižnici, saj bi radi v Domoznanski sobi shranili čim več tovrstnega gradiva.

ULE, Veronika, 1981

Kulturni center Grosuplje z glasbeno šolo : diplomska naloga / Veronika Ule. - Ljubljana : [V. Ule], 2009. - 1 zv. : ilustr. ; 31 x 43 cm.

Mentor Aleš Vodopivec. - Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo.

JANEŽIČ, Tomaž, 1984

Učinki rednega pregleda naprav za nanos FFS v krajih Ivančna Gorica in Grosuplje v letih 2000-2007 : diplomsko delo / Tomaž Janežič. - Ljubljana : [T. Janežič], 2009. - X, 40 f., [9] f. pril. : ilustr. ; 30 cm.

Diplomsko delo visokošolskega strokovnega študijskega programa. - Mentor Rajko Bernik. - Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo.

STRMLJAN, Klemen

Ravnanje s komunalnimi odpadki v občini Grosuplje : diplomsko delo / Klemen Strmljan. - Ljubljana : [K. Strmljan], 2009. - 59 f. : ilustr. ; 30 cm + 1 zvd.

Dostopno tudi na: http://geo.ff.uni-lj.si/pisnadela/pdfs/dipl_200903_klemen_strmljan.pdf. - Mentor Dušan Plut. - Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo.

CELIN, Roman

Poročilo o pregledu protikorozijske zaščite jeklene konstrukcije parkirišča MC Grosuplje : poročilo št. 417/2009. - Ljubljana : IMT- Inštitut za kovinske materiale in tehnologije, 2009. - 11 str., [24] pril. ; 30 cm : ilustr.

METODE za detekcijo nevarnih bioloških agensov v vodi in hrani / uredila Maja Berden Zrimec. - Grosuplje : Inštitut za fizikalno biologijo, 2009 (Grosuplje : Partner graf). - 55 str. : ilustr., tabele ; 23 cm.

Pripravila Marija Samec

Piše, ureja,
brska, stika,
Polde Sever,
ker ga mika.

Kako sta Križmanova Kdo pravi, sožitje obvarovala da ne vem!!!

Križmanova dva, Ivanka in Gustelj, sta bila zgleden zakonski par. Vedno sta bila skupaj in zdelo se je, da je ni stvari na svetu, ki bi ju ločila, razen seveda, če bi eden od njiju odšel v večnost. Toda na svetu se vse lahko zgodi, pa se je primerilo tudi to in sicer brez odhoda na oni svet.

Križmanova dva sta bila strastna gobarja. Ob količkah ugodnih razmerah sta šla v gozd. Pri nabiranju je Gustelj daleč prekašal ženo, ki zlepa ni zagledala gobe. Kar naprej je vpil: »Joj, kako lep jurček,« pa spet, »lejga!« in že je prinesel iz grmovja lepega gobana. »Veš, moški imamo to v genih; že iz davnine je znano, da smo bili glavni oskrbovalci družine,« se je večkrat hvalil. Ivanki se je hudo zdelo, da ji ni šlo, na koncu pa se je vedno potolažila z mislijo: »Ah, saj gre vse v en pisnik!«

Nenadoma pa se je zgodilo nekaj, kar še danes ne razumemo; Gustelj zlepa ni več zagledal gobe, Ivanka pa kar naprej. Pojav je močno omajal Gustlevo genetsko teorijo in njegov poglavarški položaj, vendar je sprva korenjaško prenašal ponižanje. Ko pa se njegov gobarski talent po dveh tednih ni povrnil, se je zaprl vase in zakonska razmerja so se močno ohladila v dnevnem in nočnem času; v gozd pa sploh ni več hotel.

Ivanko je skaljeno zakonsko sožitje močno prizadelo. Tuhtala je in se končno domislila. Moža je pod pretvezo, da ne bosta iskala gob, spravila v gozd. Ko je tam odkrila lepega jurčka, je svojega ljubega tam toliko časa zadržala, da je gobana zagledal in ga ves srečen spodrezal. Ko se je to še nekajkrat ponovilo, se je Gustelj spet potegnil iz hlač: »Sem ti rekel, da imamo moški to v genih,« je ponosen dejal.

Po tistem sta Križmanova spet srečno živela do konca svojih dni.

Tudi mi pustimo svojim partnerjem kaj zadoščenja; vsi pač nimamo genov za vse.

L S

Ljudska primerljivka

Jezikajo kot babe pri štirni !

Jejnata, kako je dobra! Kaj ne bo, saj je

1. Označi največjo dvoživko!

- a) veliki pupek
- b) zelena žaba
- c) krastača

2. Katero ime pripada Mencingerju, Trdini in Jalnu?

- a) Tone
- b) Lojze
- c) France
- d) Janez

3. Koliko »turnčkov« je nekdaj imel šmarski tabor?

4. Označi snov, ki je naravnega izvora!

- a) akril
- b) jantar
- c) teflon

5. Kako bi po slovensko rekli puški z imenom flinta?

- a) kremenjača
- b) topovnjača
- c) pihalnik

6. Kaj pomeni star slovenski izraz jun?

- a) star
- b) mlad
- c) neumen

7. Minerali imajo različno trdoto. Izberi najtršega!

- a) kalcit
- b) rubin
- c) kremen

8. Česa ni v atomskem jedru?

- a) elektronov
- b) protonov
- c) nevtronov

9. Kaj je nekoč pomenila kratica KLO?

- a) kočevski ljudski odposlanci
- b) krajevni ljudski odbor
- c) kraljevi letni obračun
- d) kranjska levičarska organizacija

10. Kaj kaže podoba?

Odgovore na današnja vprašanja poiščite nekje v bližini.

(Seveda, šele potem, ko ste se malo potrudili!)

Lahka križanka s popusti

Veste kako so preprosti ljudje pred dobrimi sto leti, ko je skozi naše kraje stekla železnica, imenovali železniški vlečni stroj? Če ne, rešite križanko, pa se vam bo odgovor zapisal v poudarjenem navpičnem stolpcu. Tu je kajpak še pesem pomočnica, za primer, če bi se z geslom kaj zatikalo.

Vodoravno: 1. vrsta železniškega vagona, 2. vrsta vrtnega pridelka, 3. usposobljenost za delo, 4. nekdanje šolsko vzgojno sredstvo, 5. tekstilna surovina, 6. brezglavi strah, 7. večkratno potapljanje, 8. sredstvo za odžeganje, 9. možicljji, 10. zavitki.

Pesem pomočnica (proti živčnemu zlomu)

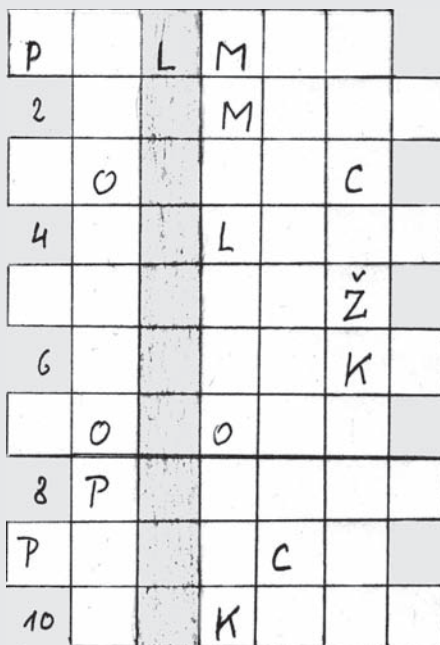
Če imaš potreben dar,
geslo ni težavna stvar;
le dve imeni skupaj stakni
in k rešitvi se pomakni.

Imeni imata črko A,
ki besedi dokonča.
Prvo je še pristanišče
na drugo veže se ledišče.

Da ne bo preveč pomot,
prtko v roke, pa smo bot.

L. Sever

Geslo junijske križanke:
BREZOVA

Slikovna uganka

V junijski številki smo imeli v okviru »Staroveški kotiček« sliko enega izmed naših selišč. Prepoznavali smo ga po podobi ali pa s pomočjo »skrivnostne« pisave venetice. Po obeh poteh smo lahko uvideli, da je to naša Gatina. Z venetico smo jo takole zapisali: anitag←.

Uredništvo kajpak ni zavezano verjeti, da je odgovor pravilen.

No, tole slednje je bilo le za šalo, drugače pa natanko vemo, kam pes taco moli. Prispevek je bil namenjen znatnemu delu bralcev, ki so željni pogleda tudi na drugo plat medalje, kjer zeva zastrašujoča védenjska praznina. Zato bom poskušal v prihodnje zapisati več konkretnih dokazov o umestnosti nekoliko drugačnega razmišljanja o naši starejši zgodovini. Le-ti so plod skrbnega in dolgoletnega raziskovanja našega širšega območja, ki še vedno skriva številne dokaze o naši stvarni preteklosti. Pri tem računam na razumevanje in na demokratičnost uredništva, ki seveda ne bo zavezano k soglašanju z vsebino.

Pred nami je slika nove naselbine. Prepoznate jo lahko po podobi ali pa si pomagajte s staroveškim zapisom in z latinsko-venetsko abecedo iz junijske številke. Napis se bere tako-le: ejiruijtnenš. Vsem vedoželjnim in resnico išočim bralkam in bralcem želim veliko uspeha pri razširjanju vsakršnega obzorja.

Leopold Sever

Stari časi, stari špasi

Kaj se je ljudem zdelo smešno pred sto leti

Hvaležnost

Gospod učitelj, smem jutri ostati doma? Oče so rekli, da bi šel z njimi v gozd drva napravljat.

Ooo, to pa ne!

Bohlonaj, gospod učitelj!

Sčasoma bo že prav

Ate me je peljal v Ljubljano, da bi mi kupil nov rekelc. V trgovini sem mu dejal: »Ate, rekelc mi je prevelik, kupi mi manjšega!«

»Saj nisem neumen! Boš zrasel, pa ti bo do poroke ravno prav,« se je odločil ate!

Visoka manira

Sem se peljal z vlakom in kašljal vse na eno in vse navzkriž. Pa mi pravi ena gospa, ki je nasproti mene sedela: »Daj no vendar roko pred usta!«. Pri priči sem ji odvrnil: »Saj sem poskusil, pa nič ne pomaga!«

*Oba staprešvicana:
kmet od dela, gospod pa od špeha.*

Uganka šaljivka

Kdo nosi očala, pa ni bil še nikoli pri optiku?
Ssssss, kajne da je dobra?
Kaj ne bo, saj je iz narave!

Odgovori iz današnjega kviza:

1. c, 2. d, 3. štiri,
4. b, 5. a, 6. b, 7.
b, 8. a, 9. b, 10.
pometača.

Smešnice

1. Henrik je bil prvič na morju. Ker je slišal, da so morski sadeži dobri za zdravje, si je prvi večer privoščil školjke. Toda kmalu je v želodcu začutil hude bolečine in je moral v dežurno ambulanto. »Kaj ste jedli nazadnje, je vprašal zdravnik?« »Školjke!« So bile sveže?

»Ne vem, jih sploh nisem odpiral.«

2. Sošolca gresta od verouka in se pogovarjata o aktualni učni vsebini. Branko: »Pri vas molite pred kosilom?« Stanko: »Ne!« Branko: »Zakaj ne?« Stanko: Zato, ker naša mama zelo dobro kuha!

3. Mož pride nepričakovano domov in najde soseda pri ženi v postelji. »Tole mi boš pa drago plačal«, zagrozi sosedu!« »Ne, dvakrat pa ne mislim plačati,« se upre skakalec čez plot!

4. Ribič pride v ribarnico in kupi največjo ribo. Ko prodajalka ribo zavije, kupec stopi od prodajnega pulta in prosi: »Sedaj mi jo pa vrzite!« »Zakaj pa to, je začudena prodajalka.« »Zakaj, zakaj! Zato, da bom lahko rekel, da sem jo sam ujel!«

še pomnite, tovariši?

27. 4. - samo Sran=

27. 4. 1941 - so v prisotnosti »prostožidarja« Josipa Vidmarja v NJEGOVI VIII ustanovili Proti-Imperialistično Fronto, ki so jo nato preimenovali v OF.

27. 4. 1988 - so agentje Službe državne varnosti vdrl v Mikro Ado, kjer so našli kopijo magnetograma 72. seje CK ZKJ s pogovori o aretacijah ter dva lista vojaškega dokumenta, ki sta postala »glavna obremenilna« dokaza za proces proti četverici.

27. 4. 2009 - je porednik EHO cajtnogov ob jutranji kavici prebiral e-pošto - med drugim tudi komentar na komentar K spominom... in ni vedel, ali naj se po tihem zjoka ali naj se smeje na glas. Potem je prižgal radio do konca... »Na juriš, na juriš...« je odmevalo. Nakar je kava že prišla...

27. 4. 2009 - je JØžek še tisto minuto odšel peš na cesarsko opravilo.

Konec 2. svetovne vojne?

Stalin in Hitler sta skupaj začela drugo svetovno vojno. Stalin jo je izgubil petdeset let pozneje. - **Žarko Petan**

Komentar: Pri nas jo še ne bomo končali!

Nerazumljiv TI-Totalitarist?!

Težko je /evropski javnosti/ razložiti, da je bil Tito komunizem in nič drugega kot komunizem. Bil je antidemokrat, zanikal je človekove pravice, tudi religiozne, njegova revolucija je bila krvava in njegova diktatura je bila kruta. Nikjer v Evropi ni znan primer države, v kateri bi izvajali tako množično in tako intenzivno ubijanje svojih političnih nasprotnikov. Vse do leta 1948 je bil njegov uspeh povezan s Stalinom, šele po Rankovićevem odstopu lahko govorimo le o polovični liberalizaciji. Mislim, da je prava sramota to, da je minilo že toliko let, pa še vedno ni mogoče povsem odprto govoriti o Titovi diktaturi. Pričakovali smo, da jo bo obsodil slovenski parlament. - **Novinar nemškega dnevnika FAZ Karl Peter Schwarz**

Komentar: Totalitarizem je bil tako izčrpen, da so celo že ptiči letali v formacijah z napisom TITO.

Delo osvobaja (arbeit macht...)

Na Goli otok so pripeljali prve politične zapornike 9. 7. 1949. Pozdrav jim je pripravil general Udbe Krivokapić: »Ovdje ćete pustiti kosti, koje će bit bijelije od marmora na Golom otoku.« Sicer pa tam niso delali prisilno, pač pa so »opravljali družbeno koristno delo«, ko so v kamnolomu prelagali

kamenje na soncu iz enega kupa na drugega in nato spet nazaj...

Ko sem bral knjige ruskega pisatelja Aleksandra Solženicina, sem ugotovil, da je bil sovjetski pristop do zapornikov v njihovih taboriščih za politične zapornike, t.i. gulagih, drugačen. Zaporniki v gulagih so bili sicer izpostavljeni fizičnemu trpljenju, toda njihova duševna stran je ostala nedotaknjena.

Poslanec SD in podpredsednik DZ Miran Potrč tudi pravi, da je v Jugoslaviji komunistični totalitarizem oz. komunizem trajal le do leta 1953, pozneje pa ne več, da pa smo sicer imeli enostrankarski politični sistem. V vsaki komunistični državi je bilo drugače. Ne bom se prepiral s poslancem Potrčem, ampak jaz sem bil leta 1953, ko naj bi bilo po njegovo vsega konec, zaprt na Golem otoku. Znani filozof Cene Logar pa je bil z otoka izpuščen šele leta 1962, deset let po tem, ko Potrč trdi, da ni bilo več totalitarizma. Če pa Goli otok ni bil tipični izraz totalitarizma, potem pa ne vem, kaj je.

Eden od vzrokov za to, da imamo v Sloveniji take grozne težave s tem, je v tem, da nasledniki partije krčevito branijo slovenske osebnosti, ki so bile aktivne v tistem času - od Edvarda Kardelja navzdol. - Andrej Aplenc

notranja palit'ka

Goli otok danes

Sem ter tja bi morali na Goli otok pripeljati tudi kakšnega tajkunčka iz Slovenije.

Izjava - za kozlat!

Majda Potrata (SD) v TV Odmevih 30. 6. 2009: »Komunistične partije, predvsem slovenska, so bile demokratične.«

Potrebuje čas za premislek?

Majda Potrata (SD) pravi, da potrebuje več časa, da bi razumela bistvo totalitarizmov.

Komentar: Že zdaj pa je jasno, da gre pri tem le za POTRATO časa, saj bistva tako ali tako ne bo razumela.

Ne potrebuje časa za premislek!

Miran Potrč (SD) pa o komunističnem totalitarizmu pravi, da ga od leta 1952 pri nas ni bilo.

Komentar: Ali je pozabil, kdaj je bil na primer zaprt **Jože Pučnik v šestdesetih letih**, pa nato **Janez Janša, David Tasič in Ivan Boršter ter Franci Zavrl koncem osemdesetih let?** Najbrž so se sami zaprli?

(Ne)prilagojeni Slovenci?

Žal smo Slovenci s svojim »prilagajanjem« komunizmu izgubili moralno. Nimamo je več. Poglejte javno in politično življenje! Je laž še nemoralna? Komunizem ni bil nikoli moralen. Ne more biti morale tam, kjer ubijaš, da prideš na oblast! - **Žarko Petan**

Nobene razlike!!!

Evropska resolucija o totalitarizmih zgolj izenačuje žrtve vseh totalitarizmov, kajti

ni bilo bistvene razlike med Slovenci, ki so jih fašisti internirali na Rab, in Slovenci, ki so jih Titovi komunisti internirali na Goli otok. Prav tako za žrtve ni razlike, ali so jih pobili v nacističnih uničevalnih taboriščih ali titoističnih Hudih jamah. - **novinar Igor Kršinar**

Proslava propada komunizma

Na obletnico propada komunizma so šli iz Slovenije »žalujoči ostali.« - **Žarko Petan**
Žalujoči ostali so: Milan Kučan - nekdanji predsednik Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in Borut Pahor - predsednik neposredne naslednice ZKS.

Kdo koga stigmatizira?

»Naravnost srhljivo pa je, kako se pri nas vsakdo, ki se politično izpostavi, stigmatizira kot popolnoma neprimeren za kakršnokoli pomembno funkcijo, ne glede na reference in znanja, torej kot političen kader. S takšno filozofijo ne bomo nikoli prenovili slovenske politike, saj ne bo nihče »nov« tako nor, da bi stopil vanjo,« **pravi Katarina Kresal.**

(Je) krščen Matiček?

Novinar Mladine Kresalovi: »Pa rečete predsedniku vlade: Borut, krščen Matiček, tako ne gre več!«

»Na marsikaj opozorim. Ravno 'krščen Matiček' pa ne rečem.«

P.S. Matički (pa Janezi, Toneti, Pepčki ...) na levi strani ponavadi niso bili kršчени.

Ultra SUM

Pravijo, da je na solastnika G.G. Ultre SUM padel velik SUM, čeprav vlada to zanika.

Kakšna skladišča ima Slovenska vojska?

»Objekt je slabši kot vsak vrt, kjer se gojijo ovce ali koze v kateremkoli zakotnem koncu Slovenije.« - **poslanec LDS ANTON ANDERLIČ o oropnem skladišču pri Pivki.**

Kmetijstvo pa propada!

»V glavnem imamo pri nas agrarno vlado: sadi rožice in žanje recesijo.« - **Vinko Vasle**

KASovi zapleti in preglednost

»Vztrajam, da je dobro, da smo oblikovali kadrovsko-akreditacijski svet, čeprav se nekateri iz njega norčujejo. Če drugega ne, se je [kadrovanje] vsaj toliko zapletlo, da je malo bolj pregledno.« - **razvojni minister Mitja Gaspari v Financah, o zapleteni preglednosti.**

Neodvisni - nenaspani

»To bando je treba razgoniti, ampak kako? Kdo jo bo razgonil?« je dejal Nikola Damjanić, odstopljeni član nadzornega sveta RTVS, ko se je zbudil iz štiriletnega spanja pod vlado Janeza Janše.

»Najbolj mi je ostalo v spominu, da je včasih zaspal na sejah nadzornega sveta RTVS. Povsem pa ga je iztirilo razkrinkavanje

njegovega prijatelja Golobiča in Ultre, očitno ga je predramilo,« je o Nikoli Damjaniću dejal Jože Možina, direktor TV Slovenija.

Zaposlitev DRAGEGA Dragana!

Iz finančnega ministrstva je pricurljala vest, da so zaposlili Dragana Isajlovića – sodelujočega v SDV-ju leta 1988 pri aretaciji Janeza Janše.

Razlika je očitna

»Ob ocenjevanju stodnevne Pahorjeve vlade je Erjavac povedal, da so se ministri v Janševi vladi vikali, da so se oglašali le pri »njihovih« točkah dnevnega reda, da je bil red in da seje niso dolgo trajale. Pri Pahorju pa sklepi niso pripravljeni vnaprej, vsak govori o vsem, reda ni, seje trajajo dolgo, zato pa je vzdušje bolj sproščeno.«- Glasilo komsomolcev

Strah pred – Janšo.

Sedanjno vladno koalicijo drži skupaj samo še strah pred Janšo. - dr. Jože P. Damijan

Dež pada, vlada pa ne.

Zlobneži pravijo, da imamo takšno vreme, kakršna je vlada.

Ni res: dež pada, vlada pa ne! - Vinko Vasle

Tako pravijo

Ko bodo prihodnjič na zaslišanju spet povabili Janeza Janšo na policijo, bosta najbrž prišla skupaj z mamo ministrice za notranje zadeve Frideriko Kresal. Janez bo ponovno od-kresal domov k Urški, za Frideriko se pa še ne ve.

Dan za Urško in Janeza

4. 7. 2009 sta se poročila Urška in Janez. V koaliciji pa že ugibajo, kdo je KRIVEC za vse to. Mediji poročajo, da je bil za civilni del tega dogodka kriv bovški župan Danijel Krivec.

Orion - saxofon, kontra...

Sodišče je direktorja Oriona Branka Lužarja, njegovo nekdanjo sodelavko Vesno Uzar, nekdanjega notarja Borisa Lepšo in notarko Nevenko Tory oprostilo obtožbe zaradi kaznivega dejanja ponareditve ali uničenja poslovnih listin.

Čuri muri - v Muri

Prekmurska ravnica je skoraj vzvalovala, ko je izvedela, da ji nekdanji Murin Mane-KEN (Barbika) ne bo pomagal pri plavanju iz vode. Iz dobro obveščenih krogov pa smo izvedeli, da je Stane Valant (Nacionalna finančna družba) kupil celi 2 majici z napisom Mi smo za Muro. Majici sta bili narejeni v Maroku. - Važno je, da je nekaj na M. (mama mia!)

(ne)kultura

Policaži nad čefurskim jezikom?

Stal sem na recepciji policijske postaje in si brisal solze. Pred policijsko sta stala Radovan in Marina, Acotova matka. Ni bilo šans, da grem ven, dokler se mi še pozna, da sem cmizdril. En bumbar pandurski me je pa gledal pa neki mahal z rokami, da naj se

poberem. Ampak ni bilo šans. Odpihoval sem in se poskušal umiriti. Vprašal sem, kje imajo vece, pa mi je debil rekel samo: »Vozi!« Neki sem se brisal v rokav pa gledal Radovana. Bil je bjesan ko pas./.../ Po mojem sploh ni hotel na policijsko postajo, ker mu panduri stanu na živac in potem se ne more zadržat in bi se najbrž začel fajtat. Zdaj, ko je mator, se že pozna in potem malo izbegava take situacije. Zato najbrž stoji zunaj z Marino in ne gre na policijsko. Nervozen je pa za popizdit. Saj ga kar vidim. Goran Vojnović: Čefurji raus (Nagrada Prešernovega sklada 2009, nagrada Kresnik 2009).

Komentar: Ko je JØžek prebral zgornji odstavek, je dejal, da bi tak umotvor napisal samo takrat, ko bi bil pod vplivom 2 litrov »ružice« ali pa vsaj 3 litrov cvička.

među-nerodni odnosi

Hrvaški atentator

11. 7. 2009 je baje hrvaški invalidni bombaš hotel napraviti atentat na Boruta Pahorja.

Komentar: Bogi Borut! Ali ni dovolj, da mu preglavice delajo že lastni ministri in ministrice? Sicer pa POLITIKI iz obeh strani državne meje že 18 let podpihujejo mejne probleme in so jih nedavno z odstopom Sanaderja »dogurali« skoraj do vrelišča. Bil pa bi že čas, da problem DOLOČANJA MEJ prepustijo STROKOVNJAKOM (pravnikom in geometrom.)

Tudi geometri niso več to, kar so bili nekoč.

Hrvaška Jadranka - med lonci

»Nimam pomivalnega stroja in že davno sem rekla, da tega stroja v moji hiši ne bo. Polovico rebalansa sem si zamislila med pranjem posode v soboto in nedeljo,« je 15. 7. 2009 priznala nova hrvaška premierka Jadranka Kosor.

Komentar: Pri nas te zadeve Borut dela na fitnesu - zato se državljani (še posebej v zadnjih poletnih vročinah) tako močno potijo. Kar se pa PIRANSKEGA ZALIVA tiče, ga bo še naprej RIHTAL JOŠKO J.

veleupeljske zdrahe Cesta = njiva

Po županovih besedah je baje glavna cesta skozi KS Št. Jurij v katastru ponekod vpisana še kot njiva. - Tudi v naravi ni veliko boljša!

poredniška palit'ka Cesarju, kar (ni) cesarjevega!

Ko je zadnjič večina svetnikov s tajnim preglasovanjem potrdila predlog komunske nagrade JØžku Zagraškemu, so ga nekateri potem IZ FOVŠIJE spraševali, kam bo s tolikimi denarji, pa jim je v brk zabrusil: »Poračun dohodnine bom plačal državi.«

Totalna poredniška ignoranca

Iz dobro obveščenih krogov (le-ti so bolj obveščeni, kot je NEODGOVORNI POREDNIK sam) smo izvedeli, da NEODGOVORNI POREDNIK totalno ignorira lanske leto pisce enega od VELEUPELJSKIH FORUMOV. Letos pa so mu po istem scenariju spet pripisali nekaj dejanj, za katere sploh še ne ve, da so se mu zgodili. Ko smo ga vprašali, zakaj to počne, je dejal: »Časopis že skoraj polovico pokriva POREDNIŠTVO EHO CAJTNGOV, zato jih nič ne briga, kaj v tej polovici pišemo. Ostalo (900.000 €) NAJ JIM PRISPEVA PRAVNA DRŽAVA, ki jim obljublja, da bo kmalu spremenila zakon o vrtcih.«

P.S. Iz predlaganega pravilnika o subvencijah za zavrnjene otroke se jasno vidi, da stare mame nočejo več paziti otrok ZASTONJ, za 300 €/mesec pa bi jih sicer. - In tako smo točno pri tistih vprašanih, ki jih je POREDNIK ŽE LANSKO LETO NAČEL S ŠILOM v članku Naši najdražji otroci!!!

Nekatere motijo gasilci

Na istem POD'NFORUMU nekatere motijo gasilci, pa tudi to, da se o njih sploh kaj piše. - Gasilci nič ne vprašajo, kje in kaj gori...

Izjava, da dol padeš!

Naključni občan s poudarjenim egocentri-zmom je na vprašanje o uporabni vrednosti EHO CAJTNGOV odgovoril: »Odkar sem lesena okna zamenjal za plastična, so EHO cajtngi za mene čist' neuporabni.«

JØžka ne razumejo?

Eden od razpravljalcev na tem istem forumu pa je dejal, da ne razume humorja JØžka Zagraškega. Res je. Sploh ga ni treba razumeti. Preveč je resnice v njem. V resnih komentarjih pa se o tem ne da (oziroma sploh ne spleča) pisati. Tinta ne potegne!

(Pri)POROČILO

Ko bodo nameravali razpravljalci na LAVRIHOVEM POD'N-FORUMU spet OSIRATI POREDNIKA EHO CAJTNGOV, naj imajo vsak toliko JAJC in naj se brezimneži in brezobrazneži podpišejo z IME-NOM in PRIIMKOM.

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: joze.miklic@t-2.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Špavec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2
(Občina Grosuplje, hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje matrice: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od novembra 2007 dalje) v nakladi 6.252 izvodov in ga prejemaajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: PRISPEVKE ZA GROSUPELJSKE ODMEVE V SEPTEMBRU JE TREBA ODDATI do petka, 3. 9. 2009.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo. V uredništvu NISMO ZAVEZANI, da se z vsemi pisici prispevkov tudi strinjamo. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorski možnostmi v časopisu pridruži pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo, objavijo pa se, če so napisani v skladu z NAVODILI. Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustrezno znamko in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. PRISPEVKE V DIGITALNIH OBLIKAH JE TREBA ODAT V RTF, TXT ALI DOC ZAPISIH BREZ VNEŠENIH FOTOGRAFIJ. Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi diapozitivi ali negativni. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razslojitvi. Najmanjša ločljivost glede na želeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J [39,6 x 27,3]	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00. K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV. Račun se izstavi po izidu časopisa. V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas!

Če boste oddali digitalno oblikovan oglas, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razslojitvi).

Digitalno izdelan oglas pošljite na elektronski naslov joze.miklic@t-2.net najpozneje en teden po roku za oddajo nenapovedanih prispevkov, vendar morate o nameri predhodno obvestiti odgovornega urednika po telefonu (GSM 041/98 22 33) ter mu po pošti na njegov domači naslov poslati potrjeno naročilnico pravtako najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (piar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje, ali na tel. št. 01/786-07-22 (popoldne) ali GSM 041/98-22-33, lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: joze.miklic@t-2.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik Jože Miklič

Upravna enota Grosuplje na novi lokaciji

**Upravna enota Grosuplje
na novi lokaciji**

**Upravna enota Grosuplje
se je preselila v nove
poslovne prostore in je od
27.7.2009 strankam na
voljo v novi poslovni
stavbi na Taborski cesti 1
v Grosupljem. (lokacija
prejšnjega Družbenega
doma Grosuplje).**

Pritličje je namenjeno upravno notranjih zadevam ter Glavni in sprejemni pisarni - sprejem vlog, upravne overitve, blagajna, osebne izkaznice, potni listi, vozniška in prometna dovoljenja, matične zadeve, državljanstvo, tujci. V I. nadstropju boste lahko urejali zadeve s področja okolja in prostora - gradbena in uporabna dovoljenja, VEM točka. V II. nadstropju ima prostore načelnica UE, javni uslužbenci, ki opravljajo spremljajoče naloge (finance, kadri), urejanje zadev s področja kmetijstva, žrtev vojnega nasilja, vojnih veteranov in vojnih invalidov ter zadev s področja orožja in društev.

Prepričani smo, da bomo z izboljšanimi delovnimi pogoji, še povečali kakovost naših storitev in zadovoljstvo strank in zaposlenih.

**Nevenka Gorec,
načelnica UE Grosuplje**

Info:
zupanova.jama@masicom.net
www.zupanova.jama.si
gsm: 041/ 407-705

CVETLIČARNA BARBARA

V CENTRU ADAMIČ V GROSUPLJEM

NUDIMO VAM:

- ✿ REZANO CVETJE, LONČNICE
- ✿ ARANŽIRANJE PO ZADNJIH TRENDIH
- ✿ POROČNO DEKORACIJO
- ✿ ŽALNO FLORISTIKO, SVEČE
- ✿ DEKORACIJO POSLOVNIH PROSTOROV

Tel.: 01/786 26 88, Gsm: 041/32 67 78
Odprto: pon-pet: 8.00 - 18.00, sobota: 8.00 - 13.00

051/633 446

**OBIŠČITE NAS
SONČNI
DVORI
BREZJE PRI
GROSUPLJEM**

Vita line
STUDIO ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE

**Akcija
12 + 6 obiskov
Gratis**

HYPOXI®
design your body

SHUŠAJTE IN OBLIKUJTE SVOJE TELO!

Prijazno vas vabimo, da si rezervirate prvi **BREZPLAČNI OBISK** in preizkusite učinkovito naravno metodo za odpravo maščob in celulita na problematičnih mestih.

KAVITACIJA

Ultrazvočna liposukcija

**Akcija
Plačš 3 dobiš 4
kavitacije**

Rezultati so vidni že po eni sami terapiji, saj zmanjšamo obseg do 5cm na tretiranem območju.

NOVO POWER PLATE®

POWER PLATE® vam omogoča hitrejšo in enostavnejšo pot do boljše fizične kondicije, vitalnosti in zdravja.

15 minutna vadba na POWER PLATE-u je primeljliva 60 minutni vadbi na klasičnih fitnes napravah.

**Akcija
12 + 6 obiskov
Gratis**

OSTALA PONUDBA

FITNES KABINET
PILATES
SOLARIJ
AEROBIKA

PLESNA ŠOLA
Imate poroko ali drugo slavlje? Pokličite in se dogovorite za individualne ure plesa.
BOWNOVA TERAPIJA
OSEBNO TRENERSTVO

UPŠKA
več let plesna šola

INFORMACIJE IN REZERVACIJE: 051/633 446 www.vitaline.si info@vitaline.si. Vse akcije veljajo do 31.8.2009.

Ustvarjalne /kiparske delavnice za otroke, mladino in odrasle

pod gradom Boštanj,
Veliko Mlačevo pri
Grosupljem,
med 17. in 21. avgustom ter
24. in 28. avgustom 2009
od 9.30. do 14.30. ure.

Tudi letos bosta pod gradom Boštanj potekali dve enotedenski delavnici za otroke, mladino in odrasle. Udeleženci se bodo lahko posvetili pretežno kiparjenju ali pa bodo v ustvarjalnih delavnicah spoznavali različne možnosti izražanja v ročnih, gibalnih, glasbenih ter gledaliških aktivnostih.

Kiparsko delavnico bo vodil akademski kipar Drago Vit Rozman, ustvarjalne delavnice pa Tina Koščak s sodelavci.

Vabimo vas, da prijave, če je mogoče, pošljete na naslov:

mestokipov@hotmail.com.

Delavnici se pričneta v ponedeljek, 17. in 24. avgusta, ob 9.30.

Organizator:
KD Grosuplje, mesto kipov

Krvodajalska akcija

Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Rdečega križa Grosuplje

vabi na

**Krvodajalsko akcijo v
ponedeljek, 7. 9. 2009 od
7. do 13. ure v Osnovni
šoli Louisa Adamiča v
Grosupljem.**

S seboj prinesite osebni dokument s fotografijo.

Skupaj rešujmo življenja!

ELTEHNIKA
ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
01/787 14 51, GSM: 031/640 100

POOBlašČENI ZASTOPNIK

itak
Džabest

Cel cirkus!
Totalna komunikacija po nič!

1000 min
200 min
1000 SMS-ov
15 EUR
naročnine
v vsa omrežja

1GB po 1000 za
www in mesto

Poletni kredit

- maksimalen znesek kredita: **2.000,00 EUR**
- doba odplačila: **12 mesecev**
- nizki stroški odobritve: **20,00 EUR**
- stroški zavarovanja: **28,76 EUR**
- ugodna obrestna mera: **6,50 % NOM** (obrestna mera je fiksna, nominalna)
- letni EOM*: **11,53 %**
- mesečni obrok: **172,42 EUR**

*EOM je izračunan na podlagi Zbirne a posredniški stroški (ZP) na dan 1. 7. 2008 in se lahko spreminja, če se spreminjajo podatki, uporabljeni za njegov izračun. V izračunu EOM niso upeti stroški, ki so nastali zaradi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti. Uporabnik finančne in posredniške storitve, ki jih ponuja podjetje, se zavezuje, da bo izpolnjeval vse obveznosti, ki so nastale zaradi izpolnjevanja pogodbenih obveznosti.

Za informacije smo vam na voljo v naši enoti, lahko nas tudi pokličete ali obiščete spletno stran **www.lon.si**.
Veselim se srečanja z vami.

HRANILNICA LON Poslovna enota GROSUPLJE, Kolodvorska 3

VARČEVANJA KREDITI eLON PLAČILNI PROMET

Poletni paket dobrodošlice

* Ponudba Poletni paket dobrodošlice velja do 30. septembra 2009.

- **brezplačna** BA Maestro kartica
- **brezplačni** dvigi gotovine na vseh bančnih avtomatih po Sloveniji in v državah Evropske monetarne unije
- **dovoljeno negativno stanje** (prekoračitev stanja) na osebnem računu v višini 125 EUR
- **brezplačno** pristopnino na elektronsko banko eLON
- **brezplačno** poravnavanje obveznosti preko trajnih nalogov in direktnih bremenitev brez nadomestila
- **brezplačno** vodenje računa (prvo leto)
- 10 položnic **brez plačila provizije**
- **dodatek 0,10 odstotne točke k obrestni meri pri sklenitvi enega novega depozita**

Novim komitentom ob otvoritvi osebnega računa podarimo posebno darilo.

HRANILNICA LON www.lon.si info@lon.si
telefon 01 781 01 30

Ob plačilu vsaj 3 položnic, je plačilo 1 brez stroškov provizije.

KUPON